

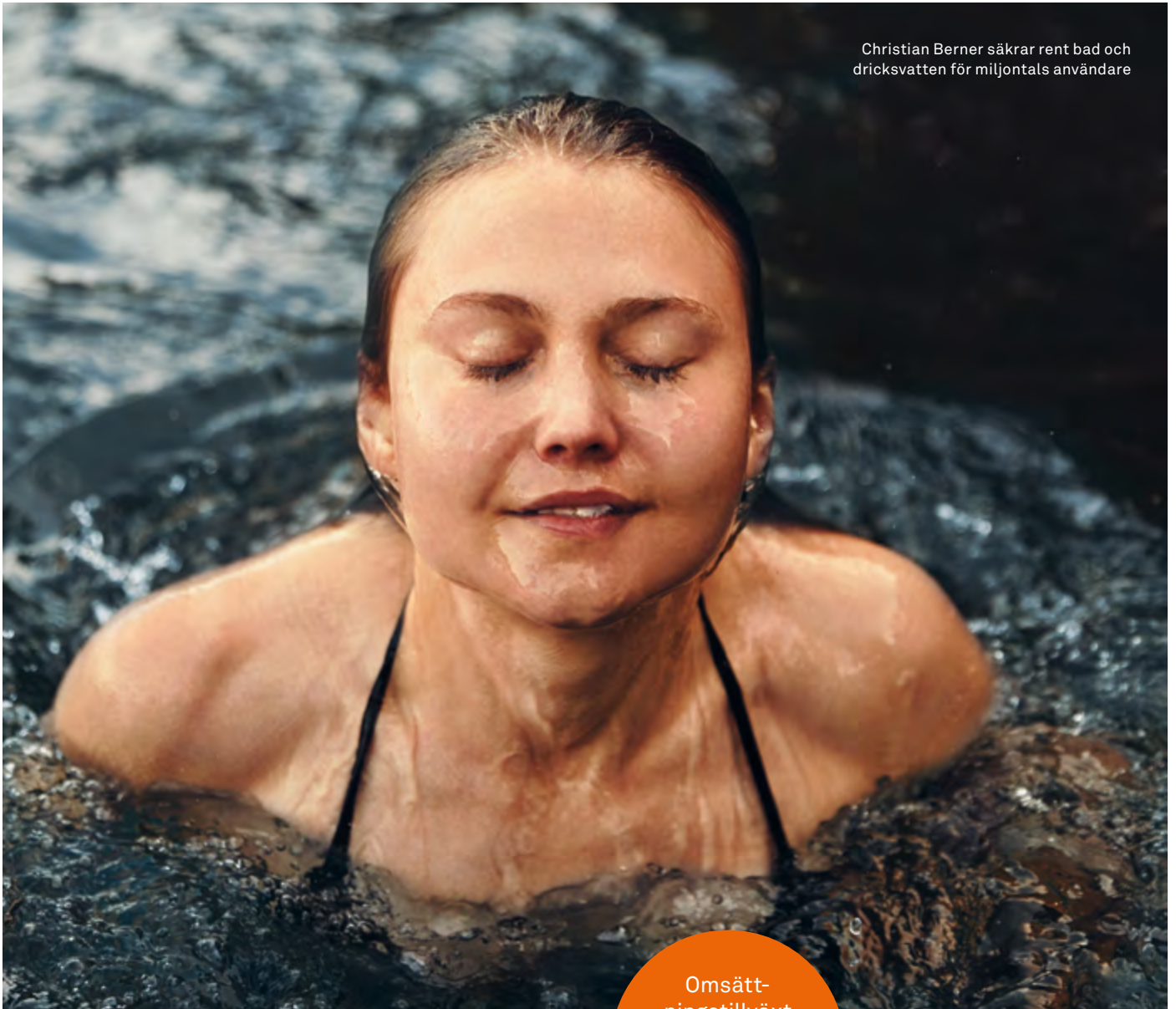
# Årsredovisning 2018

Vi är en del av din vardag



**CHRISTIAN  
BERNER**

Expect more



Omsätt-  
ningstillväxt

**37,4%**

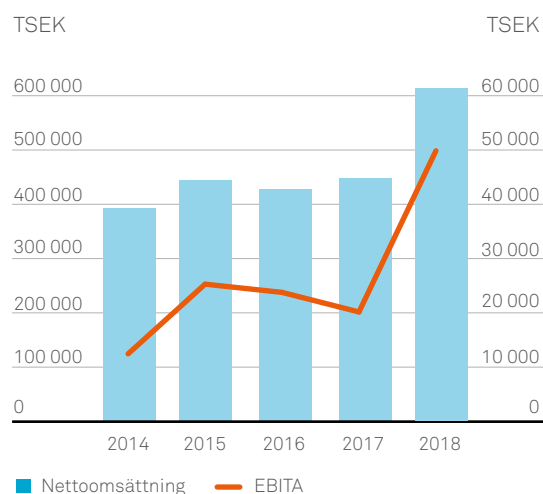
## Innehåll

Året i korthet .....	1	Aktien .....	42
Detta är Christian Berner Tech Trade.....	2	Förvaltningsberättelse.....	43
Vd har ordet .....	4	Koncernens rapport över totalresultatet .....	45
Drivkrafter och trender.....	6	Koncernens rapport över finansiell ställning .....	46
Mål och strategier .....	8	Koncernens rapport över förändringar i eget kapital.....	48
Hållbarhetsrapport .....	14	Koncernens rapport över kassaflöden .....	49
Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten .....	21	Noter – koncernen.....	50
Vår verksamhet.....	22	Moderföretagets resultaträkning.....	63
Historik.....	24	Moderföretagets balansräkning.....	64
Affärsområde Materialteknik .....	26	Moderföretagets rapport över förändringar i eget kapital.....	66
Affärsområde Process & Miljö.....	28	Moderföretagets kassaflödesanalys .....	67
Styrelseordförande har ordet.....	30	Noter – moderföretaget .....	68
Bolagsstyrningsrapport .....	31	Definitioner.....	72
Revisorns yttrande om bolagsstyrningsrapporten .....	37	Revisionsberättelse .....	73
Styrelse .....	38	Årsstämma, rapporteringstillfällen och adresser .....	76
Ledning .....	40		

# Året i korthet

- Nettoomsättningen för helåret 2018 var 617,6 (449,6) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 50,1 (20,2) MSEK.
- EBITA uppgick till 51,8 (21,5) MSEK.
- EBITA-marginalen uppgick till 8,4 (4,8) procent.
- Orderingången ökade till 674,2 (451,5) MSEK.
- Resultat per aktie uppgick till 2,02 (0,84) SEK.
- Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital var 44,4 (16,3) MSEK. Totalt kassaflöde för helår uppgick till -31,3 (-0,3) MSEK.
- Styrelsen föreslår en utdelning om 0,75 (0,50) kronor per aktie.

## Nettoomsättning och rörelseresultat



## Nyckeltal

TSEK	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	617 575	449 607	429 121	445 553	394 036
Nettoomsättningstillväxt	37,4 %	4,8 %	-3,7 %	13,2 %	0,1 %
EBITA	51 779	21 467	25 105	25 388	15 972
EBITA-marginal	8,40 %	4,80 %	5,9 %	5,7 %	4,1 %
Rörelseresultat	50 091	20 177	23 815	24 098	11 162
Rörelsemarginal	8,1 %	4,5 %	5,5 %	5,4 %	2,8 %
Finansnetto	-1 252	-257	-101	10	-11
Periodens resultat	37 725	15 448	18 532	22 485	8 634
Balansomslutning	352 400	186 891	191 192	174 807	144 569
Resultat per aktie (SEK)	2,02	0,84	0,99	1,20	0,46
Soliditet %	36,8 %	50,8 %	50,2 %	49,2 %	47,7 %
Avkastning eget kapital %	43,5 %	20,9 %	26,1 %	31,1 %	16,2 %
Periodens kassaflöde	-31 276	-334	-7 411	24 244	42 250
Antalet aktier vid periodens slut	18 759	18 759	18 759	18 759	18 759

Definition av nyckeltal, se sid 72.



*”Ett starkt år med potential till ytterligare resultatutveckling.”*

Bo Söderqvist  
Vd, Christian Berner

# Ledande partner för tekniska lösningar

Som teknikhandelsföretag bistår Christian Berner kunderna med rätt teknisk lösning. Men att köpa tekniska komponenter, material och avancerad utrustning är ofta en komplex process med många beslut. Med över 120 års erfarenhet som strategisk partner och rådgivare strukturerar, förenklar och effektiviserar Christian Berner denna beslutsprocess. Det leder till ökad effektivitet för bolagets kunder och leverantörer.

## Rätt teknisk lösning skapar samhällsnytta

Christian Berner grundades 1897 och är idag ett av Nordens ledande teknikhandelsföretag. Bolaget hjälper kunderna att hitta rätt teknisk lösning med en positiv påverkan på människor och samhället, till exempel rent dricksvatten eller en vibrations- och bullerfri miljö. Som teknikhandelsbolag skapar Christian Berner värde genom att strukturera värdekedjan och effektivisera kundernas användning av tekniska komponenter och system.

Christian Berner marknadsför och säljer högkvalitativa komponenter, system och tjänster med högt teknikinnehåll från ledande leverantörer till kunder på den nordiska marknaden. Detta kompletteras med kvalificerad analys av kundens tekniska behov, rådgivning, egen bearbetning och vidareförädling av produkter, installation och service vilket stärker kundernas konkurrenskraft.

*Christian Berner hjälper kunderna att hitta rätt teknisk lösning som även har positiv påverkan på människor och samhälle.*

## Styrkor som gör kunder och leverantörer starkare



### Långsiktiga samarbeten med ledande leverantörer

Christian Berner är en attraktiv samarbetspartner vilket bidrar till bolagets ledande position. Genom stabila och långsiktiga relationer med ledande leverantörer erbjuds kunder högkvalitativa och tekniskt avancerade produkter. För Christian Berners leverantörer skapas värde genom att de erbjuds en effektiv försäljningsorganisation med hög teknisk kompetens samt upparbetade kundrelationer.



### Hög teknisk kompetens, kvalitet och kundanpassning

För kunder är en låg total produktionskostnad centralt. Christian Berner bidrar till detta genom produkter och lösningar av högsta kvalitet. Att de flesta av bolagets säljare har teknisk utbildning säkerställer hög teknisk kompetens och kunskap om kundens produktionsprocesser, samt förmåga att kundanpassa produkter och system.



### Lösningar som skapar värde och hållbar utveckling

Kraven på minskad miljöpåverkan i samhället ökar. Inom dessa områden har Christian Berners produkter och system möjlighet att direkt eller indirekt förbättra miljöer som påverkar många. Förutom miljömässiga vinster skapar bolagets tekniska lösningar även ekonomiska fördelar för kunderna, bland annat genom högre effektivitet och lägre råvarukostnader.

## Ledande aktör i Norden

**4**  
marknader

Omsättning per marknad MSEK (2018)



- Sverige, 450 MSEK
- Norge, 65 MSEK
- Finland, 74 MSEK
- Danmark, 28 MSEK

**4 400**  
kunder

De viktigaste kundsegmenten utgörs av pappers- och massaindustri, verkstadsindustri, byggindustri, livsmedelsindustri samt petrokemi och raffinaderier.

**150**  
leverantörer

Merparten av leverantörerna har sin hemvist i Europa, men inköp av råvaror och produktion sker även i övriga världen.

## Två kompletterande affärsområden

Christian Berners verksamhet bedrivs i respektive land inom de två affärsområdena Process & Miljö och Materialteknik där samordning och styrning av bolagets olika produktområden sker. Med delvis olika affärslogiker och -modeller kompletterar affärsområdena varandra väl, vilket skapar tydliga fördelar bland annat utifrån ett konjunkturperspektiv.



Vår vibrationsdämpning gör så att spårvagnen inte stör dig.



Vi tar fram smarta förpackningslösningar inom förpackning och fyllning.

### Materialteknik

### Process & Miljö

<b>VERKSAMHET</b>	Fokus på försäljning av material, plaster och vibrations- och bullerdämpande material.
<b>KUNDER</b>	Infrastrukturområdet som järnväg och spårväg, samt pappers-, bygg- och gruvindustrin.
<b>ERBJUDANDE</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Teknisk plast</li> <li>• Vibrationsteknik</li> </ul>
<b>VIKTIG KONKURRENSFÖRDEL</b>	Att snabbt och enkelt kunna tillhandahålla produkter och bearbetade produkter. Därför håller Christian Berner stora delar av affärsområdets produkter på lager samt i allt högre grad genomför egen bearbetning till färdiga kundartiklar.

Erbjudande till kunder med behov av främst processutrustning och hela tekniska system.
Ett flertal segment, till exempel pappersindustrin, kommunala sektorn samt processindustrin.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Miljö &amp; processteknik</li> <li>• Processanläggningar</li> <li>• Filtertechnik</li> <li>• Gas, energi &amp; högtrycksteknik</li> <li>• Pumpar</li> <li>• Värmepannor</li> </ul>
Att de flesta av Christian Berners medarbetare har teknisk utbildning då försäljning av större och mer komplicerade system kräver en aktiv försäljning med hög teknisk kompetens.

# Rekordår men med potential till mer

2018 blev ett framgångsrikt år för Christian Berner med höjdpunkter som rekordresultat, ett förvärv som blivit ett lika fantastiskt tillskott i koncernen som vi trodde innan, samt vändningen i Norge. Men vi kan mer, och därför kan du förvänta dig mer av Christian Berner under 2019.

Det är roligt att kunna konstatera att 2018 blev ännu ett bra år för Christian Berner. Omsättningen ökade med 37,4 procent. Rörelseresultatet (EBITA) uppgick till 51,7 MSEK, vilket motsvarar en lönsamhet (EBITA-marginal) på 8,4 %. Detta är rekordnivåer för koncernen vilket jag självklart är nöjd med. Samtidigt ser jag att det finns potential till ytterligare förbättring av resultatet, och jag förväntar mig mer av Christian Berner framöver.

En viktig del i vårt framgångsrika fjolår är förvärvet av Zander & Ingeström som vi gjorde i början av 2018. Jag konstaterade redan i vår årsredovisning förra året att våra lönsamhetstal skulle påverkas positivt av förvärvet, och så blev det verkligen. En annan viktig förklaring till resultatet är att vi under 2018 lyckades vända den negativa utvecklingen i Norge till ett positivt resultat.

## Lyckat förvärv – för bägge parter

Det jag minns bäst från förra året och är mest nöjd med är vårt förvärv av Zander & Ingeström. För Christian Berner var det ett stort förvärv, och det är tillfredsställande att kunna konstatera att det har varit lyckat för bägge parter. Zander & Ingeström gjorde ett rekordresultat 2018 där såväl pumpförsäljning som pannverksamhet utvecklades bra, och det ser positivt ut framöver. Året avslutades med en stark orderingång, bland annat ska ett stort projekt till Vitryssland levereras under 2019.

Men förvärvet har även varit lyckosamt utifrån att de två bolagen och dess medarbetare passar så bra ihop. Både Zander & Ingeström och Christian Berner är gamla familjeägda och ingenjörskrivna bolag, med liknande kultur där medarbetarnas kompetens står i centrum, och där fokus idag är på värdebaserad försäljning. Även om Zander & Ingeström fortsätter som fristående bolag innebär förvärvet för medarbetarna att de blir en del av en större koncern med de möjligheter till bland annat vidareutveckling som det kan innebära.

## Vändning i Norge

Konjunkturen på våra marknader i Norden har överlag varit bra under 2018 med en stabil tillväxt. Jag är nöjd med att vi redovisar ett positivt resultat i Norge igen. Jag vill passa på att lyfta fram alla medarbetare i vårt norska dotterbolag och dess vd som tillsattes förra året med det uttalade uppdraget att vända den negativa utvecklingen.

Nu fortsätter arbetet med att komma upp i samma nivåer som på våra övriga marknader. Med en förbättrad orderingång och en säljorganisation där resurserna nu är på plats är förutsättningar för det goda inför 2019.

I Sverige hade vi exklusive förvärv en stabil omsättningstillväxt men vi har inte fått rörelsemarginalen att lyfta på samma sätt. Färre infrastrukturprojekt och problem i början av året med integrationen av PlastKapTeks maskinpark bidrog till detta. Vi hade ännu ett starkt år i Finland med en bra lönsamhetsnivå där pappersindustrin, bygg och processindustrin har varit tongivande. I Danmark var det också ett bra år med flera order på ballastvattensystem och investeringar i livsmedelsindustrin.

*”Det jag är mest nöjd med från förra året är förvärvet av Zander & Ingeström som har varit lyckat för bägge parter.”*

## Fokus på ökad värdebaserad försäljning

Båda våra affärsområden bidrog till förra årets resultat. Process & Miljö hade ett mycket bra år där framförallt Zander & Ingeström, som ingår i affärsområdet, samt vändningen i Norge bidrog till resultatet. Även Materialteknik levererade på en fortsatt bra nivå, men jag förväntar mig ännu mer framöver.

Produkter är fortfarande basen i vårt erbjudande, men vi utvecklar hela tiden verksamheten för att fortsätta växa inom vårt tjänsteerbjudande och leverera kompletta lösningar utifrån kundernas behov. Under fjolåret påbörjade vi i koncernen, med start i Sverige och Finland, en säljträning i syfte att öka vår värdebaserade försäljning, det vill säga försäljning av tjänster i kombination med produkter.



Under 2018 genomförde vi även två nya maskininvesteringar inom Materialteknik. Dessa investeringar, vilka ökar vår förmåga att bearbeta material till mer färdiga produkter, samt egen tillverkning i övrigt bidrar till ökade affärsvolymerna. Vår förmåga att leverera färdiga produkter till kunderna har även ökat genom de bolag som förvärvats de senaste åren.

### Ett steg framåt i vårt hållbarhetsarbete

Under året har vi tagit flera steg framåt i vårt hållbarhetsarbete. En ny Uppförandekod som tydliggör vårt ansvar och visar vad vi förväntar oss av våra samarbetspartners har antagits och en visselblåsarfunktion har etablerats. Christian Berner bidrar med tekniska lösningar och produkter till ökad hållbarhet genom att erbjuda energieffektiva, miljövänliga och säkra lösningar samtidigt som vi arbetar för att minska vårt eget avtryck och öka kunskapen om framtida utmaningar. För att hållbarhet ska vara en del av affären måste uppföljningen vara kontinuerlig. 2018 har vi identifierat koncernens hållbarhetsrisker samt tagit fram målsatta resultatindikatorer och står därmed bättre rustade för följa upp och förbättra vårt hållbarhetsarbete framöver.

### Organisation med mycket kompetens

Under 2018 har vi inlett ett arbete med att tydliggöra organisationen samt att samordna resurser och arbetssätt inom Christian Berner-koncernen. Vi gör detta för att förtydliga koncernansvaret och för att fullt ut tillvarata värdet av att vara en del av en koncern, vilket skapar bästa förutsättningar för fortsatt lönsam tillväxt. För min del har organisationen och koncernansvaret tydliggjorts genom att jag under året lämnade vd-posten för Christian Berner AB för att helt kunna fokusera på koncernen.

Hela koncernen var med och bidrog till förra årets resultat. Samtidigt har vi potential att nå ännu bättre resultat framöver. Vi har de senaste åren rekryterat många medarbetare med kompetens, driv, energi och

uthållighet att utveckla våra olika områden, vilket gör att jag tycker det ser bättre ut än någonsin framöver.

Jag ser därför med tillförsikt fram emot ett nytt spännande år med fortsatt lönsam tillväxt för Christian Berner. Ett år där vår verksamhet i Norge ska utvecklas i nivå med våra övriga marknader och där vi ska växa såväl organiskt som genom förvärv.

Jag vill avslutningsvis tacka våra medarbetare, kunder, leverantörer och aktieägare för ett gott samarbete och ert stora engagemang under året.

Bo Söderqvist  
Vd, Christian Berner

## Prioriteringar 2019

- Fortsatt lönsam tillväxt, med extra fokus inom affärsområdet Materialteknik.
- Fortsatt utveckla den värdebaserade försäljningen, bland annat genom koncernens säljträning.
- Förvärv.
- Utveckla vårt hållbarhetsarbete.

# Trender och drivkrafter för tillväxt och utveckling

För ett teknikhandelsföretag är den underliggande konjunkturen på geografiska marknader den enskilt viktigaste drivkraften. Därutöver finns ett flertal megatrender samt marknadstrender där Christian Berner bidrar med lösningar, bland annat genom bolagets erbjudande inom miljöteknik.

## Globala utmaningar och dess lösningar

Christian Berners lösningar stödjer kunder att hantera de utmaningar som följer av olika megatrender.



### Ökad konsumtion och utnyttjande av resurser

Jordens befolkning växer snabbt, livslängden ökar och fler människor i världen får allt högre levnadsstandard. Samtidigt har globaliseringen bidragit till att varor och kunskap sprids till allt fler. Detta ökar efterfrågan på varor, tjänster samt på förbättrad teknologi i en digitaliserad värld.

#### Christian Berners lösningar

Med ökad konsumtion krävs en förändring av människans resursutnyttjande för att minska dess påverkan på jorden. Christian Berner bidrar till detta, bland annat genom system och komponenter som gör det möjligt att skapa nya produkter av förnyelsebara råvaror.

### Klimatförändringar och knappa resurser

Klimatförändringen ställer krav på miljöomställning och en hållbar tillväxt med bättre hushållning och effektivare användning av begränsade resurser. Bristen på råvaror och energi skapar ytterligare behov av att effektivisera processerna för tillverkningen av olika varor, bland annat genom lösningar för renare luft, tillförlitlig vattenförsörjning och en fungerande infrastruktur.

#### Christian Berners lösningar

Christian Berner erbjuder ett flertal olika system och komponenter som bidrar till ökad effektivitet i produktionsprocessen. Därutöver leder bolagets höga kvalitet på material och system till minskat behov av service och underhåll.

### Ökad urbanisering

Konsumenters ökade miljömedvetenhet och krav på en hållbar utveckling ökar efterfrågan på lokalt producerade varor. Samtidigt söker sig allt fler människor i världen till städerna. När fler bor på en mindre yta ställs stora krav på en hållbar tillväxt av städer

#### Christian Berners lösningar

Christian Berner erbjuder lösningar inom vibrationsdämpande material som möjliggör att bygga och utveckla samhället utan negativa effekter av ökat buller och vibrationer. Ett annat exempel är bolagets UV-aggregat som säkrar rent dricksvatten till miljontals invånare.



## Fortsatt stabil utveckling på de nordiska marknaderna

Den underliggande konjunkturen i Sverige, Norge, Finland och Danmark är en central drivkraft för Christian Berners utveckling. Vid högkonjunktur är kundernas efterfrågan generellt större, medan det motsatta gäller vid en sämre konjunktur.

De nordiska marknaderna hade en bra utveckling under 2018 med en stabil tillväxt i BNP och investeringar. Även i flera av Christian Berners viktigaste kundsegment rädde en bra investeringsvilja.

	BNP-tillväxt %			Tillväxt investeringar %		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Sverige	2,9	2,4	2,3	4,5	3,0	2,8
Norge	1,4	2,4	2,4	1,0	3,8	2,4
Finland	3,1	2,3	2,3	5,0	3,5	3,2
Danmark	1,5	2,5	2,0	1,6	1,4	0,9

Tabellen ovan visar prognostiserad BNP-tillväxt och bruttoinvesteringstillväxt för 2018–2020e. Källa SEB.

## Tillväxtskapande marknadstrender

Med kvalitetsprodukter och -tjänster som svarar upp mot utvecklingen på marknaden blir Christian Berner en ännu viktigare partner till kunder och leverantörer.

Marknadstrend	Påverkan för kunder	Möjlighet för Christian Berner
Ökat fokus på kärnverksamheten bland många industri-företag i norra Europa.	Aktiviteter som inte definierats som kärnverksamhet får ofta en lägre prioritet, vilket medför en minskad kunskapsnivå.	Ökat behov av nära samarbeten med leverantörer med hög teknisk kompetens och kunskap om kundens processer och behov ligger väl i linje med Christian Berners strategi- och verksamhetsinriktning.
Kunderna strävar mot att krympa de interna service- och underhållsavdelningarna.	Ökad efterfrågan på service och support.	Möjliggör för Christian Berner att erbjuda utökad service och kompletterande tjänster.
Strävan bland industri-företag mot att använda färre leverantörer.	→ Sänkta administrationskostnader och kortade ledtider vilket leder till minskad kapitalbindning.	Att varje leverantör förväntas kunna erbjuda ett större produkt- och tjänsteutbud gynnar stora teknikhandelsbolag som Christian Berner.
	→ Strävan mot att använda samma leverantör på fler geografiska marknader, där många större kunder ser Norden som en marknad.	Christian Berners marknadsnärvaro blir allt viktigare då det möjliggör leveranser inom hela Norden.

# Mål och strategi för lönsam tillväxt

Christian Berner erbjuder tekniska lösningar, produkter och service till företag och offentliga verksamheter i de nordiska länderna. Bolaget gör kunderna mer konkurrenskraftiga och förenklar deras vardag, genom kvalificerad behovsanalys, rådgivning, service och utveckling. De främsta konkurrensfördelarna är hög teknisk kompetens, servicenivå och leveranssäkerhet. Christian Berners vision är att vara den ledande partnern för tekniska lösningar.

Finansiella mål	Måloppfyllelse		Historisk utveckling			
	2018	Senaste fem åren	2017	2016	2015	2014
<b>Genomsnittlig omsättningstillväxt: &gt;10 %</b> Genomsnittlig omsättningstillväxt ska uppgå till minst 10 procent per år över en konjunkturcykel inklusive förvärv.	<b>37,4%</b>	10,4 % per år i genomsnitt	4,8 %	-3,7 %	13,2 %	0,1 %
<b>EBITA-marginal: 9 %</b> EBITA-marginalen ska i genomsnitt vara 9 procent per år över en konjunkturcykel.	<b>8,4%</b>	5,8 % per år i genomsnitt	4,8 %	5,9 %	5,7 %	4,1 %
<b>Soliditet: 35 %</b> Bolaget ska ha en soliditet som ej understiger 35 procent.	<b>36,8%</b>	47,3 % per år i genomsnitt	50,8 %	50,2 %	49,2 %	49,3 %
<b>Avkastning på eget kapital: 25 %</b> Räntabiliteten på eget kapital ska uppgå till 25 procent.	<b>43,5%</b>	29,4 % per år i genomsnitt	43,5 %	26,1 %	31,1 %	25,4 %
<b>Utdelning: 30–50 %</b> Styrelsens mål är att ge aktieägarna en utdelning som ger en god direktavkastning och utdelningstillväxt. Christian Berners mål är att dela ut 30–50 procent av resultatet efter skatt. Hänsyn kommer dock tas till bolagets finansiella ställning, kassaflöde, förvärvsmöjligheter och framtidsutsikter.	<b>37,3%</b>	48,5 % per år i genomsnitt	60,7 %	48,6 %	41,7 %	54,3 %

## Hållbarhetsmål

RAMVERK	MÅL
Partner för hållbart värdeskapande	Erbjuda kunder hållbara material, produkter och tekniska lösningar samt ökat samarbete med samhälle och andra aktörer.
Attraktiv arbetsplats	Öka kompetens, mångfald och medarbetar-nöjdhet samt arbeta för en säker arbetsmiljö.
Trovärdig samarbets-partner	Minska Christian Berners klimatpåverkan, stärka antikorrupsionsarbetet och samarbetet med leverantörer runt hållbarhet.

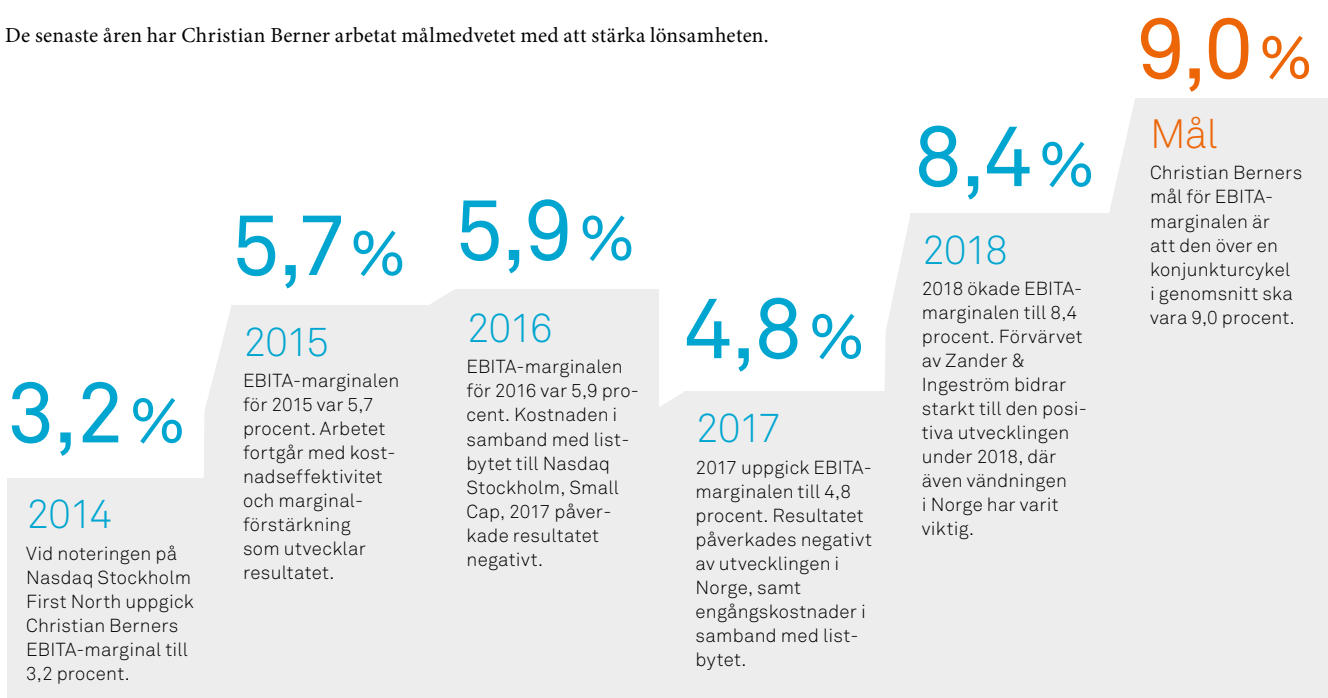


Christian Berner förbättrar miljöer som påverkar många.



## Resan med lönsam tillväxt

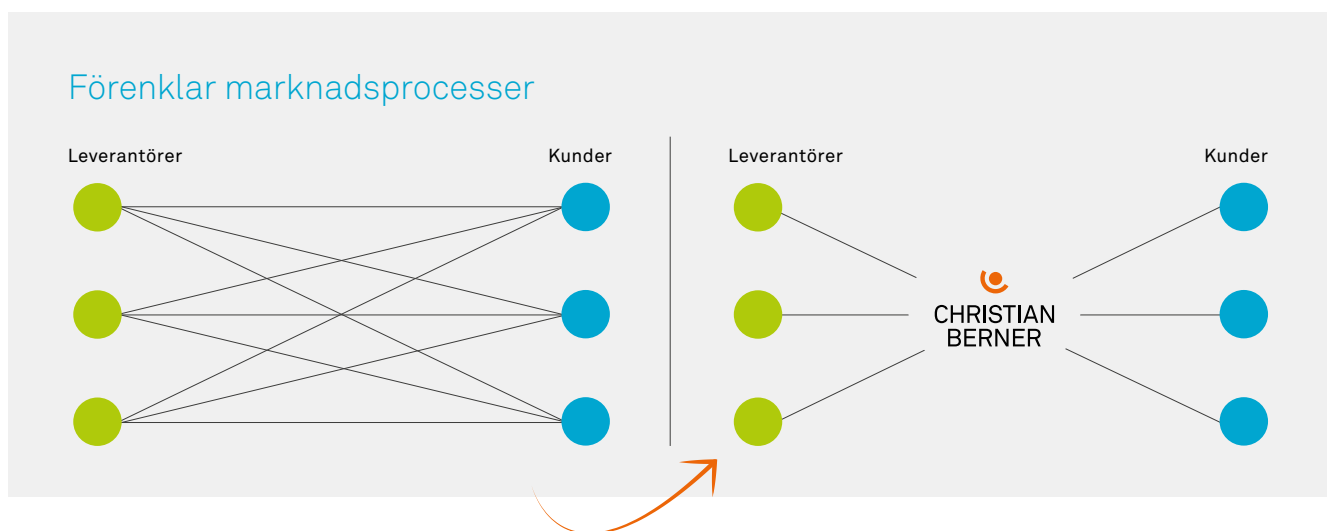
De senaste åren har Christian Berner arbetat målmedvetet med att stärka lönsamheten.



### Ökar värdet i värdekedjan

Som teknikhandelsföretag skapar Christian Berner värde för kunder och leverantörer genom att strukturera och effektivisera värdekedjan. En marknad utan strukturerande teknikhandelsföretag karaktäriseras av resurskrävande kontakter och höga transaktionskostnader.

Som strategisk partner och rådgivare förenklar Christian Berner inköps- och försäljningsprocesserna på marknaden samt erbjuder teknisk kunskap, bearbetning, förädling av produkter, lagerhållning och service.



### Stark position som strategisk partner

Christian Berner bistår kunder med högkvalitativa produkter och tjänster tack vare en hög teknisk kompetens i försäljningsorganisationen, djup kunskap om kundens processer samt samarbeten med ledande kvalitetsleverantörer. Detta skapar en stark position som en viktig strategisk partner till kunderna.

Positionen som strategisk partner mellan tillverkare och slutkund ger Christian Berner möjlighet att verka och förlänga bolagets andel av värdekedjan genom att till exempel utföra bearbetning och montering av

system och komponenter till kund. Detta, tillsammans med kundanpassade lösningar och leverans av kompletta systemlösningar där olika produkter från ledande leverantörer kombineras, skapar ytterligare mervärde för kunderna.

För leverantörer är teknikhandelsföretag att jämställa med en egen försäljningsorganisation på en marknad där leverantören inte anser det vara lönsamt eller lämpligt att etablera en egen försäljningsorganisation. För många leverantörer är ett samarbete med Christian Berner det mest effektiva sättet att sälja produkterna på marknaden.



**Samarbete med ledande kvalitetsleverantörer**

Partnerskap med 150 leverantörer



**Christian Berners kund-  
anpassade lösningar**

Engagemang  
Spetskompetens  
Service



**Värde  
för kund**

Högkvalitativa  
produkter och tjänster  
Ökad konkurrenskraft  
Trygghet

### Strategi för fortsatt lönsam tillväxt

Christian Berners tillväxt ska ske såväl organiskt som genom förvärv på den nordiska marknaden. Bolagets ska växa inom nya och befintliga områden samt genom att bredda erbjudandet med nya produkter och tjänster, till exempel service, support, utbildning och andra eftermarknadstjänster.

### Starka leverantörssamarbeten och marknadspositioner

Christian Berner fokuserar på försäljning av produkter inom utvalda områden där en ledande position kan nås. Detta resulterar i starka marknadspositioner vilket är en förutsättning för god lönsamhet.

Christian Berner samarbetar med leverantörer som genom egen produktutveckling tillhandahåller marknadsledande och högkvalitativa produkter med stort teknikinnehåll. Marknadsledande produkter från de bästa leverantörerna samt en hög teknisk kompetens bland medarbetarna gör Christian Berner till en attraktiv samarbetspartner.

### Säljorganisation med hög teknisk kompetens

Christian Berner har ett produkt- och tjänsteutbud med ett högt teknikinnehåll som även innefattar en hög servicenivå samt kvalificerad teknisk rådgivning. Detta kräver att bolagets säljare har djup teknisk kompetens inom sina respektive produktområden och ingående kunskap om kundernas produktionsprocesser.

### Decentraliserad organisation

Christian Berners styrmodell kännetecknas av decentralisering eftersom de bästa affärsbesluten fattas nära kunden av personer som bäst känner till kundens behov och processer. Christian Berner-koncernen styr och stödjer aktivt de bolag, affärsområden och segment som ingår i koncernen. Koncerngemenskapen skapar värde genom harmoniserade processer, system och effektivitet i utvecklingen av dessa. För att öka detta värde och skapa största möjliga nytta med att ingå i Christian Berner-koncernen har ett arbete inletts under 2018 med att tydliggöra organisationen samt att samordna resurser och arbetssätt. Detta skapar förutsättningar för fortsatt lönsam tillväxt.

### Ökad mervärdesförsäljning

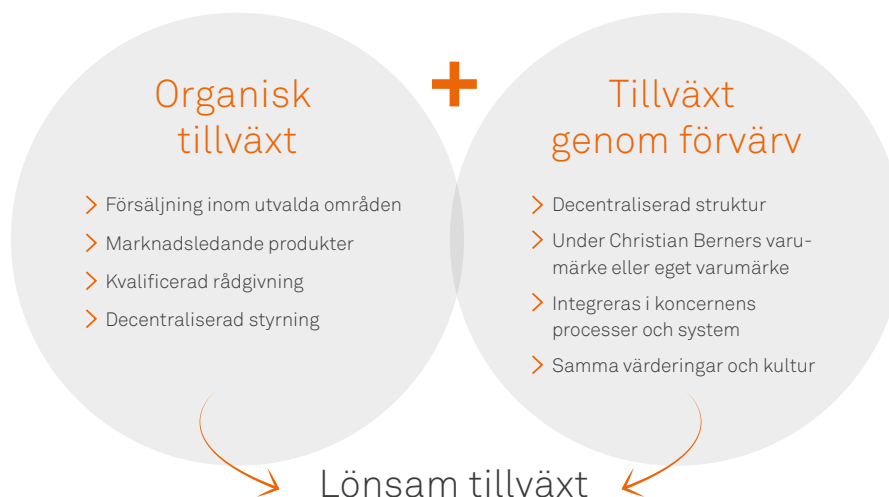
Christian Berner ser en tydlig möjlighet att skapa mervärde för kunder och leverantörer genom att låta bolagets kunskapsbank vara en del av erbjudandet. Genom att erbjuda kunderna den kompetens som finns hos Christian Berner genereras mervärdesförsäljning med högre marginaler och ökad ordervolym. Detta uppnås genom att tillhandahålla produkter med ett högre teknikinnehåll och förädlingsvärde samt konsulttjänster. Under 2018 påbörjades en ny säljtränning för medarbetarna för att öka den värdebaserade försäljningen.

De senaste årens förvärv, Fillflex AB, PlatsKapTek AB samt Zander & Ingeström AB, har bidragit till en ökad andel av förädling av de produkter som Christian Berner säljer. Under 2018 genomfördes två maskininvesteringar för att möta kundernas efterfrågan och stärka bolagets erbjudande på färdiga detaljer. Service och underhåll är andra tjänsteområden inom Christian Berner som växer genom egna servicetekniker och samarbeten med leverantörer.

### Fokus på miljöteknik

I dagens samhälle är miljöaspekten en central del i affärsstrategin och beslutsfattandet och allt fler investeringar är miljödrivna. Christian Berner har därför identifierat lösningar till kunders processer och utrustning som uppfyller hållbarhetsmål och allt strängare lagstiftning och kontroller som ett strategiskt område. Förutom de miljömässiga vinsterna skapar bolagets tekniska lösningar även ekonomiska fördelar för kunderna, bland annat genom högre effektivitet och lägre råvarukostnader.

Christian Berner erbjuder produkter och system som direkt eller indirekt förbättrar miljön. Bolagets erbjudande inom miljöteknik har delats in i fyra områden: tysta miljöer, rent vatten, hållbara produkter och hållbar produktion. Christian Berner tillhandahåller till exempel vibrationsdämpande material som förbättrar miljön för boende samt miljöer runt spårbanden trafik, processanläggningar som bidrar till minskad energiåtgång i produktionen och UV-aggregat som renar dricksvatten utan kemikalier.



## Tillväxt genom förvärv

Företagsförvärv är centralt i Christian Berners långsiktiga tillväxtstrategi. Förvärven ska stärka och flytta fram bolagets position inom prioriterade områden genom att tillföra nya produkter och nytt kunnande och på så sätt förstärka Christian Berners erbjudande till kunderna.

### Förvärvsstrategi

Christian Berners förvärvsstrategi utgår från ett antal riktlinjer, där krav på lönsamhet är den styrande faktorn, i syfte att säkerställa kvaliteten på förvärvsobjekten. I övrigt bygger förvärvsstrategin på följande riktlinjer:

- Det förvärvade bolaget ska fortsätta driva verksamheten i en decentraliserad koncernstruktur.
- Bolaget ska bedriva verksamheten under Christian Berners varumärke, alternativt under eget varumärke.
- Bolaget kan integreras i koncernen med koncerngemensamma processer och system såsom IT och inköp.
- Det förvärvade bolaget ska ha samma värderingar och kultur som resten av koncernen för att säkerställa samverkan inom Christian Berner med syfte att utnyttja koncernens hela erfarenhetsbank.
- Bolag som förvärvas kan lita på att Christian Berner tillsammans med det förvärvade bolaget gör en bedömning om vilka områden som ska och vad som inte ska integreras för att uppnå en maximal utveckling av bolaget och koncernen. Christian Berner tror i grunden på att kunna erbjuda möjligheten att ta del av de gemensamma resurser, det strukturkapital och kunnande som finns i koncernen, som helhet, till de bolag som förvärvas och som därmed blir en del av koncernen. Där synergier finns, ska de utnyttjas. Där synergier inte finns ska bolagen arbeta självständigt.

### Prioriterade förvävsområden

I Norden finns ett stort antal teknikhandelsföretag med varierande storlek och utbud på produktsortimentet. Denna fragmenterade marknad består till stor del av familjeägda bolag där en generationsväxling pågår. Detta medför konsolideringsmöjligheter för aktörer som önskar bredda sitt produktutbud eller etablera sig på nya marknader. Tack vare en god tillgång på förvärvskandidater och goda finansiella förutsättningar ser Christian Berner möjligheter att medverka till den konsolidering som sker på marknaden.

Christian Berner har ett antal områden som bolaget fokuserar sina förvärv mot. Prioriterade förvävsobjekt är företag där de löpande intäkterna dominerar samt inom produktområden där Christian Berner redan är en ledande marknadsaktör. Under 2018 har förvärvsarbetet intensifierats i framförallt Danmark och Finland för att ytterligare utveckla bolaget på dessa marknader.

## Kontakta oss

Christian Berner söker kontinuerligt efter kvalitetsbolag som passar in i koncernen. Kontakta oss gärna för att diskutera framtida möjligheter tillsammans.

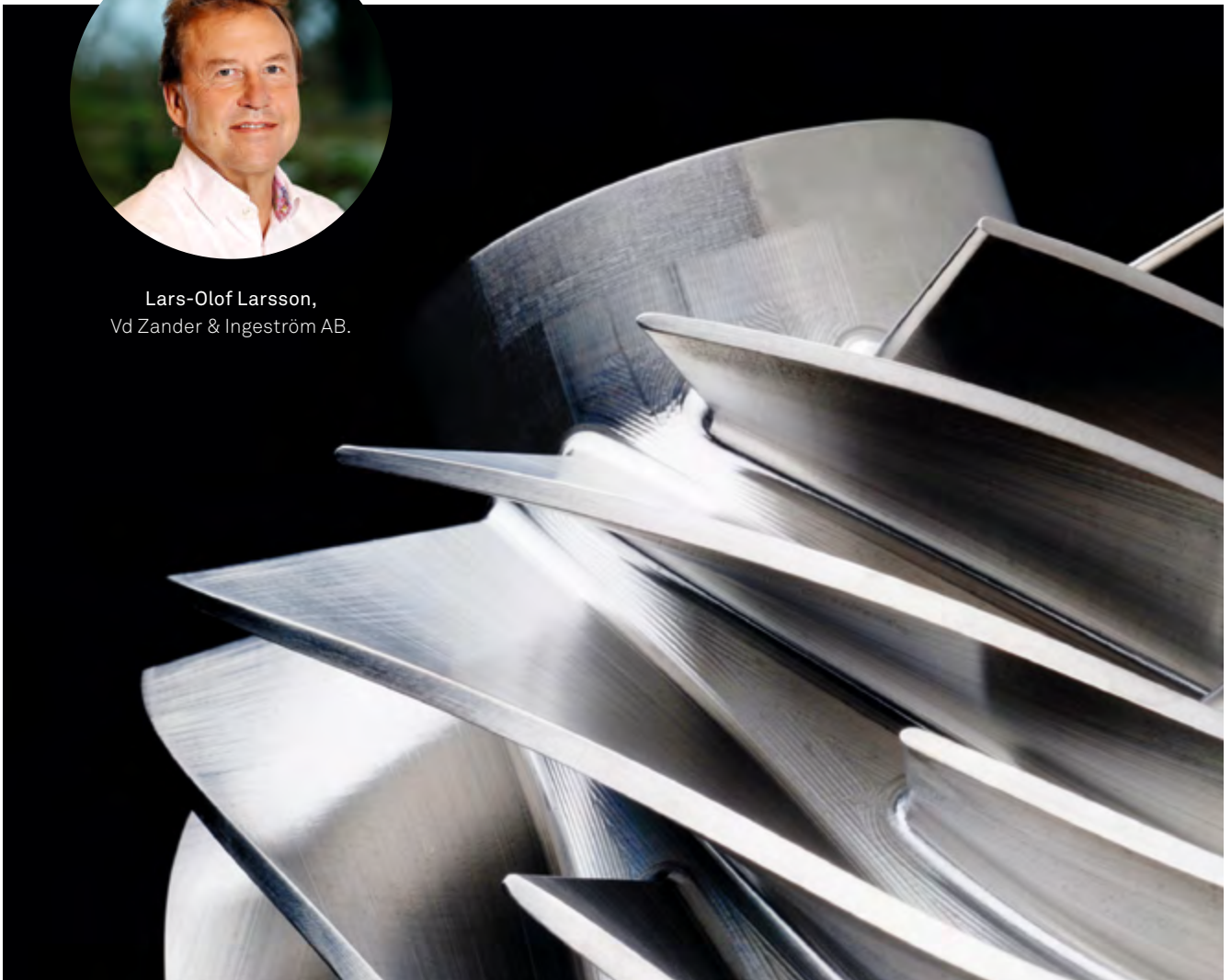
**Bo Söderqvist**, Vd Christian Berner, Tech Trade AB  
telefon +46 (0)31 33 66 910.

## Christian Berners förvärvsprocess





Lars-Olof Larsson,  
Vd Zander & Ingeström AB.



Impeller från Sundynes höghastighetskompressor, som pumpar gaser i ett steg.

## Med Christian Berner som ägare skapas möjligheter

Christian Berner förvärvade i mars 2018 Zander & Ingeström AB, ett av Sveriges ledande bolag inom pump- och värmeteknik.

– Första året i Christian Berner har varit mycket positivt. Det är roligt att vara en del av en större familj och det skapar nya möjligheter för oss som bolag och våra medarbetare, säger Lars-Olof Larsson, vd för Zander & Ingeström.

Zander & Ingeström har genom åren uppvaktats av olika bolag, men först när Christian Berner visade intresse blev en försäljning aktuell.

– Vi ville inte ha en institutionell ägare där vi blir ett i mängden av bolag som alla sköter sig själva.

Vi valde Christian Berner för att de, precis som vi, har ett stort fokus på affären och en tydligt utstakad väg framåt med mål där vi är med och aktivt bidrar, förklarar Lars-Olof Larsson.

Att båda bolagen har mycket gemensamt, bland annat samma kundgrupper inom processindustrin, skapar goda möjligheter framöver.

– Vi kan hjälpa varandra, använda våra olika kontakter och utnyttja respektive bolags starka områden. Detta arbete påbörjade vi tillsammans under 2018. Tillsammans drivs vi av att vara en kvalificerad rådgivare till våra kunder, och ge dem den bästa lösningen som finns, avslutar Lars-Olof Larsson.

# Integrerat hållbarhetsarbete

För Christian Berner är ett aktivt hållbarhetsarbete en integrerad del av koncernens mål och strategier för lönsam tillväxt. Det är idag ett krav för att kunna skapa långsiktigt värde, attrahera kunder och rekrytera rätt medarbetare. Det går inte att sälja högkvalitativa produkter och lösningar utan ett aktivt och levande hållbarhetsarbete.

Christian Berner är idag en global aktör på en global marknad. Kraven och förväntningarna på företag att agera hållbart och vara en ansvarsfull samarbetspartner ökar ständigt. Detta innebär utmaningar men också stora möjligheter eftersom innovation, kvalitet och hållbara lösningar är en avgörande del av Christian Berners erbjudande. Nya lagkrav, globala överenskommelser, standarder och direktiv ökar ständigt kraven på företag och deras arbete med värdekedjan.

Hösten 2015 antogs Agenda 2030, innehållande 17 globala hållbarhetsmål, av FN:s 193 medlemsstater. Målen har hjälpt till att tydliggöra att en globalt hållbar utveckling är tätt knuten till ekonomi, miljö och sociala aspekter. De globala hållbarhetsmålen pekar på nödvändigheten av att ha balans mellan olika mål, där ekonomisk hållbarhet är en förutsättning för såväl social som miljömässig hållbarhet, och vice versa.

Christian Berner har en stark position för att bidra till ökad hållbarhet genom efterlevnad av hållbarhetskrav, men också genom bolagets lösningar och produkter. En styrka är bolagets sedan länge höga tekniska kompetens och förståelse. Att vara i framkant teknologiskt har gått hand i

hand med hållbarhet där nya tekniker kontinuerligt behöver utvecklas för att få fram hållbara lösningar och produkter som kunderna efterfrågar. Läs mer om mål och strategi för lönsam tillväxt på s. 8–13.

## Bidrag och påverkan i värdekedjan

Christian Berner är exponerad mot branscher där hållbarhet är speciellt framträdande, till exempel vatten, energi och livsmedel, där det ställs ökade lagkrav på bland annat rening av utsläpp och vattenkvalitet. Miljöteknik är ett definierat fokusområde inom bolaget och omfattar frågor såsom tysta miljöer, rent vatten, hållbara produkter och hållbar produktion.

Christian Berner säljer högkvalitativ plast som idag är svår att ersätta med andra material. Plast har många fördelaktiga egenskaper som bör värderas gentemot det faktum att det är ett fossilt och energikrävande material som skapar problem då samhället inte klarar av att ta hand om det vilket ställer krav på företagets kompetens runt återvunna-, förnybara- och återvinningsbara material.



## Återvinningsbara cementsäckar

### 12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION



Christian Berner har genom att sälja HAVER ADAMS säckfyllningsmaskiner tagit del i processen mot ett mer hållbart samhälle. Traditionella cementsäckar av papper, lim

och plastfilm som är svåra att återvinna har bytts ut mot återvinningsbara. Plastsäckarna är tåligare vilket gör att spill minskar, hållbarheten ökar och cement slipper destrueras. Säckarna tål dessutom utomhuslagring och behöver inte pallhättas. Under 2018 såldes 5 maskiner.



### Christian Berner som möjliggörare

Christian Berner arbetar aktivt för att hjälpa kunder att nå uppsatta hållbarhetsmål. Genom smarta affärlösningar och ett starkt tjänste- och produktutbud ger vi våra kunder möjligheten till smartare val. En viktig faktor för att driva den utvecklingen vidare är en gedigen kunskapsbas hos bolagets anställda.

Christian Berner hjälper exempelvis kunder att reducera svinn, vattenanvändning och kemikalier inom livsmedelsindustrin med mätinstrument och filterlösningar. Ett annat exempel är Christian Berners lösning, där ozon används för att rena avloppsvatten från läkemedelsrester, detta tillhör den senaste tekniken för kommunal vattenrening.

### Christian Berner som kravställare

Genom ett strukturerat och kvalitetssäkrat arbete i leverantörsleden hjälper Christian Berner kunderna att hantera risker kopplat till leverantörer. En vanlig utmaning i leverantörsleden är olika krav eller syn på hållbarhet. Det är ett område som kräver ytterligare kompetensförstärkning för att möta kundernas efterfrågan. Det kommer i vissa fall att krävas att såväl Christian Berner som bolagets leverantörer har specifik hållbarhetskompetens samt resurser för att löpande följa upp hållbarhetsfrågor. Den nya uppförandekoden (Koden) som togs fram under 2018 är här ett viktigt verktyg.

Christian Berner har dessutom beslutat att utveckla en ny leverantörsbedömning som alla större leverantörer kommer att bedömas utifrån under 2019. Bedömningen kommer att kompletteras med on-site besök med uppföljningsfrågor. Koden möjliggör för Christian Berner att vid behov utföra inspektioner hos leverantör.

### Christian Berner som en global aktör

Christian Berner har historiskt agerat på den nordiska marknaden. Genom förvärvet av Zander & Ingeström har bolagets marknad blivit global. Ökad andel handel med länder som bedöms ha en hög nivå av korruption medför en ökad risk för korruption. Även risken för kränkningar av andra mänskliga rättigheter som barns rättigheter, rätten till organisationsfrihet och yttrandefrihet ökar när handeln blir global.

Koden, som är gemensam för koncernen, synliggör leverantörers ansvar, mänskliga rättigheter och antikorruption. Under 2018 har en visselblåsarfunktion upprättats vilket ger bättre förutsättningar för Christian Berner att förebygga korruption. Christian Berner kommer att ställa krav på att leverantörer godkänner Koden. Under 2019 ska anställda på företaget utbildas i Koden. Dessutom kommer existerande distributörs- och agentavtal genomgå för att säkerställa efterlevnad.

### Mångfald på Christian Berner

Mångfald är något som berör hela verksamheten och alla dess områden. Från rekrytering och kompetensutveckling till kommunikation och marknadsföring. Genom en bra sammansättning av personer med olika kunskaper och erfarenheter riskerar inte verksamheten i samma grad att gå miste om kompetens och olika synvinklar. Bolaget kommer under 2019 att arbeta vidare med insatser för att öka mångfald och inkludering.

## Förbättrade stadsmiljöer



Christian Berner har utvecklat ett spår-dämpningssystem för att förbättra stadsmiljön samtidigt som städer förtätas. STRAILastic löser buller- och vibrationsproblem i gatumiljö

och ger dessutom lägre underhållskostnader, minskad korrosion och läckström. Gummi-blocken är producerade av återvunnet gummi från restproduktion och är 100 procent återvinningsbara. Under 2018 har Gröna spår monterats på spårvagnsräls i Mölndal och Göteborg.

### Intern styrning för hållbarhetsarbete

Christian Berner har under 2018 intensifierat arbetet med implementering av en koncerngemensam struktur för hållbarhetsfrågorna för att ytterligare styra sin påverkan i bolagets och sina kunders värdekedjor. Arbetet kommer fortsätta under 2019 med fokus på att dokumentera och följa upp risker, resultatindikatorer, mål, uppföljning samt på olika sätt inkludera organisationen i hållbarhetsarbetet. Ökat fokus på hållbarhet kommer att kräva nya kompetenser och utvidgade samarbeten för att kunna möta nya krav och innovationer.

För att säkerställa och leva upp till sin roll som strategisk partner och rådgivare arbetar Christian Berner systematiskt enligt gällande lagkrav och regelverk, och följer FN:s Global Compact, ILO:s kärnkonventioner samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Bolaget förhåller sig till hållbarhetskrav från kunder samt ställer i sin tur krav på leverantörer och samverkar med övriga intressenter.

Under 2017 tog Christian Berner ett helhetsgrepp kring bolagets påverkan utifrån en intressent- och väsentlighetsanalys. Mot bolagets primära intressenter förs en kontinuerlig dialog utifrån de listade centrala frågorna för respektive intressent. För att tydliggöra Christian Berners intressenter har samhälle, där Christian Berner verkar, under 2018 lagts till som en intressent. De primära intressenterna utgörs av:

- Medarbetare
- Kunder
- Leverantörer
- Samarbetspartners
- Ägare
- Investerares
- Samhälle

Med utgångspunkt i de primära intressenterna samt Christian Berners miljömässiga, sociala och ekonomiska påverkan på omvärlden, utvärderas företagets väsentliga aspekter, som i sin tur utgör grunden för koncernens hållbarhetsramverk. Det utgörs av tre övergripande områden där väsentlighetsaspekterna har kategoriserats under respektive ben. Genom detta ramverk och de väsentliga frågorna bedrivs uppföljning och förbättringsarbete av koncernens hållbarhetsarbete. Genom definierade nyckeltal som fastställts under 2018 och utveckling av systematik för att sprida goda exempel inom koncernen.

Christian Berners övergripande långsiktiga målsättning är att hållbarhet ska inkluderas i bolagets affärs mål samt genomsyra hela organisationen.

Eftersom Christian Berner inte tidigare har samlat in hållbarhetsdata på koncernnivå har arbetet under 2018 resulterat i att nya strukturer för datainsamling inom områdena mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden, miljö, samt antikorrupktion har etablerats. Utifrån väsentliga hållbarhetsområden har relevanta resultatindikatorer valts ut. Hänsyn har också tagits till identifierade risker, samt påverkan på affären. Den nordiska koncernledningen har därefter tagit beslut angående mätetal och målsättningar för varje indikator.

I det dagliga arbetet är Koden det övergripande styrdokumentet i hållbarhetsarbetet för Christian Berner. Till det finns ytterligare intern styrning genom mål och policies, exempelvis inom miljö, arbetsmiljö och kvalitet.

Den svenska delen av Christian Berners verksamhet har dessutom ett integrerat systematiskt förbättringsarbete genom sitt ledningssystem

som är certifierat i enlighet med ISO 9001:2015 och ISO 14001:2015.

Övriga verksamheter baserar sin styrning utifrån samma principer men är ännu inte certifierade.

## Ramverket för Christian Berners hållbarhetsarbete



Christian Berners roll som ledande teknikhandelsbolag omfattar många aspekter. Som strategisk rådgivare till kunder och tillverkare erbjuder företaget tekniska lösningar som sänker kostnader, sparar energi och minskar miljöpåverkan.

### Ekonomiskt resultat

Den kontinuerliga utvecklingen mot ett starkare Christian Berner skapar värde för bolagets samtliga intressenter. Bolaget har de senaste åren framgångsrikt förbättrat EBITA-marginalen. För bolagets aktieägare skapas värde bland annat genom en god utveckling på aktiekursen samt genom en utdelning som ger en god direktavkastning och utdelningstillväxt. Den föreslagna utdelningen 2018 utgör 37,3 procent av vinsten.

### Indirekt ekonomisk påverkan

Christian Berner skapar mervärde för kunderna genom kundanpassade lösningar och leverans av kompletta systemlösningar där olika produkter från olika leverantörer kombineras, vilket leder till ökad effektivitet för såväl bolagets kunder som leverantörer. Genom att vara en strategisk partner och rådgivare mellan tillverkare och kunder samt genom att erbjuda tekniska lösningar som sänker kostnader och minskar miljöpåverkan struktureras och effektiviseras kundernas beslutsprocesser.

### Miljöteknik

Christian Berner stödjer kunder med hållbara lösningar genom kvalificerad behovsanalys, rådgivning, service och utveckling. Flera av Christian Berners produkter och tjänster bidrar till minskad miljöpåverkan för kunderna, till exempel genom att mängden kemikalier, transporter samt användandet av miljöpåverkande material minskar. Exempel på detta är vibrationsdämpande material som förbättrar miljön för boende, samt miljöer runt spårbunden trafik och rening av utsläpp eller vattenrening utan kemikalier.

Christian Berner hjälper även kunderna i deras val av resurseffektiva lösningar och produkter. Genom ställda krav på bolagets egen och samarbetspartners verksamhet främjar Christian Berner utveckling samt innovation av miljövänliga produkter och teknik, och kan förse kunderna med hållbara produkter och lösningar.

### Samarbeten och samhälle

Under 2018 har koncernen inte haft några gemensamma affärsrelaterade samarbeten med samhällsaktörer. Christian Berner kommer under 2019 att utvärdera sådana samarbeten. Koncernens dotterbolag i Finland, Christian Berner OY, har sedan flera år tillbaka ett samarbete med organisationen Håll Skärgården Ren. Samarbetet har en affärsmässig koppling med provinstallation och utveckling av filter för vattenrening samtidigt som det skapar medarbetar- och samhällsengagemang.



Under 2018 har säljträning genomförts i Sverige och i Finland.



Bristen på teknik- och ingenjörskompetens ökar konkurrensen om medarbetare. För att attrahera, behålla och utveckla anställda är det centralt för Christian Berner att vara en attraktiv arbetsgivare.

### Arbetsmiljö

Christian Berners uppförandekod är en vägledning för hur medarbetarna på ett professionellt och etiskt sätt ska uppträda i sitt dagliga arbete. Christian Berner ska vara en inkluderande arbetsplats där det inte förekommer diskriminering eller trakasserier.

Under 2018 etablerades en visselblåsarfunktion. Funktionen togs i bruk i slutet av 2018 och inga fall rapporterades under året.

I övrigt undersöks och följs arbetsmiljöarbetet upp genom löpande medarbetarsamtal, medarbetarundersökningar och arbetsmiljöronder. Därutöver finns framtagna rutiner för hälsokontroller. Under 2018 har ingen medarbetarundersökning genomförts<sup>1)</sup>.

### Hälsa och säkerhet

Christian Berner bedriver ett systematiskt arbetsmiljö- och brandskyddsarbete för att kunna identifiera, förhindra och mildra eventuell negativ påverkan ur hälso- och miljösynpunkt. De främsta riskmomenten och de vanligaste skadorna uppstår vid bearbetning och produktion. Detta utgörs av montering av pumptavlor, samt kapning och bearbetning av vibrationsdämpande material och plastmaterial. Samtliga medarbetare informeras om risker som kan finnas och hur de ska undvikas.

Koncernens dotterbolag i Sverige, Christian Berner AB, har kommit längst när det gäller arbetsmiljö- och brandskyddsarbete. Personalansvariga chefer på Christian Berner ansvarar för att säkerställa välbefinnande för de anställda samt för att arbeta med arbetsmiljöfrågor i enlighet med nationell lagstiftning och i samverkan med de anställda eller deras representanter. Under 2019 kommer arbetsmiljö- och brandskyddsutbildningar att genomföras på alla dotterbolag. Olyckor och tillbud följs alltid upp.

1) Undersökningen skickades ut under v. 4, 2019.

### Utbildning

Kompetensutveckling ska bidra till Christian Berners mål och strategier såväl på kort som lång sikt, samt att verksamheten och dess medarbetare utvecklas för att möta framtida krav och behov.

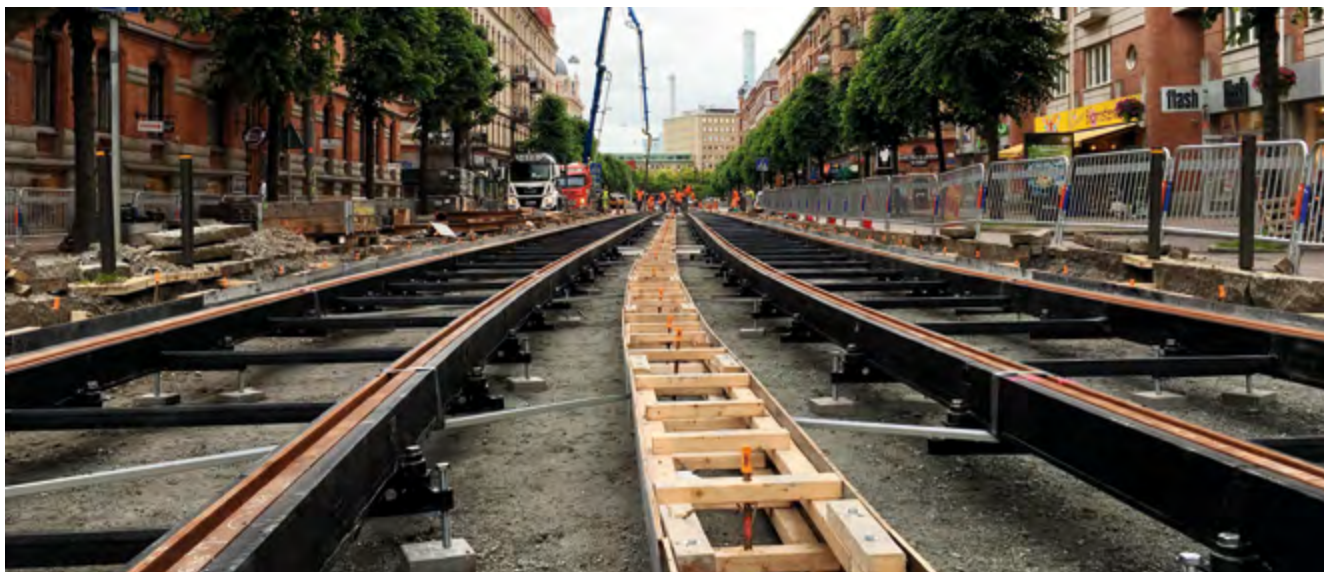
Under 2018 har det beslutats att koncerngemensamma utbildningar för alla anställda inom arbetsmiljö, säkerhet & brandskydd samt i Koden och dess underområden (antikorruption, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och miljö) ska genomföras under 2019. Hållbarhet kommer, där det är lämpligt, att integreras som en naturlig del av andra utbildningar, till exempel i säljutbildningar. För att höja den interna hållbarhetskompetensen ska ledningen uppmuntra till kompetensförhöjande hållbarhetsrelaterade åtgärder inom de olika affärs- och produktområdena.

Dotterbolagen har under 2018 bland annat haft utbildningar inom eco-driving och säker körning, första hjälpen, heta arbeten och olika säljutbildningar.

### Mångfald

Christian Berner ska aktivt verka för jämställdhet och mångfald. Bolaget får inte utöva någon form av diskriminering i sin verksamhet eller i anställningsprocesser. Otillåtna diskrimineringsgrunder omfattar, men är inte begränsade till, ålder, funktionsvariation, sexuell läggning, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning eller etnisk tillhörighet.

Jämställdhetsarbetet är viktigt, ett arbete har under 2018 inletts med systematisk uppföljning och framtagande av resultatindikator för att följa upp könsfördelningen (se not 7 på sid 56). Under 2018 genomfördes en lönekartläggning. Kartläggningen visade inga tecken på lönediskriminering. Under 2019 kommer ytterligare utbildningsinsatser gällande mångfald genomföras och ledningen kommer att arbeta vidare med kompetenshöjande åtgärder.



För att minska läckströmmar och vibrationer har livblock och gröna spår monterats i Mölndal och Göteborg.



Teknikhandelsföretag som Christian Berner har omfattande affärsrelationer med olika parter.

### Anti-korruption

Christian Berners representanter får varken ta emot eller erbjuda personliga gåvor, tjänster, resor, underhållning eller liknande förmåner som kan anses vara oskäligen eller olämpliga i förhållande till möjliga affärsbeslut eller myndighetsbeslut. Representation och gåvor skall präglas av öppenhet, måttfullhet och alltid ha ett naturligt samband med affärsrelationen.

Den under 2018 upprättade visselblåsarfunktionen ger bättre förutsättningar för Christian Berner att förebygga och upptäcka korruption. Under 2019 ska anställda på företaget utbildas i Koden. Dessutom kommer existerande distributörs- och agentavtal genomgå för att säkerställa efterlevnad.

### Miljö

Christian Berner ska arbeta aktivt för att begränsa och reducera verksamhetens miljöbelastning samt dess klimatpåverkan. Christian Berner arbetar förebyggande med att minska bolagets miljöpåverkan vad gäller tjänsteresor, transporter, energi och avfall och ska utgå från försiktighetsprincipen för att skydda människa och miljö. Det svenska dotterbolaget, Christian Berner AB, bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Rutiner för agerande finns i händelse av miljötillbud.

Gällande tjänsteresor finns det för 2018 endast mätetal för tjänstebilar. Ett arbete för att även kunna mäta bolagets avtryck från övrigt resande har påbörjats, och som ett led i detta arbete kommer en ny, koncerngemensam resepolicy att arbetas fram under 2019. Transporter från leverantör till kund står för en betydande del av företagets CO<sub>2</sub>-utsläpp där för har Christian Berner påbörjat ett arbete för att kunna mäta utsläppen för alla dotterbolag 2019.

Christian Berner ska aktivt arbeta för att effektivisera energiförbrukningen. Hur energieffektiviseringsarbetet går till ska dokumenteras och följas upp årligen för hela koncernen. Christian Berner strävar efter att använda 100 procent förnybar energi där företaget kan påverka vilken källa som används.

Christian Berner äger inte egna fastigheter och kan i olika stor utsträckning påverka hyresavtal som inkluderar elförbrukning och värme/kyla.

När det gäller avfallshantering skiljer det sig åt mellan koncernens dotterbolag. Alla bolagen sorterar sitt avfall men har olika grad av återvinning. Under 2019 ska alla bolag redovisa en avfallshandlingsplan. När den är på plats kommer Christian Berner ha möjlighet att rapportera angående avfall.

### Leverantörer

Christian Berners relation till sina leverantörer ska präglas av öppenhet och förtroende. Genom att ingå avtal eller samarbete med Christian Berner förbinder sig leverantören att implementera och följa upp att Koden efterlevs i tillämpliga delar. Leverantörer ansvarar i sin tur för att underleverantörer informeras och följer samma standard. Under 2019 ska Christian Berners leverantörer signera Koden. Vid nya avtal eller samarbeten ska Koden bifogas och signeras. En utmaning Christian Berner möter i sin roll som kravställare är beroendet av goda relationer. Där blir god dialog och kontinuerligt förbättringsarbete avgörande framgångsfaktorer.

Christian Berner arbetar redan idag med att leverera produkter, tekniker och lösningar för ökad hållbarhet i samhället. På agendan framöver behöver bolaget också säkerställa att de komponenter, lösningar och tekniker som används för att uppnå målet är hållbara i så stor utsträckning som möjligt.

Christian Berner har under 2018 börjat kartlägga vilka material och produkter som består av återvunnet material, restprodukter eller förnybara material samt materialets eller produktens återvinningsgrad. Det ger bolaget och kunderna möjlighet att förstå vad som behöver utvecklas samt identifiera alternativ, samtidigt som det skapar nya affärsmöjligheter.

## Riskregister

RISKOMRÅDE	BESKRIVNING AV RISK	POTENTIELL PÅVERKAN	MINIMERING AV RISK
Kunder	Produkter eller lösningar från Christian Berner används på ett oetiskt sätt alternativt bidrar till en inte hållbar produkt eller lösning.	Försämrat anseende och finansiell påverkan.	En nära dialog med kund samt åtgärder som främjar ökad kompetens inom hållbarhet.
Kompetens & mångfald	Svårt att rekrytera nya medarbetare på marknader med hög konkurrens. Rekryteringar och tillsättningar utan beaktande av mångfald.	Missad kompetens och beslut fattade på sämre premisser.	Kompetenshöjande åtgärder inom hållbarhet samt specifikt inom mångfald. Mångfald beaktas vid alla rekryteringar.
Efterlevnad lagstiftning samt hållbarhetskrav och standarder	Att inte ha strukturer på plats för att följa med i utvecklingen av nya lagar och standarder samt intressenters förväntningar på området.	Regelbrott kan medföra legala konsekvenser, försämrat anseende och oförmåga att fullfölja ingångna avtal.	Tydliga rollfördelningar och ansvarsområden inom hållbarhet. Utbildning samt inkludering av hållbarhetsfrågor i hela organisationen.
Antikorruption	Att ta emot eller erbjuda mutor, personliga gåvor eller andra förmåner som kan anses vara oskäligen eller olämpliga i förhållande till möjliga affärsbeslut eller myndighetsbeslut.	Regelbrott kan medföra legala konsekvenser, försämrat anseende och oförmåga att fullfölja ingångna avtal.	Krav på leverantörers signering av Uppförandekoden. Visserligen fungerar bättre förutsättningar för Christian Berner att upptäcka korruption. Utbilda och medvetandegöra anställda om korruption.
Leverantörer	Risk att leverantörer och underleverantörer inte respekterar de krav och normer som följer med Christian Berner Koden och att de inte har hållbarhetskompetens samt resurser för att följa upp och utvärdera hållbarhetsaspekter.	Christian Berner riskerar att sälja lösningar eller produkter som inte motsvarar utfästa kundkrav vilket kan påverka kundrelation samt finansiella nyckeltal.	Säkerställa att leverantörer förstår och signerar Uppförandekoden. Christian Berner kan vid behov utföra inspektioner hos leverantör. Christian Berner har beslutat om och påbörjat arbetet med att utveckla en ny leverantörsbedömning och alla större leverantörer kommer att bedömas i enlighet med den under 2019.
Leverantörer	Ny teknik eller forskning som visar att mer hållbara produkter eller lösningar kan erhållas från leverantör som inte Christian Berner samarbetar med eller som Christian Berner kan inkludera i sin portfölj.	Kunder väljer att samarbeta med andra aktörer. Finansiell påverkan.	Utbildning samt inkludering av hållbarhetsfrågor i säljorganisationen.

## Resultatindikatorer

OMRÅDE	RESULTATINDIKATOR	MÅL	KOMMENTARER OCH RESULTAT
Arbetsmiljö, hälsa säkerhet	Olyckor/tillbud	Inga olyckor eller tillbud	Under 2018 inträffade inga arbetsolyckor i koncernen. Fyra tillbud rapporterades på Christian Berner AB medan övriga dotterbolag inte hade några tillbud. Tillbudna följdes upp och åtgärdades i enlighet med existerande rutiner för att säkerställa att olyckor och tillbud hanteras enligt policy eller rutin.
Personal	Medarbetarsamtal Medarbetarundersökning Nöjd medarbetare index	Genomförd av 100 % Genomförd 100 % Mål 85	Alla medarbetare har haft medarbetarsamtal under 2018. Under 2018 har ingen medarbetarundersökning genomförts. Undersökningen skickades ut under v. 4 2019. Index talet sammanfattar nöjdhet med arbetssituation, kollegor, chefer och kompetensutveckling. 2017 var måltalet 80 och index talet för koncernen 79,3.
Uppförandekod	Andel (%) personal som signerat Uppförandekod	100 %	100 % av anställda skall signera Uppförandekoden under 2019.
Mångfald, jämställdhet	Andel kvinnor i ledande positioner vs andel kvinnor totalt	Ökande andel kvinnor i ledande positioner vs andel kvinnor totalt	Andelen anställda kvinnor under 2018 29 % (28 %). Andelen kvinnor i ledande positioner 18 % (21 %).
Intern utbildning	Hållbarhetsrelaterade utbildningar per område, deltagare och omfattning (2019)	Ökade kunskaper inom hållbarhet	Under 2018 har det beslutats att koncerngemensamma utbildningar för alla anställda inom arbetsmiljö, säkerhet och brandskydd samt i Koden och dess underområden (antikorruption, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och miljö) ska genomföras under 2019. Hållbarhet kommer, där det är lämpligt, att integreras som en naturlig del av andra utbildningar, till exempel i säljutbildningar.
Resor	CO <sub>2</sub> -utsläpp, transportmedel (2019)	Minska CO <sub>2</sub> -utsläpp	Beslut taget att ny koncerngemensam resepolicy ska utarbetas.
Personbilsresor	Antal tjänstebilar per bränsle	Öka andelen körda mil på miljövänligt bränsle	En ny bilpolicy kommer att arbetas fram under 2019. En övergång till energieffektivare bränsle har startats och under 2018 var nio av bilarna laddhybrider. På Christian Berners huvudkontor har det under 2018 installerats laddstolpar för att främja utvecklingen ytterligare.
Transporter	CO <sub>2</sub> -utsläpp g/km	Minska den genomsnittliga andelen CO <sub>2</sub> -utsläpp g/km	En ny bilpolicy kommer att arbetas fram under 2019 med max tak för nya tjänstebilar på 120 CO <sub>2</sub> -utsläpp g/km. I snitt avger tjänstebilarna i dag 123 CO <sub>2</sub> -utsläpp g/km.
	CO <sub>2</sub> -utsläpp (2019)	Minska CO <sub>2</sub> -utsläpp	Transporter från leverantör till kund står för en betydande del av företagets CO <sub>2</sub> -utsläpp därför har Christian Berner påbörjat ett arbete för att kunna mäta utsläppen för alla dotterbolag 2019.
Energi-förbrukning	Energiförbrukning kWh/omsättning	Effektiv energiförbrukning	Arbete med att effektivisera energiförbrukning dokumenteras och följs upp årligen för hela koncernen. Energiförbrukning under 2018 var 1 403 228 kWh, vilket motsvarar 0,002272 kWh/omsättning. <sup>1)</sup>
	Andel förnybar energi % av total energiförbrukning	Öka andelen förnybar energi	Förnybar energi ska väljas där det är möjligt. 63 % av vår energiförbrukning var 2018 förnybar. <sup>2)</sup>
Leverantörer	Andel återvunna material/komponenter	Öka kunskap om material, produkter och leverantörer	Inventering angående de största leverantörerna inom Materialteknik och Vibrationsteknik utförd under 2018. Andelen återvunna material motsvarar 27,5 % av inköpsomsättning (inkluderar även restproduktion).
	Andel förnybara material	Öka kunskap om material, produkter och leverantörer	Inventering angående de största leverantörerna inom Materialteknik och Vibrationsteknik utförd under 2018. Förnybart material endast i stegljudsmattor (10 % kork) motsvarar 1 % av inköpsomsättning för Vibrationsteknik.
	Återvinningsgrad	Öka kunskap om material, produkter och leverantörer	Inventering angående de största leverantörerna inom Materialteknik och Vibrationsteknik utförd under 2018. Återvinningsgraden för Teknisk plast har varit svår att mäta. För Vibrationsteknik är den estimerade andelen 58 %.
	Andel (%) av total inköpsomsättning som signerat Uppförandekod (2019)	80 %	Genomförs under 2019 (100 % av de största leverantörerna motsvarar cirka 80 % inköpsomsättning).
	Andel (%) av total inköpsomsättning genomförda leverantörsbedömningar (2019)	80 %	Genomförs under 2019 (100 % av de största leverantörerna motsvarar cirka 80 % inköpsomsättning).
	Antal on-site uppföljningar (2020)	80 %	Genomförs under 2019 och 2020 (100 % av de största leverantörerna motsvarar cirka 80 % inköpsomsättning).
Efterlevnad Antikorruption	Rapporterade regelbrott Rapporterade visseblås	Antal uppföljda Antal uppföljda	Inga uppgifter om regelbrott eller klagomål har hanterats eller inkommit under 2018. Inget av koncernens bolag är involverat i någon miljörelaterad tvist.
Avfallshantering	Sorterat på avfallsgrupper. Produktionsavfall. Andel av spill i retur (ton samt % av egen produktion)	Öka andelen material-återvinning	Avfallsrapport från egen verksamhet och produktion. Beslut taget om Avfallshanteringsplan för alla bolag under 2019. Christian Berner AB returnerar spill från egen plastbearbetning till leverantör som använder plasten för att gjuta ny plast (2,5 ton 2018 vilket motsvarar 4,4 % av inköpt kvantitet från samma leverantör).

1) Ex. elförbrukning Vanda.

2) Ex. energiförbrukning Vanda.

# Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagstämman i Christian Berner Tech Trade AB, org.nr 556026-3666

## Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2018 på sidorna 14–20 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

## Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

## Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Mölnlycke den 21 mars 2019  
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Michael Bengtsson  
Auktoriserad revisor

# Viktiga konkurrensmedel ger resultat

Christian Berner marknadsför och säljer högkvalitativa produkter, system och tjänster med högt teknikinnehåll inom utvalda områden på den nordiska marknaden. Bolagets primära konkurrensmedel är kunskap om kundens produktionsprocesser, förmåga att kundanpassa produkter och system, produktkvalitet samt teknisk kompetens.

## Kunskap om kundens produktionsprocesser

Christian Berners affär kan delas in i produkter av investeringskaraktär och produkter av förbrukningskaraktär. Bolaget är verksamt på båda dessa submarknader inom ett antal utvalda produktområden med högt teknikinnehåll och krav på god kunskap om kundens processer.



Våra säljare har stor kunskap om kundernas förutsättningar och utmaningar. Else-Britt Carlsson är innesäljare inom Filterteknik.

## Förmåga att kundanpassa produkter och system

Löpande försäljning, eftermarknadstjänster och utbildning har ökat de senaste åren, och utgör en allt större del av Christian Berners försäljning. Produkter är fortfarande kärnan i bolagets verksamhet, men genom att även addera tjänster, som lagerhållning, bearbetning, rådgivning, service och installation, som en del av erbjudandet kan mer komplexa lösningar anpassade utifrån kundernas behov skapas. Detta gör att Christian Berner kan tillföra mer i värdekedjan och skapar samtidigt ett nära samarbete med kunderna, vilket minskar bolagets utsatthet för konkurrens.

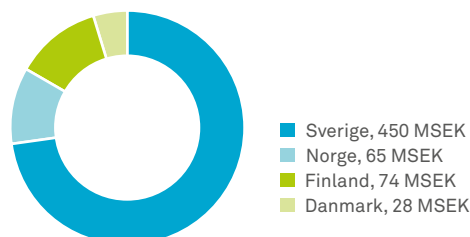
## Produktkvalitet

Christian Berner har stabila och långsiktiga samarbeten med hundratals leverantörer som genom egen produktutveckling tillhandahåller marknadsledande och högkvalitativa produkter med stort teknikinnehåll.

Christian Berner har tusentals kunder på den nordiska marknaden som är verksamma inom ett stort antal branscher, vilket minskar känsligheten för konjunkturen i enskilda branscher. Bolagets breda kund- och leverantörsbas innebär att beroendet av enskilda kunder och leverantörer är litet.

## Omsättning per segment

Omsättning per segment 2018





## Teknisk kompetens

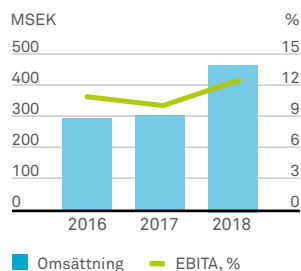
Christian Berners försäljningsorganisation är decentraliserad och mycket specialiserad. Totalt har bolaget cirka 100 säljare, varav huvuddelen är säljingenjörer med teknisk utbildning. Bolagets säljare är även specialiserade inom olika produktområden och branscher.

Med stor kunskap om kundernas processer och utmaningar tar Christian Berners säljare och tekniska rådgivare fram den bästa lösningen vid varje tillfälle samt är ett stöd genom hela processen. Detta bidrar till ökad trygghet och stärkt konkurrenskraft för kunderna, vilket förbättrar Christian Berners lönsamhet.

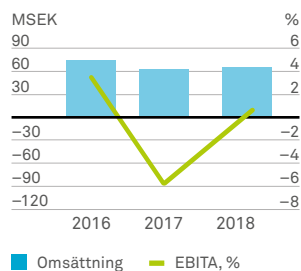


## EBITA % och omsättning per segment

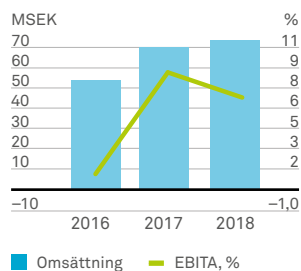
### Sverige



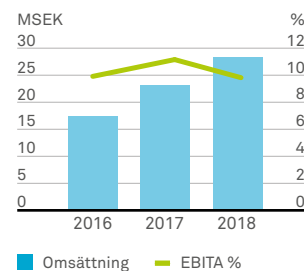
### Norge



### Finland



### Danmark



# Mer än 120 år av nytänkande och utveckling

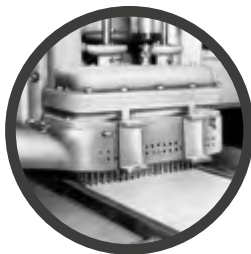
1897

Christian Berner grundas i Göteborg av norrmannen Christian Berner. Till en början importerade och sålde Christian Berner teknisk utrustning till bryggerier.



1920

Christian Berner startar egen tillverkning av korkplattor i Älvängen utanför Göteborg.



1936

Christian Berner lanserar sin första egentillverkade tappningsmaskin för flaskmjölk.



1910 – 1924

Nordisk expansion.



1910

Det norska dotterbolaget grundas.



1923

Det finska dotterbolaget grundas.



1924

Det danska dotterbolaget grundas.

1975

Ägarskifte i koncernen ledde till satsningar på de nya produktgrupperna teknisk plast, pumpar och instrument vilket bidragit till Christian Berners nuvarande verksamhet.



2006

Teknikhandeln renodlas under namnet Christian Berner Tech Trade.



2008

En större organisatorisk förändring genomförs i koncernen där den nuvarande koncernstrukturen skapas och implementeras.



2017

Christian Berner förnyar sitt varumärke och noteras på Nasdaq Stockholm.



2007 – 2018

Christian Berners genomförda förvärv sedan 2007.



2007

A-Filter AB  
Heppt Teknisk  
Agentur



2008

Satron Instru-  
ments Process &  
Miljö AB

2011

Ramström  
Process AB



2014

Röchling Leripa  
Papertech Ser-  
vice OY

FILLFLEX

2016

Fillflex AB  
PlastKapTek  
Sverige AB



2018

Zander &  
Ingeström AB

# Bidrar till viktiga investeringar i samhället

Affärsområdet Materialteknik fokuserar på försäljning av teknisk plast och vibrations- och bullerdämpande material. Under 2018 uppvisade affärsområdet en fortsatt hög tillväxt som dock inte fullt ut fick effekt på lönsamheten.

## Marknad och kunder

Kunderna inom Materialteknik finns framförallt inom infrastruktur som järnväg och spårväg, samt pappers-, bygg- och gruvindustrin. Ett högt kapacitetsutnyttjande inom kundsegmenten resulterar i högre slitage och ökat behov av löpande underhåll. Därutöver drivs affärsområdets utveckling av större investeringsbeslut där Christian Berners material är en del av investeringen, till exempel i järnvägsprojekt och i husbyggnation.

## Fortsatt hög tillväxt

Materialteknik hade även 2018 en hög tillväxt, vilket framförallt drevs av en bra industrimarknad, en positiv utveckling för exportbolagen samt en fortsatt stark tillväxt inom trähusbyggnation. Årets utveckling kunde dock ha varit ännu bättre om omsättningstillväxten fullt ut hade omsatts i lönsamhet, vilket kan förklaras av utvecklingen i Sverige med färre infrastrukturprojekt, kostnader i början av året för integrationen av PlastKap-Teks maskinpark, marknadsutveckling samt prispress inom byggsektorn.

Byggmarknaden för flerbostadshus i trä fortsätter att växa där Christian Berner har en efterfrågad lösning för att ta bort stomljud och vibrationer. Därutöver är stora infrastrukturprojekt, framförallt inom järnväg och spårväg, gynnsamt för affärsområdet.

## Erbjudande

Christian Berners erbjudande inom Materialteknik bidrar med tydlig samhällsnytta, bland annat i form av vibrationsdämpning och

minskade bullernivåer. Produkterna inom affärsområdet utgörs till stor del av slitvaror och förbrukningsmaterial, men även av investeringskaraktär. Affärsområdet gynnas av att förbrukningsmaterial och slitvaror har högre marginaler än produkter av investeringskaraktär.

Materialteknik är mindre konjunkturkänsligt än affärsområdet Process & Miljö. Att snabbt och effektivt kunna tillhandahålla och bearbeta produkter och varor är en konkurrensfördel, varför Christian Berner håller stora delar av affärsområdets produkter på lager. Produkterna och lösningarna inom Materialteknik är indelade i två områden: Teknisk Plast och Vibrationsteknik.

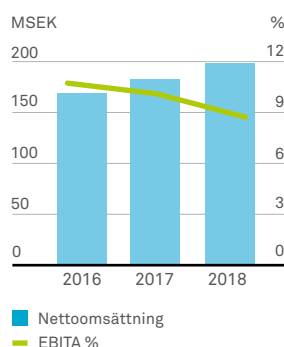
## Teknisk Plast

Christian Berner är en komplett nordisk plastleverantör och erbjuder allt från halvfabrikat till färdigbearbetade detaljer i såväl högkvalitativa plastmaterial som de mest förekommande konstruktionsplasterna. Bolaget har en bred kundbas och de viktigaste branscherna är pappersindustrin, gruvindustrin samt produkter till materialhanteringssystem.

## Vibrationsteknik

I dagens samhälle finns ett allt större behov av att dämpa vibrationer och buller. Christian Berner levererar vibrationsdämpande material i ett flertal olika applikationer till flera branscher, främst inom bygg, industri och spårbunden trafik. Förutom vibrationsdämpning bidrar bolagets produkter även till sänkta kostnader för drift och underhåll.

## Materialteknik



## Andel av nettoomsättningen

32,1 %



## Trivsamt gym på Mölndal Galleria

Mölndals nya galleria inhyser en stor gymkedja. En utmaning var att skapa en trivsam miljö där vibrationer och ljud minimeras.

Christian Berner har tillsammans med NCC, som byggde gallerian, tagit fram en lösning som minimerar vibrationer och ljud från spinning-salen och avdelningen med fria vikter.



## Plastdelar säkrar vintertrafik i viktig farled

Saima kanal i Finland är en viktig farled för den finska exportindustrin samt en nationell sevärdhet av stor betydelse. Efter förnyelsen av slussportarna kan kanalen användas även vintertid, vilket kräver mycket av materialen som måste fungera felfritt i det finska klimatet och hålla för temperaturväxlingar.

Christian Berner har levererat plastdelar med egenskaper som passar för den krävande användningen i slussportarna. Christian Berner valde ut de bästa plastkvaliteterna, som tål både väderförändringar och ständiga påfrestningar.

## Exempel på produkter

- > Ballastmattor och sliper mattor för vibrationsisolering
- > Bullerplank
- > Konstruktionsplaster
- > Vibrationsdämpning

## Viktiga händelser 2018

- > Fortsatt stabil tillväxt på samtliga marknader.
- > PlastKapTek Sverige AB:s maskinpark integrerades i Christian Berners produktion vilket bidrar till ökad maskinbearbetning med högre marginaler och tillväxt.
- > Ny maskininvestering som ytterligare stärker erbjudandet och bidrar till ökad flexibilitet.

## Fokus 2019

- > Fortsatt ökad marknadsnärvaro inom både Teknisk Plast och Vibrationsteknik.
- > Tydliggöra hur Christian Berner särskiljer sig från konkurrenterna genom engagemang, spetskompetens och service.
- > Fortsatt lönsam tillväxt inom Teknisk Plast genom ökad egen bearbetning vilket bidrar till högre marginaler.

# Bidrar med lönsam samhällsnytta

Process & Miljö riktar in sig mot kunder med behov av främst processutrustning och hela tekniska system. Sedan mars 2018 ingår Zander & Ingeström AB i affärsområdet vilket bidrog till en positiv utveckling med stark tillväxt och bra lönsamhet.

## Marknad och kunder

Christian Berners kunder inom Process & Miljö återfinns inom ett stort antal segment, till exempel pappersindustrin, kommunala sektorn samt processindustrin. Försäljningen sker både till stora investeringsprojekt och genom repetitiv försäljning. En viktig faktor för affärsområdets lönsamhet och tillväxt är de stora investeringsbeslut som Christian Berners kunder fattar och genomför. Därutöver drivs försäljningen av Zander & Ingeströms värmepanna av export utanför Norden.

## Stark utveckling

Process & Miljö fick ett kraftigt resultat- och omsättningsmässigt lyft förra året. Detta kan förklaras av den förbättrade situationen i Norge och framförallt av att Zander & Ingeström har tillförts affärsområdet. Därutöver var det en stabil utveckling på övriga geografiska marknader med en bra konjunktur som drev på investeringar, vilket gynnar försäljningen inom Process & Miljö.

## Erbjudande

Christian Berners erbjudande inom Process & Miljö bidrar med tydlig samhällsnytta, bland annat genom lösningar för att rena dricksvatten från bakterier. Försäljning av större och mer komplicerade system kräver en aktiv försäljning med hög teknisk kompetens. Att de flesta av Christian Berners medarbetare har teknisk utbildning är därför en viktig konkurrensfördel. Erbjudandet inom Process & Miljö kan utgöras av fyra områden samt Zander & Ingeström.

## Miljö- & processteknik

Inom miljö- och processteknik erbjuder Christian Berner enskilda komponenter, hela system och ett brett utbud av tjänster inom instrument och analys, doserpumpar samt desinfektionssystem. Bolagets lösningar bidrar bland annat till bakteriefritt dricksvatten för miljontals människor.

## Processanläggningar

För att uppnå en optimal tillverkningsprocess bistår Christian Berner med produkter, maskiner och anläggningar utifrån kundens behov och specifikationer. Detta inom områdena förpackning och fyllning, vätsketechnik samt pulver och torkteknik.

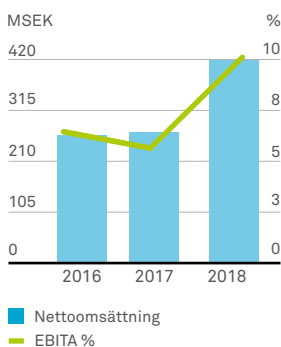
## Filtertechnik

Christian Berner är med marknadens bredaste sortiment från ledande tillverkare en komplett filterleverantör och kan därmed hjälpa kunder med all typ av vätskefiltrering. Fördelarna är många, bland annat reducerade avfallsmängder, lägre energiförbrukning samt små till inga vätskeförluster.

## Gas, energi & högtrycksteknik

Christian Berner erbjuder kvalitetsprodukter tillverkade av marknadsledande företag inom högtryckspumpar för industriell användning av högtrycksvatten. Därutöver levererar bolaget bland annat ångturbiner, turbokompressorer samt ejektorer, till exempel för att återvinna ånga, transportera gas och skapa vakuum.

## Process & Miljö



## Andel av nettoomsättningen

67,9%



## Ökad packningshastighet effektiviserar e-handel

Almroths ville effektivisera sin e-handelsverksamhet genom snabbare ompackning, vilket sparar tid vid såväl in- som utleveransen till lagret. Det var även viktigt att snabbt få lösningen i drift för att maximera tidsbesparingen.

Med hjälp av Christian Berner valdes påspackningsmaskiner av märket Autobag. Först beställdes en påspackningsmaskin. Efter att ha noterat den första effektivitetsvinsten beställde Almroths även tre maskiner för utleveranserna. Maskinerna levererades redan efter en vecka och kunde tas i drift omgående.

Maskinerna är små och snabba med lättbearbetade touchskärmar. Kombinationen av maskinerna förbättrar det interna flödet och ökar packningshastigheten för Almroths upp till sex gånger, vilket avsevärt effektiviserar e-handelsflödet.



## Pumpar ökar kapaciteten och förhindrar driftsstopp

Nykvarns avloppsreningsverk i Linköping hade för låg kapacitet för att pumpa avloppsslam. Därutöver var pumparnas storlek en utmaning när förebyggande underhåll skulle göras utan långa driftstopp.

Zander & Ingeströms lösning bestod av fem pumpar med hög prestanda och stort reglerområde. Två av pumparna hade dessutom en unik lösning med en höj- och sänkbar bottenplatta som gör det enkelt vid service eller byte av pump, vilket förhindrar att avloppsreningsprocessen stannar för Linköpings 160 000 invånare.

Slammet från avloppsreningsverket rötas till biogas vilket används som drivmedel i alla stadsbussar i Linköping och finns även i allmänna tankstationer för fordonsgas. Ren biogas sänker koldioxidutsläppen med 94 procent jämfört med bensin och diesel.

## Exempel på produkter

- > Doserpumpar
- > Desinfektionssystem
- > Elektriska pannor, ång- och hetvattenpannor
- > Filter för vattenrening
- > Högtryckspumpar
- > Industripumpar
- > UV-aggregat
- > Ångturbiner

## Viktiga händelser 2018

- > Fokusering inom Filterteknik på processfiltrering.
- > Omställning av leverantörspalett inom Gas & Energi.
- > Stärkt erbjudande genom nya produkter och leverantörer, bland annat inom pulverhantering samt läkemedelsfyllning.
- > Ökad försäljning av standardiserade Fillflex-maskiner.

## Fokus 2019

- > Lönsam tillväxt med stort fokus på eftermarknadsprodukter.
- > Ökad systemförsäljning, inom bland annat Fillflex framförallt med standardmaskiner.
- > Nya leverantörer och produkter som kompletterar värdeerbjudandet.
- > Förvärv.

# Integration

Ett centralt ord och frågeställning i vårt samhälle i dag och ett centralt ord i företagsbyggande, inte minst hos Christian Berner Tech Trade. Hur kraftig ska integrationen av nya bolag i koncernen vara? Hur centralt eller decentraliserat ska företaget styras?

Frågorna har styrelsen ägnat stor uppmärksamhet åt under året som har gått för att om möjligt finna den optimala styrmodellen. Vi har historiskt sett valt att inkorporera förvärvade bolag i koncernen, skrotat köpta bolagsnamn och haft en tämligen centraliserad hållning. Många av våra betydligt större konkurrenter har valt en mer eller mindre motsatt väg, ofta med stor framgång. Vår tanke har varit att bygga ett starkt sortiment på nordisk bas med en minimal administrativ överlappning. Det har varit en mödosam väg som över tid möjligen visat sig vara rätt i de aktuella fallen.

Under 2018 förvärvade vi den välrenommerade och framgångsrika verksamheten Zander & Ingeström. Ett familjeföretag grundat 1898, bara ett år yngre än Christian Berner. Vårt klart största förvärv någonsin.

Frageställning om graden av integration blev skarpare än någonsin i styrelserummet. Valet blev enkelt: Zander & Ingeström ska fortsatt få blomstra med stor frihet och självfallet behålla sitt välkända och starka varumärke.

Det visade sig var helt korrekt beslut. Bolaget gjorde sitt bästa år någonsin 2018 och framtiden ser ljus ut. Dessutom noterar jag att det förvärvade bolaget av egen kraft gärna bidrar på många olika plan i koncernen och söker en gemenskap. Det är en fröjd att skåda.

Nu vet vi alla att i motgång, tuffa tider och inte minst i krig krävs och efterfrågas ett centralt och bestämt ledarskap. Det är lättare med stora frihetsgrader i framgång där vi nu befinner oss.

Graden av centralt och decentraliserat är inte konstant i något bolag eller organisationen. Pendeln svänger fram- och tillbaka ideligen även om det just i nuet kan vara svårt att upptäcka. Hos oss svänger pendeln åt en ökad decentralisering med bredare ansvarsfördelning och fler varumärken. Självfallet underlättas denna process av allt fler kompetenta och drivande medarbetare och chefer som arbetar hos oss. Det är ingen svår konst att lita på och ge ansvar till en kompetent och initiativrik ledning eller ett bolag.

Däremot ser jag det som osannolikt att vi skulle bygga ett konglomerat med mängder av branscher eller placeringar i näringskedjan. Jag ser att bolagen vi förvärvat ska vara del av vårt sortiment som strävar mot hållbara lösningar och delar våra värderingar för ett bättre samhälle. Att enbart träffas en gång om året för att rangordna resultaten i verksamheten är inte vår melodi. Vi vill bygga tillsammans med även nytillkomna bolag i koncernen.

Jag har samma syn vad gäller integration av nytillkomna nordbor i Norden. Vi måste göra allt för att skapa möjligheter och vara öppna så människor ska få meningsfull plats i vårt samhälle. Getton är inte lösningen. Även om det dessvärre finns de som inte vill se det, så bidrar nya medborgare tämligen omgående till rikare samhälle inte bara i ekonomiska termer utan även kulturellt, entreprenörmässigt och innovativt.

Precis som Zander & Ingeström gjort i Christian Berner under året som gått. Och vi hoppas snart på ytterligare nykomlingar. Välkomna!



*”Dessutom noterar jag att det förvärvade bolaget av egen kraft gärna bidrar på många olika plan i koncernen.”*

Joachim Berner  
Styrelseordförande



# Bolagsstyrningsrapport 2018

Bolagsstyrning innebär att styrelsen via processer och styrdokument både stödjer och kontrollerar att Christian Berner Tech Trade AB sköts så hållbart, ansvarsfullt och effektivt som möjligt, och att styrningen blir ett redskap i utvecklingen av koncernen. Genom tydligt uppsatta strukturer och regelverk säkerställer vi att våra riktlinjer om hur vi bedriver verksamheten är väldefinierade. När bolagsstyrningen är tydlig, kan medarbetarnas fokus frigöras till att kontinuerligt utveckla och förbättra vår affär mot våra uppsatta mål.

## Aktieägare

Christian Berner Tech Trade AB är ett svenskt publikt aktiebolag, noterat på Nasdaq Stockholm sedan den 31 mars 2017 och ingår i segmentet Small Cap. Bolaget följer Kodex på Nasdaq Stockholm och tillämpar Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter och har ingen avvikelse att rapportera. Kodex gäller för alla svenska bolag vars aktier är noterade på en reglerad marknad i Sverige.

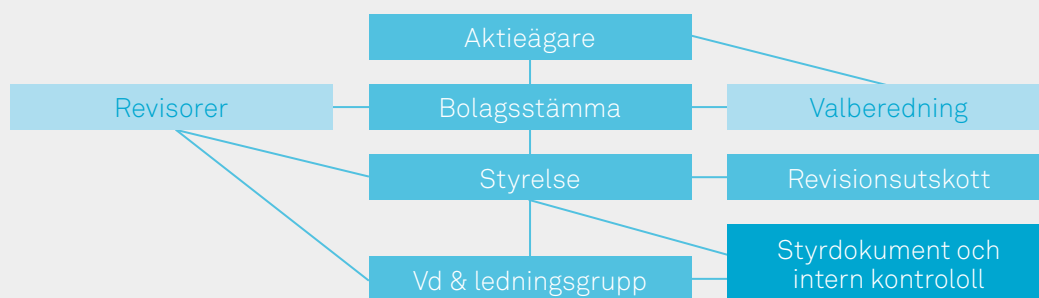
## Aktiekapital

Aktiekapitalet uppgår till 0,63 MSEK fördelat på totalt 18 759 398 aktier, fördelat mellan 1 250 000 A-aktier och 17 509 398 B-aktier där samtliga har ett kvotvärde om 0,03 SEK. Samtliga aktier av serie A berättigar till tio (10) röster på bolagsstämman och samtliga aktier av serie B berättigar till en (1) röst på bolagsstämman.

Antal aktieägare per 31 december 2018 var 1 491 (1 469). De tio största aktieägarna (inklusive Christian Berner Tech Trades aktier i eget förvar) hade ett totalt aktieinnehav om 84,0 (85,1) procent av de totala aktierna och 89,5 (90,7) procent av rösterna. Se tabell över 10 största aktieägarna sid 42.

## Valberedningen

Christian Berners valberedning har till uppgift att inför kommande årsstämma arbeta fram förslag avseende stämмоordförande, styrelsearvoden, revisorsarvode, styrelse, styrelseordförande, revisor samt valberedning. Valberedningen ska bestå av tre ledamöter utsedda av envar av de tre röstmässigt största aktieägarna vid tiden för årsstämman. Avstår aktieägare från att utse ledamot övergår rätten att utse ledamot till den i röstmässig storlek nästkommande aktieägaren. Om ledamots anknnytning till den aktieägare som nominerade ledamot upphör, eller om ledamoten av annan anledning lämnar valberedningen, har den av aktieägare nominerade ledamoten rätt att ersätta denne i valberedningen. Om någon aktieägare som utsett ledamot till valberedningen avyttrar en väsentlig del av sina aktier i bolaget innan valberedningens arbete slutförts, ska den ledamot som denna aktieägare utsett, om valberedningen så beslutar, avgå och ersättas av ny ledamot som utses av den röstmässigt största ägaren som inte är representerad i valberedningen. Valberedningen utser inom sig ordförande, som inte får vara styrelsens ordförande. Valberedningen inför årsstämman 2019 består av Johan Lannebo (ordförande), Joachim Berner och Charlotte Hybinette.



## Externa styrdokument

Till de externa styrinstrument som utgör ramar för bolagsstyrning inom Christian Berner Tech Trade AB hör bland annat:

- Svensk aktiebolagslag
- Svensk årsredovisningslag
- Nasdaq Stockholm regelverk
- Svensk kod för bolagsstyrning
- Tillämpliga EU-förordningar

## Interna styrdokument

Till de interna bindande styrinstrumenten hör bland annat:

- Bolagsordningen
- Arbetsordning för styrelsen
- Instruktioner för revisionsutskottet, verkställande direktören samt ekonomisk rapportering till styrelsen
- Värderingar

- Uppförandekod
  - Finanspolicy
  - Kommunikationspolicy
  - Övriga styrdokument, policydokument, guidelines och instruktioner
  - ISO 9001 och ISO 14001
- Utöver dessa finns processer för riskhantering, intern kontroll och hållbarhet.

## Valberedningens arbete

Ledamöterna har konstaterat att det inte finns intressekonflikter som påverkar deras uppdrag. Valberedningen har genomfört individuella intervjuer och tagit del av resultatet av den styrelseutvärdering som gjordes 2018. Dessutom har valberedningen fått information av Styrelseordförande om arbetet i styrelsen, revisionsutskottet, samt bolagets ekonomifunktion. Valberedningen har därmed fått underlag för att bedöma om styrelsens sammansättning är tillfredsställande samt behovet av behovet av kompetens och erfarenhet i styrelsen. Aktieägarna har haft möjlighet att lämna förslag och synpunkter till valberedningen inför stämman 2018. Ingen ersättning har utgått från Christian Berner Tech Trade AB till ledamöterna i valberedningen för deras arbete. Valberedningens förslag inför årsstämman 2019 framgår av kallelse till stämman samt på bolagets hemsida, christianberner.com.

## Bolagsstämma

Enligt aktiebolagslagen (2005:551) är bolagsstämman bolagets högsta beslutsfattande organ. Årsstämma ska hållas inom sex månader från utgången av räkenskapsåret. Årsstämman i Christian Berner Tech Trade AB äger vanligen rum i april i Mölnlycke. På bolagsstämman utöver aktieägarna sin rösträtt i nyckelfrågor, till exempel fastställande av resultat- och balansräkningar, disposition av bolagets resultat, beviljande av ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör, val av styrelseledamöter och revisorer samt ersättning till styrelsen och revisor. Utöver årsstämman kan det kallas till extra bolagsstämma. Enligt bolagsordningen sker kallelse till bolagsstämma genom annonsering i Post- och Inrikes tidningar och genom att kallelse hålls tillgänglig på bolagets webbplats. Att kallelse har skett ska samtidigt annonseras i Göteborgs-Posten och Dagens industri. Vid årsstämman den 23 april 2018 beslutades det om sedvanliga ärenden såsom bland annat disposition av bolagets vinst, fastställande av styrelse och revisionsarvode, antal styrelseledamöter, val av styrelse, styrelseordförande och revisor samt principer för utseende av valberedningens ledamöter. Protokoll från bolagsstämman återfinns på Christian Berner Tech Trades hemsida christianberner.com. Bolagsstämman 2019 kommer att hållas 24 april 2019 i Mölnlycke.

## Rätt att delta i bolagsstämma

Aktieägare som vill delta i förhandlingarna på bolagsstämma ska dels vara införd i den av Euroclear Sweden förda aktieboken fem vardagar före stämman, dels anmäla sig hos bolaget för deltagande i bolagsstämman senast den dag som anges i kallelsen för stämman. Denna dag får inte vara söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton och inte infalla tidigare än femte vardagen före bolagsstämman. Aktieägare kan närvara vid bolagsstämmor personligen eller genom ombud och kan även biträdas av högst två personer. Vanligtvis är det möjligt för aktieägare att anmäla sig till bolagsstämman på flera olika sätt, vilka närmare anges i kallelsen till stämman. Aktieägare är berättigade att rösta för samtliga aktier som aktieägaren innehar.

## Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses på årsstäm-

man ett registrerat revisionsbolag. På årsstämman 2018 valdes fram till nästa årsstämma det registrerade revisionsbolaget Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (Skånegatan 1, 411 40 Göteborg) som revisor. Auktoriserad revisor Michael Bengtsson är huvudansvarig. Revisorerna har deltagit vid ett styrelsemöte för att redogöra för PwCs revisionsprocess samt för att ge styrelsens ledamöter möjlighet att ställa frågor utan ledningens närvaro. Dessutom har revisorerna deltagit vid revisionskommittémöten. Ersättning till revisorerna framgår av not 8 för koncernen.

## Styrelsen

Styrelsen är bolagets högsta beslutsfattande organ efter årsstämman. Enligt aktiebolagslagen är styrelsen ansvarig för bolagets förvaltning och organisation.

Styrelseledamöterna väljs normalt av årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Enligt bolagets bolagsordning ska styrelsen bestå av minst tre ledamöter och högst sju ledamöter och inga suppleanter.

För närvarande består bolagets styrelse av sex ordinarie ledamöter samt två arbetstagarrepresentanter jämte två suppleanter till dessa representanter. Styrelsen består av tre kvinnor och tre män. Bolagets verkställande direktör är inte ledamot av styrelsen.

Styrelsens ordförande väljs av årsstämman och har ett särskilt ansvar för ledningen av styrelsens arbete och för att styrelsens arbete är välorganiserat och genomförs på ett effektivt sätt. Styrelsen följer en skriftlig arbetsordning som revideras årligen och fastställs på det konstituerande styrelsemötet varje år. Arbetsordningen reglerar bland annat styrelsearbetet, funktioner och fördelningen av arbete mellan styrelseledamöterna och verkställande direktör.

Samtliga styrelseledamöter, med undantag för styrelsens ordförande Joachim Berner, är också oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.

## Styrelsens arbete

I samband med det konstituerande styrelsemötet fastställer styrelsen även instruktionen för verkställande direktören, innefattande finansiell rapportering. Enligt nu gällande arbetsordning ska styrelsen, efter det konstituerande sammanträdet efter årsstämman, sammanträda vid minst fyra planerade tillfällen under verksamhetsåret. Utöver dessa styrelsemöten kan ytterligare styrelsemöten sammankallas för att hantera frågor som inte kan hänskjutas till ett ordinarie styrelsemöte.

Styrelsens övergripande uppgift är att fastställa bolagets övergripande mål och strategi. Frågorna för styrelsens arbete rör framför allt strategiarbete, uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och risker, värdeskapande och kontroll av bolagets efterlevnad av externa och interna regler. Styrelsens uppföljning av bolagets efterlevnad av interna och externa regler baseras på dels rapporterat resultat av bolagets självutvärderingsprocess, dels den riskbaserade kartläggningen bolaget gör årligen. Under året har styrelsen haft sju styrelsemöten och närvaron är 95 procent.

## Utvärdering av styrelsen

Styrelsen utvärderas årligen med syfte att dels utveckla styrelsearbetet, dels skapa ett underlag för valberedningens utvärdering av styrelsens sammansättning.

Utvärderingen av styrelsen har gjorts under 2018 genom intervjuer av varje enskild styrelseledamot. Av styrelsens utvärdering framgick att styrelsens arbete har fungerat bra och att synpunkter från tidigare utvärdering har beaktats. Utvärderingen visade också att sammansättningen av gruppens kompetens och erfarenhet är väl sammansatt.

### Ersättning till styrelsen

Valberedningen lägger fram förslag för beslut på Bolagsstämman rörande styrelsearvode. Styrelsearvode utgår inte för styrelseuppdrag i dotterbolag. Styrelseledamöter som är anställda inom koncernen erhåller ingen särskild ersättning för styrelsearbete. På årsstämman 2018 beslutades i enlighet med valberedningens förslag om att arvode till styrelsens ordförande ska utgå med 300 KSEK för det kommande året och till övriga styrelseledamöter som inte är anställda i koncernen med 130 KSEK per styrelseledamot. För styrelseledamots arbete i av styrelsen inrättat revisionsutskott ska det utgå ersättning med 60 KSEK till revisionsutskottets ordförande och med 30 KSEK till revisionsutskottets övriga två ledamöter. Information om styrelsearvode för 2018 finns i not 7 för koncernen. Valberedningens förslag till ersättning inför stämman 2019 framgår av kallelsen till Årsstämman.

### Revisionsutskott

Bolaget har ett revisionsutskott bestående av tre medlemmar; Joachim Berner, Bertil Persson och utskottets ordförande Lars Gatenbeck. Revisionsutskottet ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering, övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll, självutvärderingsprocess och riskhantering, hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller bolaget andra tjänster än revisionstjänster, samt biträda valberedningen vid förberedelse av förslag till bolagsstämmans val av revisor. Revisionsutskottet hanterar även, enligt visseblåsarpolicy, korruption eller mutbrott samt påstådda överträdelser av Konkurrenslagen. Klagomål eller ärenden av sådana slag rapporteras till ordförande i utskottet. Samtliga medlemmar i revisionsutskottet är oberoende i förhållande till bolaget och bolagets ledning. Bertil Persson och Lars Gatenbeck är även oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Under året har utskottet haft fyra möten med 100 procent närvaro.

### Ersättningsutskott

Christian Berners styrelse har beslutat att inte inrätta något särskilt ersättningsutskott. Styrelsen i sin helhet bereder bland annat frågor om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagets verkställande direktör och ledande befattningshavare. Vidare ska styrelsen följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman enligt lag ska besluta om.

### Vd och ledningsgrupp

Verkställande direktör för koncernen är Bo Söderqvist. Den verkställande direktören är underordnad styrelsen och ansvarar för bolagets

löpande förvaltning och den dagliga driften. Arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören anges i arbetsordningen för styrelsen och instruktionen för den verkställande direktören. Verkställande direktören kan inom ramen för aktiebolagslagen samt av styrelsen fastställd affärsplan, budget och vd-instruktion samt övriga riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar, fatta de beslut som krävs för rörelsens utveckling. Den verkställande direktören ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt. Styrelsen i Christian Berner Tech Trade AB har utarbetat en instruktion för den verkställande direktören som ska fastställas årligen vid det styrelsemöte som närmast följer efter respektive årsstämma. Enligt instruktionerna för finansiell rapportering är den verkställande direktören ytterst ansvarig för finansiell rapportering i bolaget och ska följaktligen säkerställa att styrelsen erhåller tillräckligt med information för att styrelsen fortlöpande ska kunna utvärdera bolagets finansiella ställning. Verkställande direktören ska hålla styrelsen kontinuerligt informerad om utvecklingen av bolagets verksamhet, nettoomsättningens utveckling, bolagets resultat och ekonomiska ställning, likviditets- och kreditläge, viktigare affärshändelser samt varje annan händelse, omständighet eller förhållande som kan antas vara av väsentlig betydelse för bolagets aktieägare. Tillsammans med vd Bo Söderqvist utgörs Christian Berner Tech Trades koncernledning av Finansdirektör, vd Christian Berner AB, vd Zander & Ingeström AB vd A/S Christian Berner, vd Christian Berner OY och vd Christian Berner AS. Koncernledningen träffas regelbundet och behandlar frågor som bl.a. rör bolagsstyrning, rapportering och strategi. Vidare ska koncernledningen bistå vd med att verkställa beslut av styrelsen.

### Koncernövergripande ansvarsområden

Koncernen ansvarar för och driver ett antal områden som bistår landssegmenten med koncernövergripande kompetens och arbetsuppgifter. Till sin hjälp har de ett antal medarbetare i moderbolaget, men även inlånad hjälp från koncernens dotterbolag och externa konsulter.

Koncernen arbetar med intern kontroll, där en dedikerad controller arbetar med koncernens interna kontroll och rapporterar till koncernens finansdirektör, som svarar till revisionsutskottet. Inom området arbetas det med att utveckla, förbättra och säkra den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen i koncernen.

I hållbarhetsarbetet sker arbete i alla koncernens bolag, men samordningen görs av koncernen och med finansdirektören som ansvarig. Även området riskhantering, där risker utvärderas, identifieras och prioriteringar konsolideras, ligger som en del av finansdirektörens ansvar och samordnas av controllers på koncernnivå.

### Mångfald

Christian Berner ska aktivt verka för jämställdhet och mångfald. Bolaget får inte utöva någon form av diskriminering i sin verksamhet eller anställningsprocesser. Otillåtna diskrimineringsgrunder omfattar, men är inte begränsade till; ålder, funktionsvariation, sexuell läggning, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning eller etnisk tillhörighet.

# Intern kontroll på Christian Berner

Styrelsen har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen och styrningen avseende den finansiella rapporteringen. Styrelsen fastställer årligen vissa dokument som vägleder och stödjer ledningen och övriga anställda i deras arbete för att redovisningen ska vara fullständig, korrekt och rättvisande. Vidare definierar styrelsen och ledningen beslutsvägar, ansvarsvägar och befogenheter. Dessa dokument utgörs huvudsakligen av styrelsens arbetsordning, verkställande direktörens instruktioner samt finanspolicy, attestpolicy och ekonomihandbok.

Christian Berner Tech Trade har ett långtgående decentraliserat ansvar för att driva och genomföra den beslutade affärsstrategin. Den löpande verksamheten bedrivs i självständiga operativa enheter där även ansvaret för resultat, balansräkning och kassaflöden ligger. Ansvariga för de operativa enheterna och deras medarbetare tar de affärsmässiga besluten, ser till att de hanteras korrekt och ser till att risktagandet är balanserat. Som stöd följer respektive bolag regelbundet upp utfallet av sina affärsenheters verksamhet, liksom koncernledningen gör för respektive bolag i etablerade BRMs (Business Review Meetings).

## Kontrollaktiviteter

För att begränsa identifierade risker för varje process skall en självutvärdering av definierade kontroller utföras årligen och rapporteras till revisionsutskottet och styrelsen. CFO ansvarar för denna självutvärderingsprocess.

Koncernen har ett självutvärderingsprogram som dotterbolagen ska följa. Ansvar för att de följer detta är decentraliserat.

En utvärdering av nivån på intern kontroll och kontrollernas effektivitet skall årligen utföras och drivas av bolagens ekonomichef. Koncernens CFO ansvarar för att presentera resultatet till revisionsutskottet och styrelsen. Christian Berner Tech Trade har en koncernövergripande övervakning där dotterbolag, och funktioner skall följa upp kontrollernas effektivitet och rapportera tillbaka till koncerncontroller. (Policy för intern styrning och kontroll).

Vissa nyckeltal följs upp månadsvis mot budget/prognos i form av ett dokumenterat bokslutsmöte mellan koncernbolagens ekonomichefer och koncerncontroller där resultat- och balansräkning är de viktigaste punkterna för genomgång.

## 2018 års framsteg

I mars 2018 blev Zander & Ingeström AB en del av koncernen. Det var ett stort förvärv av ett företag med lika gamla anor som Christian Berner koncernen. Zander & Ingeström har tillfört ett ökat utbud mot de kundsegment koncernen har haft tidigare och har med sin erfarenhet och kompetens aktivt bidragit i många dimensioner till att tillsammans med övriga bolag och affärsområden utveckla koncernen som helhet. Under året har Zander & Ingeström levererat ett mycket bra resultat och haft en god orderingång, vilket borgar för en fortsatt framgångsrik resa tillsammans.

Ur bolagsstyrningsperspektiv har en ny styrelse för Zander & Ingeström tillsatts och de har haft ett intensivt och lyckat arbete med att anpassa processer och verktyg för att följa policys och rutiner för finansiell och operativ rapportering och styrning.

Under året har vi utarbetat en ny uppförandekod och adderat en policy och funktion gällande visseblåsare. Det är viktigt för koncernen att vi tillsammans med samarbetspartners arbetar för en hållbar utveckling på ett affärsetiskt, socialt och miljömässigt sätt. Uppförandekoden skall vi leva upp till i vårt dagliga arbete och visseblåsarfunktionen hjälper oss att få rapportering om avsteg från Koden görs.

Per första september tillsattes en vd för koncernens största affärsdrivande enhet Christian Berner AB, en position som tidigare var kombinerad med att vara koncernens vd. Förändringen ger en tydligare bolagsstyrning och möjliggör ökat fokus för CBAB och mer resurser att arbeta med koncernövergripande frågor för koncernens vd, vilket är ett steg i ökat värdeskapande för Christian Berner Tech Trade AB.

## Årshjul för internkontroll

Tid	Ansvarig	Uppgift
januari–februari	Koncerncontroller	<ul style="list-style-type: none"> <li>Granskar och uppdaterar kontroller, policys och processer</li> <li>Uppdaterar självutvärderingsfilerna</li> <li>Upprättar instruktioner till ekonomichefer om årets kontroller och självutvärderingar</li> </ul>
februari	Koncernledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> <li>Risk-workshop</li> </ul>
februari–maj	Koncernledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> <li>Riskanalys/utvärdering och uppdatering av riskkartan</li> </ul>
mars–oktober	Processägare	<ul style="list-style-type: none"> <li>Granskar och uppdaterar sina processer</li> </ul>
maj–oktober	Processägare/ekonomichef	<ul style="list-style-type: none"> <li>Genomför självutvärdering. (Legala bolagets ekonomichef leder och driver arbetet.)</li> </ul>
november	Ekonomichefer	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sammanställer bolagets självutvärdering och rapporterar till koncerncontroller</li> </ul>
december	Koncerncontroller	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sammanställer bolagets självutvärderingar och rapporterar till CFO</li> </ul>
december	CFO	<ul style="list-style-type: none"> <li>Rapporterar risk och självutvärdering till koncernstyrelsen och revisionsutskottet</li> </ul>
löpande	Styrelsen	<ul style="list-style-type: none"> <li>Granskar och godkänner övergripande koncerngemensamma policys</li> </ul>
löpande	Koncernledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> <li>Granskar och godkänner koncerngemensamma policys</li> </ul>

2018 är det tredje året koncernen arbetar med självutvärdering av den interna kontrollen och fokus under året har varit att koppla självutvärderingsarbetet med de styrande dokumenten. Bakgrunden är att det finns ett delegerat ansvar till dotterbolagen att påvisa hur de följer koncernövergripande policys, och detta arbetar man med att fånga i självutvärderingsarbetet. Alla dotterbolag har under året besökts av koncerncontrollern för att följa upp och utvärdera självutvärderingarna.

Vi fortsätter utveckla koncernen i hög takt och håller samma takt i vår utveckling av bolagsstyrning. Vi ser med tillförsikt fram emot 2019 års arbete och de utvecklingssteg som väntar.

### Planering för 2019

- Anpassa kontroller i processerna så de passar bättre in i hur varje bolag i koncernen verkligen arbetar.
- Förflyttning mot en mer standardiserad intern kontroll som testas regelbundet och där brister och effektivitetsvinster följs upp av ledningen.
- Genomföra en workshop med koncernledningen i riskhantering.
- Ytterligare utbildning för intern kontroll ska genomföras.

### Risker och riskhantering

Att bedriva affärsverksamhet innebär att ta risker. En god riskhantering ger möjligheter till en förbättrad affär medan risker som inte hanteras rätt kan bli kostsamma för affärsverksamheten.

### Riskbedömning

Det finns en upprättad policy för riskhantering, ”Policy för intern styrning och kontroll”, som bolaget arbetar efter. Inom ramen för Christian Berner Tech Trade AB:s riskhanteringsprocess har ett antal riskområden identifierats. Dessa analyseras och utvärderas regelbundet av koncernledningen. Bolagets finansdirektör leder arbetet tillsammans med bolagets controller. Väsentliga risker och osäkerheter presenteras (nedan) tillsammans med de åtgärder som vidtas för att hantera riskerna.

### Riskspridning

Christian Berner Tech Trades resultat, finansiella ställning och strategiska position påverkas både av interna faktorer, vilka koncernen själva styr över samt externa faktorer där möjligheten att påverka är mer begränsad.

Koncernen arbetar med att identifiera, utvärdera, hantera och följa upp risker som påverkar verksamheten. Syftet är att koncernens mål ska nås genom ett medvetet och övervägt risktagande, som följer de riktlinjer koncernen satt upp. Christian Berner har verksamhet riktad mot kunder inom många olika marknadssegment och nischer inom, framför allt, de nordiska länderna. Den spridda kundstocken ger en mindre exponering mot risker för nedgång i någon specifik bransch, då det finns flera ben att stå på. En del av koncernens affär är i större grad baserat på försäljning i samband med större investeringar och projekt, medan andra delar är av mer löpande karaktär.

I en konjunkturedgång minskar investeringsviljan, medan den löpande affären påverkas mindre. Christian Berner har aktivt ökat andelen försäljning av löpande produkter och tjänster för att minska riskerna av exponering mot en investeringsintensiv affär. Vi arbetar med ca 150 leverantörer från hela världen, med huvuddelen i Europa. Vi önskar alltid att arbeta nära våra leverantörer och bygga upp en relation där vi skapar värde gemensamt. Skulle en leverantör, av någon anledning, inte vara aktuell för vidare samarbete med, har koncernen möjlighet att leta upp ny leverantör för liknande lösning och bibehålla kundrelationen.

### Hållbarhetsrisker

Christian Berner verkar med ansvar och ett aktivt hållbarhetsarbete är därför viktigt för bolaget. Christian Berner arbetar med ett helhetsperspektiv där god affäretik, miljö, människan och företagets framtid står i centrum. Christian Berner följer de internationella konventionerna FNs Global Compact, ILO och OECDs riktlinjer för multinationella företag. Verksamheten utgörs av handel, distribution och begränsad bearbetning. Koncernens påverkan på miljön sker främst i samband med transporter av varor, tjänsteresor samt hantering av avfall. Dotterbolagen till Christian Berner bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Inget av koncernens bolag är involverat i någon miljörelaterad tvist.

### Krishantering

Koncernens krishantering är decentraliserad vilket innebär att så långt som är möjligt ska händelser lösas lokalt, nära incidentens ursprung. Uppstår kriser som kan tänkas påverka koncernens skall koncernchefen omedelbart kontaktas för en dialog om hantering av avhjälpande aktiviteter och hur information ska utformas och koordineras. Kan inte koncernchefen nås ska CFO informeras.

### Omvärldsfaktorer

Styrelsen konstaterade att en ökad andel av produktutveckling och produktivitetsökning sker i Asien, där koncernen historiskt inte har haft en större närvaro. Bolaget kommer aktivt arbeta med att bevaka asiatiska marknaden i större grad för att säkerställa att inte hamna efter relativt konkurrenter. Ett viktigt ställningstagande är också att Christian Berner Tech Trade AB inte uteslutande skall drivas som ett holdingbolag med helt självständiga vinstdrivande bolag, utan att det är viktigt att agera som en koncern med koncernövergripande mål och aktiviteter. Med en gemensam agenda, processer och aktiviteter ges koncernen en styrka att utvecklas snabbare och större möjlighet att hantera de risker och möjligheter som ligger framför oss.

## Risker och osäkerhetsfaktorer

RISKER	HANTERING
<p><b>Konjunktur och marknadsutveckling</b></p> <p>Christian Berners verksamhet är beroende av kundernas inköp och investeringar och påverkas av konjunkturförändringar.</p>	<p>Effekten av konjunktursvängningarna minskas genom att bolaget är verksamt inom många olika branscher och geografier. Genom månadsmöten och kvartalsvisa Business Review Meetings följer bolaget utvecklingen och hanterar eventuella förändringar.</p>
<p><b>Förändringar i kundledet</b></p> <p>Globalisering och snabb teknikutveckling driver strukturförändringar i kundledet vilket kan leda till att efterfrågan på Christian Berners tjänster försvinner genom t.ex. sammanslagningar och utflyttning. En snabb teknikutveckling kan leda till att kundernas efterfrågan på produkter och lösningar skiftar till nya varianter, som inte tidigare varit tillgängliga.</p>	<p>Christian Berner som strategisk partner och rådgivare mellan tillverkare och kunder, strukturerar och effektiviserar beslutsprocessen. Det leder till ökad effektivitet för såväl bolagets kunder som leverantörer. Christian Berner är aktiva i dialog med både kunder och leverantörer om nuvarande behov och lösningar, samt potentiell utveckling framöver.</p>
<p><b>Konkurrenssituation</b></p> <p>Förändring och konsolidering bland företagen i teknikhandelsbranschen påverkar konkurrensen. Risken finns att leverantörer går direkt till kund eller till någon konkurrent.</p>	<p>Christian Berner arbetar långsiktig med ledande leverantörer. Christian Berner är en attraktiv samarbetspartner vilket bidrar till bolagets ledande position. Genom stabila och långsiktiga relationer med ledande leverantörer inom olika nischer kan Christian Berner erbjuda kunderna högkvalitativa och tekniskt avancerade produkter.</p>
<p><b>Förmåga att rekrytera och behålla personal</b></p> <p>Christian Berner är beroende av sina medarbetare som många gånger är högt utbildade. Att kunna rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare är viktigt för att säkerställa kompetensnivån i bolaget.</p>	<p>Christian Berner arbetar aktivt med kompetensutveckling och medarbetartrivsel på bolaget. Medarbetarundersökning genomförs årligen och under 2018 genomfördes en lönekartläggning på största dotterbolaget Christian Berner AB, för att säkerställa att man har konkurrenskraftiga ersättningsnivåer.</p>
<p><b>Förvärv och Goodwill</b></p> <p>Kostnader i samband med förvärv kan bli högre än kalkylerat och positiva resultat effekter kan ta längre tid än förväntat. Även nedskrivning av Goodwill är en risk så väl som integrationsrisk.</p>	<p>Christian Berner gör en noggrann selektering av potentiella förvärvskandidater och söker aktivt efter bolag som redan är lönsamma på en stabil nivå. Christian Berner har tidigare erfarenhet av lyckade förvärv samt gör ett grundligt förarbete.</p>
<p><b>Regelefterlevnad</b></p> <p>Risk finns att företrädare för bolaget, eller partners, agerar på ett sätt som åsidosätter lagar och tillstånd, eller agerar korrupt och bedrägligt.</p>	<p>Christian Berner har under året uppdaterat sin uppförandekod och har som krav att alla anställda och alla leverantörer efterlever och skriver under denna kod. Under året har också en visselblåsarfunktion och policy upprättats som ytterligare är tänkt att ge möjlighet till att fånga upp eventuella avsteg från kod och regelverk och för att bolaget ska kunna agera på dessa.</p>
<p><b>Finansiella risker</b></p> <p>För en beskrivning av koncernens och moderbolagets finansiella risker hänvisas till not 3.</p>	<p>Se not 3</p>
<p><b>Leverantörer</b></p> <p>Som mellanhand mellan leverantör och kund är Christian Berner beroende av att leverantörerna uppfyller sina åtaganden.</p>	<p>Christian Berner arbetar långsiktig med ledande leverantörer där kvalitet är av yttersta vikt. Vi har kontinuerligt pågående dialoger med våra leverantörer för att säkerställa att de får ta del av det vi lär kring våra kunders behov, samt lär oss vilken utveckling våra leverantörer har. Under 2018 har även ett centralt koncernansvar för supply chain inrättats, vilket ökat fokus på koncernövergripande dialog med leverantörer.</p>

# Revisorns yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagstämman i Christian Berner Tech Trade AB, org.nr 556026-3666

## Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2018 på sidorna 31–36 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

## Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

## Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6§ andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Mölnlycke den 21 mars 2019  
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Michael Bengtsson  
Auktoriserad revisor

# Styrelse



Joachim Berner

Född 1962. Styrelseordförande sedan 2014 (styrelseledamot sedan 2013 samt mellan 1989 och 2008). Medlem av Revisionsutskottet.

**Utbildning:** Fil. mag. i ekonomi, MBA, vid Handelshögskolan i Göteborg.

**Övriga nuvarande befattningar:** Industriell rådgivare åt Accendo Capital, Segulah, Kungliga Biblioteket och Capman. Styrelseordförande Gårdaverken AB, Berner Fastighets AB, Mitt i TopCo AB, Seafire Capital (Publ), YA Holding AB, Eniro AB (publ), njuice AB.

**Aktieinnehav i Christian Berner Tech Trade:** 1 250 000 A-aktier och 3 192 083 B-aktier genom Gårdaverken AB.



Kerstin Gillsbro

Född 1961. Styrelseledamot sedan 2016.

**Utbildning:** Civilingenjör Väg och Vatten vid Lunds tekniska högskola.

**Övriga nuvarande befattningar:** Vd Jernhusen AB. Styrelseledamot Stena Fastigheter AB, Green Building Council och JBS (Järnvägsbranschens samverkansforum)

**Aktieinnehav i Christian Berner Tech Trade:** 5 300 B-aktier.



Bertil Persson

Född 1961. Styrelseledamot sedan 2018.

**Utbildning:** Civilekonomexamen från Handelshögskolan i Stockholm.

**Övriga nuvarande befattningar:** Styrelseledamot Nobina AB och Troax AB. Senior advisor Odin Fonder och Hjalmarsson & Partners.

**Aktieinnehav i Christian Berner Tech Trade:** –



Stina Wollenius

Född 1979. Styrelseledamot sedan 2018.

**Utbildning:** Civilingenjör i Industriell Ekonomi från KTH och Technische Universität Berlin.

**Övriga nuvarande befattningar:** Koncernchef Glasgruppen, Vd Wollenius Invest AB, Styrelseordförande Svensk Planglasförening och Styrelseledamot Produktionslyftet (Rise).

**Aktieinnehav i Christian Berner Tech Trade:** –





Lars Gatenbeck

Född 1956. Styrelseledamot sedan 2014. Ordförande i Revisionsutskottet.

**Utbildning:** Med Dr. vid Karolinska Institutet, läkarexamen vid Karolinska Institutet.

**Övriga nuvarande befattningar:** Industriell rådgivare åt EQT. Styrelseordförande Life Medical Sweden AB, Life Equity Group Holding AB, Akademikliniken Group Holding AB. Vice Ordförande Stiftelsen Industrifonden, Styrelseledamot i Tunstall Health care Group Ltd, Ambea AB, Care Group Ltd., Dataflow Group PTY, Cancerföreningen och stiftelsen Silviahemmet. Huvudman i Konung Gustaf V:s Jubileumsfond.

**Aktieinnehav i Christian Berner Tech Trade:** 26 364 B-aktier.



Malin Domstad

Född 1970. Styrelseledamot sedan 2015.

**Utbildning:** B Sc Industrial Automatisation vid Högskolan i Skövde.

**Övriga nuvarande befattningar:** Head of Purchasing, Consolis S.A.S  
**Aktieinnehav i Christian Berner Tech Trade:** 1 200 B-aktier.



Kurt Olofsson

Född 1952. Arbetstagarrepresentant sedan 2004.

**Utbildning:** Maskiningenjör.

**Övriga nuvarande befattningar:** Teknisk säljare för Processanläggningar inom affärsområde Miljö & Process på Christian Berner AB, Ordförande i Lokala Unionenklubben vid Christian Berner AB.

**Aktieinnehav i Christian Berner Tech Trade:** –



Sohrab Moshiri

Född 1985. Arbetstagarrepresentant sedan 2015.

**Utbildning:** Civilingenjör i kemiteknik vid Kungliga Tekniska Högskolan.

**Övriga nuvarande befattningar:** Teknisk säljare för Ånga, Gas & Energiteknik inom affärsområde Miljö & Process på Christian Berner AB.

**Aktieinnehav i Christian Berner Tech Trade:** –

## Revisor

Revisionsbolag, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, organisationsnummer 556029-6740.

Huvudansvarig revisor, Michael Bengtsson, född 1959.

Michael Bengtsson är auktoriserad revisor och medlem i FAR.

# Ledning



Bo Söderqvist

Född 1963. Verkställande direktör Christian Berner Tech Trade AB sedan 2010.

**Utbildning:** Utbildning inom ledarskap vid Institutet för Företagsledning, Krauthammar International och Håkan Frödén Coaching & Communication. Utbildning inom stål och metall vid SSAB Borlänge och Inexa. Säljutbildning vid BE-skolan.

**Övriga nuvarande befattningar:** Styrelseordförande Christian Berner AB, Christian Berner Oy, A/S Christian Berner, Christian Berner AS och Zander & Ingeström AB.

**Innehav:** 220 000 B-aktier.



Torbjörn Gustafsson

Född 1976. CFO i Christian Berner Tech Trade AB, anställd sedan 2018.

**Utbildning:** Fil. mag. i ekonomi, vid Lunds Universitet.

**Övriga nuvarande befattningar:** Styrelseledamot Christian Berner AB, Christian Berner AS, Christian Berner Oy och Zander & Ingeström AB.

**Innehav:** 450 B-aktier.



Erik Thorup

Född 1963. Vd i A/S Christian Berner, anställd sedan 2000.

**Utbildning:** Civilingenjör i maskinteknik från Danmarks Tekniska Universitet, Kandidatexamen i företagsekonomi – internationella affärer från Handelshögskolan i Köpenhamn.

**Övriga nuvarande befattningar:** Styrelseledamot A/S Christian Berner.

**Innehav:** 2 182 B-aktier.



Henrik Westerholm

Född 1970. Vd i Christian Berner Oy, sedan 2006.

**Utbildning:** Ingenjör i maskinautomation från Tekniska Läroverket i Helsingfors.

**Övriga nuvarande befattningar:** Styrelseledamot Christian Berner Oy.

**Innehav:** 8 727 B-aktier.



Herman Thon

Född 1970. Vd i Christian Berner AS sedan 2017.

**Utbildning:** Ledarutbildning från Hærens krigsskole, Master i Marknadsföring från Høyskolen Christiania, MBA från Norges Handelshøyskole (NHH).

**Övriga nuvarande befattningar:** Styrelseledamot Christian Berner AS.



Hans Lindqvist

Född 1965. Vd i Christian Berner AB och Supply Chain Director i Christian Berner Tech Trade AB, anställd sedan 2018.

**Utbildning:** Civilingenjör i Maskinteknik, vid Chalmers Tekniska Högskola.

**Innehav:** 10 000 B-aktier.



Lars-Olof Larsson

Född 1963. Vd Zander & Ingeström AB, anställd sedan 1997.

**Utbildning:** Civilingenjör i maskinteknik vid Kungliga Tekniska Högskolan.

**Övriga nuvarande befattningar:** Styrelseledamot Zander & Ingeström AB.

**Innehav:** 187 714 B-aktier genom Förvaltningsbolaget ZATE.

# Aktien

Christian Berner-aktien hade en positiv utveckling under året. Styrelsens förslag till utdelningen är i den övre delen av bolagets mål. Under året har även aktieåterköp fortsatt.

Stockholmsbörsen sjönk med 8 procent under 2018. Christian Berner-aktien utvecklades bättre än börsen som helhet och steg med 13 procent till kursen 18,45 kronor. Sedan noteringen 2014 har Christian Berner-aktien skapat en totalavkastning på 102 procent (kursutvecklingen + återinvesterad utdelning). Under samma period har jämförelseindexet Stockholm Benchmark GI gett en totalavkastning på 38 procent.

Under 2018 omsattes 46 miljoner aktier till ett sammanlagt värde om 92 miljoner kronor. Det motsvarar en omsättningshastighet om 26 procent. I genomsnitt gjordes under året 35 avslut per handelsdag i Christian Berners aktie.

## Ägarstruktur

Christian Berner har totalt 1 492 (1 469) aktieägare. Gårdaverken AB var vid årets slut största enskilda ägare i Christian Berner och hade 23,7 procent av kapitalet och 52,3 procent av rösterna i Christian Berner.

Under 2018 upplöste Christian Berner Invest AB det gemensamma

holdingbolagsägandet avseende aktier i Christian Berner Tech Trade AB. Holdingbolaget har därvidlag delat ut samtliga B-aktier i CBTT AB till holdingbolagets aktieägare. Efter dessa transaktioner är nu Gårdaverken AB största enskilda ägare med röstmajoritet.

## Aktieåterköp och utdelning

Under årets första kvartal beslutade styrelsen att utnyttja det bemyndigade som årsstämman gav för återköp och överlåtelse av egna aktier. Syftet med aktieåterköpen var att ge ökad flexibilitet vid företagsförvärv. Under 2018 återköpte Christian Berner 111 872 aktier. 438 242 aktier användes som delbetalning i transaktionen med Zander & Ingeström AB den 1 mars 2018, och Christian Berner Tech Trade AB innehar nu 72 357 aktier.

Christian Berners mål är att utdelningen ska vara 30–50 procent av resultatet efter skatt. Styrelsens förslag till utdelning för 2018 är 0,75 SEK per aktie, vilket motsvarar 37,3 procent av bolagets vinst.

## Varför Christian Berner är en bra investering

### Bolag i tillväxt

Christian Berner har under de fem senaste åren haft en genomsnittlig omsättningstillväxt på 10,4 procent. Under 2018 uppgick den till 37,4 procent. Tillväxten sker såväl organiskt som genom förvärv.

### Lönsam tillväxt

Christian Berners lönsamhet har stabiliserats på en högre nivå. De fem senaste åren har bolaget haft en genomsnittlig rörelsemarginal på 5,8 procent, och under 2018 uppgick den till 8,4 procent.

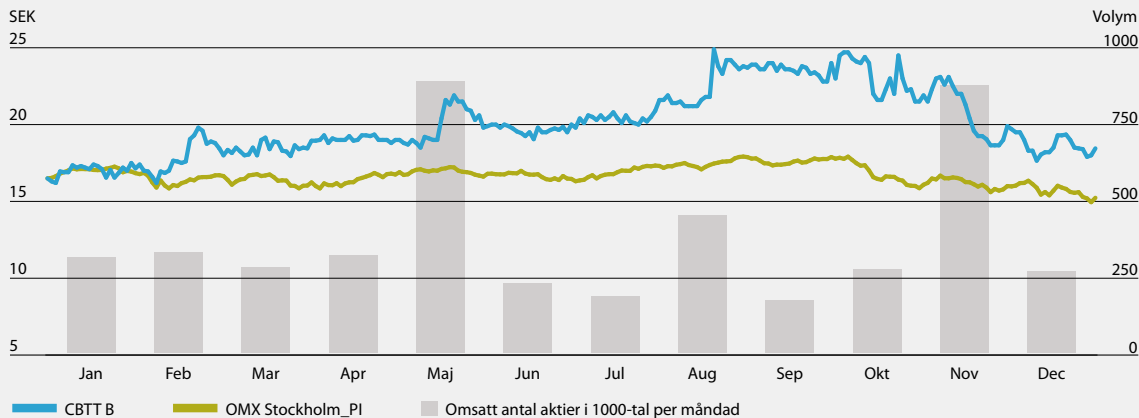
### God totalavkastning

Historiskt har Christian Berner haft en positiv utveckling på aktiekursen och en utdelning som ger en god direktavkastning och utdelningstillväxt. Sedan börsnoteringen 2014 har Christian Berner skapat en totalavkastning på 102 procent. Under 2018 uppgick den till 34 procent.

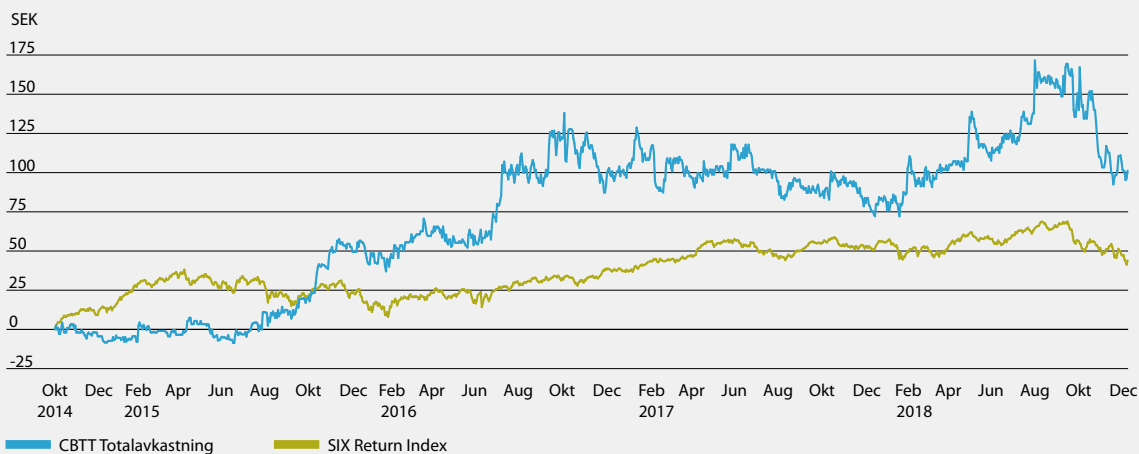
### Bolag med fortsatt potential

Christian Berner har haft en stark utveckling under de senaste åren, men det finns potential att ytterligare utveckla bolagets nyckeltal. Under 2019 är fokus på att Christian Berner i Norge ska nå samma lönsamhetsnivå som övriga dotterbolag, samt att förbättra lönsamheten inom affärsområdet Materialteknik.

### Kursutveckling under 2018



### Totalavkastning sedan börsnotering



Namn	A-aktier	B- aktier	Aktier	Andel av kapitalet	Andel av rösterna
Gårdaverken Ab	1 250 000	3 192 083	4 442 083	23,7%	52,3%
Ernström Kapital Ab		2 550 000	2 550 000	13,6%	8,5%
Lannebo Nanocap		2 051 307	2 051 307	10,9%	6,8%
Berner, Ksenia		1 703 268	1 703 268	9,1%	5,7%
Berner, Isolde Stensdotter		1 630 572	1 630 572	8,7%	5,4%
Berner, Ruby Stensdotter		1 558 336	1 558 336	8,3%	5,2%
Andra Ap-Fonden		850 000	850 000	4,5%	2,8%
Förvaltningsaktiebolaget Zate		438 242	438 242	2,3%	1,5%
Försäkringsaktiebolaget, Avanza Pension		271 669	271 669	1,4%	0,9%
Nordnet Pensionsförsäkring Ab		270 827	270 827	1,4%	0,9%
Söderqvist, Bo		220 000	220 000	1,2%	0,7%
Bpss Lux/Fim/Lu Fd/Ca Ta/Ucits/Full		186 811	186 811	1,0%	0,6%
Berner Wolf, Nicolas		167 500	167 500	0,9%	0,6%
Alcur Select		147 557	147 557	0,8%	0,5%
Cbldn-Pohjola Bank Plc Client A/C		120 486	120 486	0,6%	0,4%
Swedbank Försäkring Ab		83 152	83 152	0,4%	0,3%
Lachenardiére, Rachel		72 696	72 696	0,4%	0,2%
Christian Berner Tech Trade Ab		72 357	72 357	0,4%	0,2%
Handelsbanken Sverigefond Inde, X		64 926	64 926	0,3%	0,2%
Seb Life International		60 000	60 000	0,3%	0,2%
Övriga		1 797 609	1 797 609	9,6%	6,0%
<b>Totalt</b>	<b>1 250 000</b>	<b>17 509 398</b>	<b>18 759 398</b>	<b>100,0 %</b>	<b>100,0 %</b>

# Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Christian Berner Tech Trade AB (publ), organisationsnummer 556026-3666, med säte i Mölnlycke, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2018.

## Verksamhet

Christian Berner grundades 1897 och är idag ett av Nordens ledande teknikhandelsföretag. Christian Berner marknadsför och säljer högkvalitativa komponenter, system och tjänster med högt teknikinnehåll från ledande internationella tillverkare till industrier och offentlig sektor i hela Norden. Detta kompletteras med konsulttjänster, analys av kundens tekniska behov, utveckling, installation och service.

Koncernen verkar inom ett antal geografiska segment där dotterbolag i respektive land utgör egna resultatenheter. Bland Christian Berners produkter återfinns tekniska produkter inom affärsområdet Process och Miljö såsom filter- och processteknik, UV-aggregat samt industriell utrustning och inom affärsområdet Materialteknik vibrations- och bullerdämpande material samt plaster. Genom att erbjuda tekniska lösningar som sänker kostnader och minskar miljöpåverkan skapas mervärde för kunderna.

## Året i sammanfattning

Räkenskapsåret 2018 var ett år med stor omsättning och lönsamhetstillväxt, vilka påverkades mycket positivt av det, under första kvartalet, förvärvade bolaget Zander & Ingeström AB (Z&I). Z&I, som ingår i svenska segmentet, är ett av Sveriges ledande bolag inom pump- och värmeteknik och kunderna finns bland annat i branscherna process, papper, VA/energi och inom gruvindustrin. Z&I stärker Christian Berner koncernens erbjudande mot befintliga kundsegment inom processindustri och VA, samt tillför en global närvaro med affären värme pannor, vilka säljs globalt. Även den befintliga verksamheten, exklusive förvärv, ökade i omsättning. Den svenska verksamheten påverkas stort av Z&I, som har bidragit mycket positivt för både omsättning, resultat samt ordergång. Svenska verksamheten exklusive Z&I, har även den en organisk tillväxt. Danmark har ökat omsättningen kraftigt under året, med bra lönsamhet. Norge har haft ett år av uppbyggnad av ny organisation, men lyckas öka omsättning, ordergång och vänder ett förlustresultat 2017 till ett positivt resultat för 2018. Finland fortsätter att öka i omsättning, men har inte samma positiva resultatutveckling jämfört med föregående år.

Koncernens nettoomsättning för året uppgick till 617,6 (449,6) MSEK vilket är 37,4 procent ökning mot föregående år. Glädjande är att alla koncernens segment bidrar till ökningen, men störst påverkan har Z&I inom segment Sverige som står för 149,1 MSEK av omsättningsökningen. Rörelseresultatet blev 50,1 (20,2) MSEK. EBITA uppgick till 51,8 (21,5) MSEK vilket motsvarar en EBITA-marginal om 8,4 (4,8) procent. Ordergången för året växte med 49,8 procent till 676,3 (451,5) MSEK. Sverige hade en omsättningstillväxt om 53,6 procent, 450,4 (293,2) MSEK under 2018, varav Z&I då stod för 149,1 MSEK av ökningen. Under året hade Sverige en positiv resultatutveckling där EBITA för verksamheten var 54,6 (28,5) MSEK, varav Z&I stod för 31,9 MSEK. Verksamheten i Sverige, exklusive Z&I, präglas av ett år med satsningar inom utbildning, webbutveckling och organisationsförändringar som inneburit högre kostnader under året. EBITA-marginal totalt i Sverige uppgick till 12,1 (9,7) procent. Under året har, det under 2016 är förvärvade bolaget PlastKapTek Sverige ABs verksamhet, fysiskt flyttats in till Christian Berners lokaler i Mölnlycke. Integrationen stärker Christian Berners position inom bearbetade plastprodukter på den nordiska marknaden där mer färdigbearbetade detaljer efterfrågas och gör maskinbearbetning strategiskt allt viktigare.

Den danska verksamheten levererade ytterligare ett år med starkt resultat. Nettoomsättningen hade en tillväxt på 22,4 procent jämfört med föregående år och uppgick till 28,3 (23,1) MSEK. Bolaget levererade ett EBITA-resultat om 2,7 (2,6) MSEK vilket är en tillväxt om 4,3 procent. Affärsområdet Process & Miljö har fortsatt varit lyckosamma inom Ballastvattensystem vilket är ett viktigt område för bolaget. Lönsamheten i Danmark är på en stabil nivå och EBITA-marginalen uppgick till 9,5 (11,1) procent.

Norge har under 2018 lyckats vända 2017 års förlust till vinst. Den nya ledningsgruppen har arbetat intensivt med att rekrytera nya säljare och organisera verksamheten för att rusta organisationen för tillväxt och ökad lönsamhet. För 2018 ökade nettoomsättningen med 3,5 procent och uppgick för året till 64,9 (62,6) MSEK. EBITA-resultatet var positivt och blev för året, 0,3 (-3,6) MSEK. Finland hade ett bra år med en nettoomsättning om 74,0 (70,5) MSEK. EBITA för räkenskapsåret uppgick till 5,1 (6,5) MSEK vilket motsvarar en EBITA-marginal om 6,9 (9,3) procent. Det var framför allt försäljning av vibrationsdämpande material för byggindustrin, inom affärsområdet Materialteknik, som levererade ett bra resultat och bidragit positivt till tillväxten.

## FINANSIELL UTVECKLING

### Avkastning

Avkastning på eget kapital efter finansiella poster för den senaste tolv månadersperioden uppgick till 43,5 (20,9) procent.

### Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten var 25,8 (24,1) MSEK. Förändringen inom rörelsekapitalet mot föregående år förklaras främst av negativ påverkan på kassaflödet genom ökning av lager och ökade skattebetalningar. Positiv effekt på kassaflödet noterades avseende förändring i rörelsefordringar och rörelseskulder. Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -116,6 (-3,5) MSEK där den stora skillnaden berodde på att inga förvärv gjordes under 2017 till skillnad från 2018, där Z&I förvärvades. Kassaflödet från finansieringsverksamheten stod för 59,6 (-20,9) MSEK, där nyttjad checkkredit 18,3 (0,0) och upptagande av lån 70,0 (0,0) stod för de stora positiva förändringarna, samt där den största negativa förändringen var kopplad till amortering av lån -15,0 (-2,0). Utdelning var lika mellan åren; 9,4 (9,4) MSEK.

### Soliditet

Soliditeten per den 31 december uppgick till 36,8 (50,8) procent.

### Miljöpåverkan

Christian Berner verkar med ansvar och ett aktivt hållbarhetsarbete är därför viktigt för bolaget. Christian Berner arbetar med ett helhetsperspektiv där god affäretik, miljö, människan och företags framtid står i centrum. Christian Berner följer de internationella konventionerna FN:s Global Compact, ILO och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Verksamheten utgörs av handel, distribution och begränsad bearbetning. Koncernens påverkan på miljön är därför begränsad och sker främst i samband med transporter av varor, tjänsterosor samt hantering av avfall. Dotterbolagen till CBTT bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Inget av koncernens bolag är involverat i någon miljörelaterad tvist.

## MEDARBETARE OCH UTVECKLING

### Medarbetare

Medelantalet anställda uppgick under den senaste tolv månadersperioden till 165 (129). Vid räkenskapsårets utgång uppgick antalet medarbetare till 165, vilket kan jämföras med 129 vid räkenskapsårets ingång. Under räkenskapsåret har genomförda förvärv ökat antalet medarbetare med 21.

### Forskning och utveckling

Bolaget satsar resurser på att ta fram kundanpassade lösningar för kunder och samarbetspartners samt egna varumärken. Ren forskning bedrivs inte i bolaget.

### Principer för ersättning till ledande befattningshavare

Styrelsen har beslutat inför årsstämman i april 2019 att föreslå oförändrade riktlinjer jämfört med föregående år.

Riktlinjerna ska gälla för ersättningar till vd och övriga ledande befattningshavare. Totalt omfattas 7 personer av dessa riktlinjer.

Bolaget ska erbjuda marknadsmässiga villkor som gör att bolaget kan rekrytera och behålla kompetent personal. Ersättningen till den verkställande direktören och ledande befattningshavare ska bestå av fast lön, rörlig ersättning, pension och andra sedvanliga förmåner. Ersättningen baseras på individens engagemang och prestation i förhållande till i förväg uppställda mål, såväl individuella som gemensamma mål för hela bolaget.

Den fasta lönen omprövas som huvudregel en gång per år och ska beakta individens kvalitativa prestation. Den fasta lönen för den verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare ska vara marknadsmässig. Den rörliga ersättningen ska beakta individens ansvarsnivå och grad av inflytande. Storleken på den rörliga ersättningen baseras på individens procentuella uppfyllelse av uppställda mål. Den rörliga ersättningen ska maximalt uppgå till 5 månadslöner av fast lön för den verkställande direktören och upp till 3 månadslöner av fast lön för övriga ledande befattningshavare.

Verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner. Pensionspremierna som betalas av bolaget uppgår till maximalt 35 procent av den verkställande direktörens fasta månadslön medan pensionspremierna för de övriga ledande befattningshavarna uppgår till mellan cirka 10 till 25 procent av den fasta månadslönen. Anställningsavtalet med den verkställande direktören kan sägas upp med 6 månaders uppsägningstid. Anställningsavtal för övriga ledande befattningshavare kan sägas upp med 6 månaders uppsägningstid. Den verkställande direktören är berättigad till avgångsvederlag, om bolaget avslutar anställningen motsvarande 6 månadslöner.

Ytterligare information finns i not 7.

### Transaktioner med närstående

Transaktioner mellan Christian Berner och närstående som väsentligen påverkat ställning och resultat har inte ägt rum. Se not 29 i denna årsredovisning.

## Moderbolaget

Moderbolagets huvudsakliga uppgift är att ansvara för styrning, affärsutveckling, förvärv, finansiering och analys. Moderbolagets interna nettoomsättning för räkenskapsåret uppgick till 19,9 (14,1) MSEK och resultatet efter finansnetto till 13,1 (-3,7) MSEK. Moderbolagets finansiella anläggningstillgångar utgörs främst av aktier i dotterbolag. Antalet medarbetare den 31 december uppgick till 4 (3) personer. Bolagets CFO lämnade sin tjänst 30 november 2017. Ny CFO tillträdde tjänsten 1 februari 2018.

### Händelser efter räkenskapsårets utgång

Christian Berner Tech Trade AB utökar sin nordiska ledningsgrupp med Marknadschef, som tidigare rapporterat in i det svenska dotterbolaget Christian Berner AB, och med ny roll, Chef Verksamhetsutveckling och IT (som är under rekrytering och förväntas vara på plats under Q2/Q3 2019). Ny webbsida lanseras, som ett led i modernisering av kommunikation, samt ett första steg mot möjliggörande av e-handel.

### Framtidsutsikter

Christian Berner ser idag inga tecken på någon generell förändring i efterfrågesituationen jämfört med 2018. Ambitionen är att under 2019 generera tillväxt genom både organisk tillväxt, men också genom förvärv.

## Vinstdisposition TSEK

### Till årsstämmans förfogande står

Balanserad vinst:	63 176
Årets vinst	29 746
Summa	92 922

### Styrelsen föreslår att

Utdelning 0,75 SEK per aktie	14 070
i ny räkning överföres	78 852
Summa	92 922

### Förslag till beslut om utdelning

Styrelsen föreslår att utdelning lämnas med 14 070 KSEK vilket motsvarar 0,75 kr per aktie. Styrelsen föreslår att utbetalning av utdelningen skall ske i omedelbar anslutning till årsstämman. Styrelsen anser att den föreslagna vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet samt bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Yttrandet ska ses mot bakgrund av den information som framgår av årsredovisningen. Företagsledningen planerar inga väsentliga förändringar av befintlig verksamhet så som väsentliga investeringar, försäljningar eller avveckling. Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat och balansräkningar med tillhörande tilläggsupplysningar

# Koncernens rapport över totalresultatet

TSEK	Not	2018	2017
<b>Rörelseintäkter</b>			
Nettoomsättning	5, 25	617 575	449 607
Övriga rörelseintäkter	6	475	388
<b>Summa rörelsens intäkter</b>		<b>618 049</b>	<b>449 995</b>
<b>Rörelsekostnader</b>			
Handelsvaror		-362 401	-262 536
Övriga externa kostnader	8, 9, 27	-59 978	-46 558
Personalkostnader	7	-140 119	-116 227
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	14, 15	-5 460	-4 497
<b>Summa rörelsens kostnader</b>		<b>-567 958</b>	<b>-429 817</b>
<b>Rörelseresultat</b>		<b>50 091</b>	<b>20 177</b>
<b>Finansnetto</b>			
Finansiella intäkter	10, 11	374	177
Finansiella kostnader	10, 11	-1 626	-434
<b>Finansnetto</b>		<b>-1 252</b>	<b>-257</b>
<b>Resultat före skatt</b>		<b>48 839</b>	<b>19 920</b>
Inkomstskatt	12	-11 115	-4 473
<b>Årets resultat</b>		<b>37 725</b>	<b>15 448</b>
<b>Övrigt totalresultat</b>			
<b>Poster som kan omföras till årets resultat</b>			
Omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska dotterbolag		147	332
<b>Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt</b>		<b>147</b>	<b>332</b>
<b>Summa totalresultat för året</b>		<b>37 872</b>	<b>15 779</b>

Årets resultat och summa totalresultat är i sin helhet hänförligt till moderföretagets aktieägare

Resultat per aktie	Not	2018	2017
Resultat per aktie före utspädning (kr)	13	2,02	0,84
Resultat per aktie efter utspädning (kr)	13	2,02	0,84

# Koncernens rapport över finansiell ställning

TSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<b>Anläggningstillgångar</b>			
<b>Immateriella anläggningstillgångar</b>			
Goodwill	14, 26	132 609	14 844
Distributionsrätter	14	4 332	4 825
Varumärken	14	17 000	3 000
Internt utvecklad programvara		1 187	
<b>Summa immateriella anläggningstillgångar</b>		<b>155 128</b>	<b>22 669</b>
<b>Materiella anläggningstillgångar</b>			
Maskiner och inventarier	15	17 556	12 310
<b>Summa materiella anläggningstillgångar</b>		<b>17 556</b>	<b>12 310</b>
<b>Finansiella anläggningstillgångar</b>			
Andra långfristiga fordringar	16	186	179
<b>Summa finansiella anläggningstillgångar</b>		<b>186</b>	<b>179</b>
Uppskjutna skattefordringar	21	1 827	2 375
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>174 697</b>	<b>37 533</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
<b>Varulager</b>			
Färdiga varor och handelsvaror	30	50 246	21 822
Förskott till leverantörer		2 261	1 659
<b>Summa varulager mm</b>		<b>52 507</b>	<b>23 481</b>
<b>Kortfristiga fordringar</b>			
Kundfordringar	16, 17	83 602	56 734
Aktuell skattefordran		1 229	72
Övriga kortfristiga fordringar		2 110	2 410
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	4 481	2 124
Likvida medel	19	33 774	64 538
<b>Summa kortfristiga fordringar</b>		<b>125 196</b>	<b>125 878</b>
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>177 703</b>	<b>149 359</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>352 400</b>	<b>186 891</b>



TSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
<b>EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>			
<b>Eget kapital</b>			
Aktiekapital		625	625
Övrigt tillskjutet kapital		41 228	41 228
Reserver		569	422
Balanserat resultat (inkl.årets resultat)		87 296	52 687
<b>Summa eget kapital</b>		<b>129 718</b>	<b>94 962</b>
<b>SKULDER</b>			
<b>Långfristiga skulder</b>			
Skulder till kreditinstitut	3, 20	49 008	10 724
Uppskjutna skatteskulder	21	8 292	1 961
Avsättningar		1 335	–
<b>Summa långfristiga skulder</b>		<b>58 635</b>	<b>12 685</b>
<b>Kortfristiga skulder</b>			
Skulder till kreditinstitut	16, 20	40 910	4 369
Förskott från kunder		19 972	4 240
Leverantörsskulder	22	35 505	30 234
Aktuella skatteskulder		–	–
Övriga kortfristiga skulder	31	32 692	15 007
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	34 968	25 394
<b>Summa kortfristiga skulder</b>		<b>164 047</b>	<b>79 244</b>
<b>Summa skulder</b>		<b>222 682</b>	<b>91 929</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>		<b>352 400</b>	<b>186 891</b>

# Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

TSEK	Not	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserat resultat inklusive årets resultat	Summa eget kapital
<b>Ingående eget kapital 2017-01-01</b>		<b>625</b>	<b>41 228</b>	<b>90</b>	<b>53 978</b>	<b>95 921</b>
Årets resultat		-	-	-	15 448	15 448
<b>Övrigt totalresultat för året</b>						
Årets omräkningsdifferenser		-	-	332	-	332
<b>Summa totalresultat</b>		<b>-</b>	<b>-</b>	<b>332</b>	<b>15 448</b>	<b>15 779</b>
<b>Transaktioner med ägare</b>						
Utdelning		-	-	-	-9 380	-9 380
Köp av egna aktier		-	-	-	-7 358	-7 358
<b>Utgående eget kapital 2017-12-31</b>		<b>625</b>	<b>41 228</b>	<b>422</b>	<b>52 687</b>	<b>94 962</b>
<b>Ingående eget kapital 2018-01-01</b>		<b>625</b>	<b>41 228</b>	<b>422</b>	<b>52 687</b>	<b>94 962</b>
Årets resultat		-	-	-	37 725	37 725
<b>Övrigt totalresultat för året</b>						
Årets omräkningsdifferenser		-	-	147	-	147
<b>Summa totalresultat</b>		<b>-</b>	<b>-</b>	<b>147</b>	<b>37 725</b>	<b>37 872</b>
<b>Transaktioner med ägare</b>						
Utdelning		-	-	-	-9 340	-9 340
Köp av egna aktier		-	-	-	-1 901	-1 901
Emission av stamaktier vid rörelseförvärv*		-	-	-	8 125	8 125
<b>Utgående eget kapital 2018-12-31</b>		<b>625</b>	<b>41 228</b>	<b>569</b>	<b>87 296</b>	<b>129 718</b>

\* Avser aktier i eget förvar som använts som betalning vid rörelseförvärv

Eget kapital är i sin helhet hänförligt till moderföretaget Christian Berner Tech Trade ABs aktieägare.

# Koncernens rapport över kassaflöden

TSEK	Not	2018	2017
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>			
Rörelseresultat		50 091	20 177
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	24	5 929	4 884
Betald ränta och liknande poster		-1 626	-434
Erhållen ränta		374	177
Betald / återbetald inkomstskatt		-10 327	-8 459
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital</b>		<b>44 441</b>	<b>16 345</b>
<b>Kassaflöde från förändring av rörelsekapital</b>			
Ökning / minskning av varulager		-3 251	-3 475
Ökning / minskning av rörelsefordringar		-8 682	6 578
Ökning / minskning av rörelseskulder		-6 738	4 606
<b>Summa förändring av rörelsekapital</b>		<b>-18 671</b>	<b>7 709</b>
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>		<b>25 770</b>	<b>24 054</b>
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>			
Förvärv av dotterföretag, efter avdrag för förvärvade medel		-109 888	-1 431
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-5 552	-2 073
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-1 187	24
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-	-5
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		<b>-116 627</b>	<b>-3 485</b>
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>			
Upptagna lån moderbolag		70 000	-
Nyttjad checkkredit		18 270	-
Amortering av lån	24	-15 000	-2 000
Utdelning		-9 340	-9 380
Återköp av egna aktier		-1 901	-7 358
Betalning för finansiell leasing	24	-2 448	-2 165
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		<b>59 581</b>	<b>-20 903</b>
<b>Periodens kassaflöde</b>		<b>-31 276</b>	<b>-334</b>
Likvida medel vid periodens början		64 538	64 983
Kursdifferens i likvida medel		512	-110
<b>Likvida medel vid årets slut</b>		<b>33 774</b>	<b>64 538</b>

# Noter – koncernen

Belopp i tusentals kronor (TSEK) där annat inte anges.

## NOT 1 Allmän information

Moderföretaget Christian Berner Tech Trade AB (publ) och dess dotterföretag (sammansatt Koncernen) marknadsför, säljer och levererar komponenter, system och tjänster med högt teknikinnehåll. Erbjudandet inkluderar kvalitetsprodukter, konsultstöd, systemlösningar, installation, service och förädling till kunder inom industri och offentlig sektor. Produkterna kommer från cirka 150 leverantörer som i flertalet fall är ledande inom sina respektive nischer. Koncernen bedriver verksamhet i Sverige, Norge, Finland och Danmark, varav den största marknaden är Sverige.

Moderföretaget är ett aktiebolag registrerat i Sverige och med säte i Mölnlycke. Huvudkontorets postadress är Box 88, 435 22, Mölnlycke och besöksadress är Designvägen 1 i Mölnlycke.

Koncernens bokslutskommuniké har godkänts av styrelsen den 21 februari 2019. Koncernens rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderföretagets resultat- och balansräkning föreläggas för fastställande vid årsstämma den 24 april 2019.

Samtliga belopp redovisas i tusentals kronor (TSEK) om inte annat anges. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

## NOT 2 Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

### 2.1 Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, samt International Financial Reporting Standards (IFRS) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) sådana de antagits av EU. Tillgångar och skulder är värderade till historiska anskaffningsvärden.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 4.

#### 2.1.1 Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

##### Ändrade redovisningsprinciper och upplysningar

Från och med 1 januari 2018 tillämpar koncernen IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter från kontrakt med kunder. Övergången till dessa nya standarder har ej medfört någon effekt på ingångsbalansen för koncernen. Enda effekten avser de nya upplysningskraven som standarderna medför.

IFRS 15 "Intäkter från avtal med kunder" reglerar hur redovisning av intäkter ska ske. De principer som IFRS 15 bygger på ska ge användare av finansiella rapporter mer användbar information om företagets intäkter. Den utökade upplysningskyldigheten innebär att information om intäktslag, tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöde hänförligt till företagets kundkontrakt ska lämnas. En intäkt ska enligt IFRS 15 redovisas när kunden erhåller kontroll över den försälda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten. IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt därtill hörande SIC och IFRIC.

I projektet har en genomgång av försäljning av varor och tjänster genomförts i syfte att identifiera de separata prestationsåtaganden som finns i koncernens olika försäljningsflöden. Sammansatt är koncernens resultat av utredningen att standarden inte kommer att ha någon effekt på koncernens intäktsredovisning utöver den utökade upplysningsplikt som standarden medför. Koncernen tillämpar framåtriktad retroaktiv övergångsmetod. IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Den ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 behåller en blandad värderingsansats men förklarar denna ansats i vissa avseenden. Det kommer att finnas 3 värderingskategorier för finansiella tillgångar, upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras beror på företagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Investeringar i eget kapitalinstrument ska redovisas till verkligt värde över resul-

traträkningen men det finns även en möjlighet att vid första redovisningstillfället redovisa instrumentet till verkligt värde över övrigt totalresultat. Ingen omklassificering till resultaträkningen kommer då ske vid avyttring av instrumentet. För finansiella skulder så ändras inte klassificeringen och värderingen förutom i det fall då en skuld redovisas till verkligt värde över resultaträkningen baserat på verkligt värde alternativet. IFRS 9 krävställer att förväntade kreditförluster redovisas till skillnad från tidigare ansats då reserv istället redovisades för inträffade förluster. Standarden tillämpas sedan 1 januari 2018. Koncernens resultat efter slutford genomgång av standarden är att införandet av IFRS 9 "Finansiella instrument" inte medför någon påverkan på koncernens finansiella rapporter utöver den utökade upplysningsplikt standarden medför.

#### Nya och ändrade standarder, tolkningar som givits ut men ännu ej trätt i kraft

*Koncernen kommer från och med 1 januari 2019 att gå över till den nya redovisningsstandarden IFRS 16 Leasingavtal.*

I januari 2016 publicerade IASB en ny leasingstandard som kommer att ersätta IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4, SIC- 15 och SIC-27. Standarden kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal, med några undantag, redovisas i balansräkningen. Denna redovisning baseras på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Redovisningen för leasegivaren kommer i allt väsentligt att vara oförändrad. Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Enligt koncernens utvärdering kommer IFRS 16 att innebära att koncernens operationella hyresavtal avseende maskiner, bilar och kontorslokaler kommer att redovisas i balansräkningen som rättigheter att använda en tillgång. Motsvarande belopp kommer att redovisas som finansiell skuld.

#### Bedömda effekter av övergången till IFRS 16 Leasingavtal.

Ledningen har bedömt effekten av övergången till den nya redovisningsstandarden IFRS 16 Leasingavtal. Den initiala uppskattningen är att IFRS 16 har en marginellt positiv effekt på EBITA-resultatet och en mindre effekt på resultat efter finansiella poster. De uppskattade förändringarna på balansräkningen framgår av not 9. Leasingportföljen innehåller runt 100 avtal och omfattar främst operationella leasingavtal för kontor, tjänstebilar, produktions- och kontorsutrustning. Existerande finansiella leasingavtal tidigare redovisade enligt IAS 17 Leasingavtal är omklassificerade i enlighet med IFRS 16 till de belopp de var redovisade till omedelbart dagen före tillämpningen av den nya standarden. CBTT har valt att redovisa övergången till den nya standarden med den förenklade metoden. Lättnadsregeln att inte upprätta ett jämförande år har tillämpats. Storleken på nyttjanderätten har värderats till att motsvara storleken på leasingkulden vid övergångstidpunkten. En marginell låneränta har fastställts och nyttjanderättsavtal kortare än 12 månader eller som upphör inom 12 månader från övergångstidpunkten är klassificerade som korttidsavtal och ingår därmed inte i de redovisade skulderna/nyttjanderätterna. Inte heller avtal med nyanskaffningsvärde understigande 5 000 USD ingår i de redovisade värdena.

## 2.2 Koncernredovisning

### 2.2.1 Grundläggande redovisningsprinciper

#### Dotterföretag

Dotterföretag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget.

Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens rörelseförvärv. Köpeskillingen för förvärvet av ett dotterföretag utgörs av verkligt värde på överlätna tillgångar, skulder som koncernen ådrar sig till tidigare ägare av det förvärvade bolaget och de aktier som emitterats av koncernen. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen.

Förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs när de uppstår.

Goodwill värderas initialt som det belopp varmed den totala köpeskillingen och eventuellt verkligt värde för innehav utan bestämmande inflytande på förvärvsdagen överstiger verkligt värde på identifierbara förvärvade nettotillgångar. Om köpeskillingen är lägre än verkligt värde på det förvärvade bolagets nettotillgångar, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen.

Koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Vinst och förluster som resulterar från koncerninterna transaktioner och som är redovisade i tillgångar elimineras också. Redovisningsprinciperna för dotterföretag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

### 2.3 Segmentsrapportering

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som verkställande direktör som fattar strategiska beslut.

### 2.4 Omräkning av utländsk valuta

#### Funktionell valuta och rapportvaluta

De olika enheterna i koncernen har den lokala valutan som funktionell valuta då den lokala valutan har definierats som den valuta som används i den primära ekonomiska miljö där respektive enhet huvudsakligen är verksam. I koncernredovisningen används svenska kronor (SEK), som är moderföretagets funktionella valuta och koncernens rapportvaluta.

#### Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i rörelseresultatet.

Valutakursvinster och -förluster som hänför sig till lån och likvida medel redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader.

#### Omräkning av utländska koncernföretag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta. Tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till svenska kronor till den genomsnittskurs som förelegat vid varje transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat.

### 2.5 Immateriella tillgångar

#### Goodwill

Goodwill uppstår vid förvärv av dotterföretag och avser det belopp varmed köpeskillingen överstiger det verkliga värdet av identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser i det förvärvade bolaget.

Goodwill skrivs inte av utan nedskrivningstestas årligen eller oftare om ändringar eller förändringar i förhållanden indikerar en möjlig värdeminskning. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Vid försäljning av en enhet ingår det redovisade värdet på goodwill i den uppkomna vinsten/förlusten.

I syfte att testa nedskrivningsbehov, fördelas goodwill som förvärvats i ett rörelseförvärv till kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av synergier från förvärvet. Varje enhet eller grupp av enheter som goodwill har fördelats till motsvarar den lägsta nivå i koncernen på vilken goodwillen i fråga övervakas i den interna styrningen. Goodwill övervakas på rörelsesegmentnivå. Det redovisade värdet av goodwill jämförs med återvinningsvärdet, vilket är det högsta av nyttjandevärdet och det verkliga värdet minus försäljningskostnader.

#### Distributionsrättigheter

Distributionsrättigheter som förvärvats separat redovisas till anskaffningsvärde. Distributionsrättigheter som förvärvats genom ett rörelseförvärv redovisas till verkligt värde på förvärvsdagen. Distributionsrättigheterna har en bestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för distributionsrättigheter över deras bedömda nyttjandeperiod på 10 år.

#### Varumärken

Varumärken antas ha en obestämbar livslängd om inte annat framgår. Dessa nedskrivningsprövas i enlighet med gällande regelverk.

### 2.6 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för en ersatt del tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

#### Avskrivningar görs linjärt enligt följande:

Inventarier	10 år
Maskiner, bilar	5–7 år
Datautrustning	5 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring av en materiell anläggningstillgång fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet och redovisas i övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

### 2.7 Nedskrivningar av icke-finansiella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod eller immateriella tillgångar som inte är färdiga för användning, skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än finansiella tillgångar samt goodwill, som tidigare har skrivits ner per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

### 2.8 Varulager

Varulagret består av färdiga varor och handelsvaror. Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av vägda genomsnittspriser för varje homogen varugrupp.

### 2.9 Finansiella instrument

Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument i ett annat företag.

#### 2.9.1 Klassificering och värdering

IFRS 9 tillämpas från 1 jan 2018 och har ersatt IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Som uppges i 2.1.1 har övergången till IFRS 9 ej medfört någon förändring avseende redovisning i och borttagande från Rapport över finansiell ställning. Således har jämförelseårets siffror, som redovisats i enlighet med IAS 39, ej påverkats av övergången per 1 jan 2018. Vad som dock förändras är klassificering och värdering av finansiella instrument. Vid första redovisningstillfället redovisas alla finansiella instrument till verkligt värde, vilket överensstämmer med IAS 39. Efter det första redovisningstillfället värderas sedan finansiella tillgångar antingen till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via resultaträkningen eller verkligt värde via övrigt totalresultat. Vilken kategori en finansiell tillgång klassificeras till styrs dels av bolagets affärsmodell, samt dels av vilka kontraktensliga kassaflöden bolaget kommer att erhålla från den finansiella tillgången.

I kategorin upplupet anskaffningsvärde ingår kundfordringar, finansiella fordringar och likvida medel. I kategorin verkligt värde via resultaträkningen ingår för närvarande inga poster. Christian Berner-koncernen har inte heller några finansiella tillgångar i kategorin verkligt värde via övrigt totalresultat

Not 2 forts.

utöver den tilläggsköpeskillingen som finns redovisad efter förvärvet av Zander & Ingeström. Värdering av finansiella skulder är i för koncernen oförändrad jämfört med IAS 39.

### 2.9.2 Kvittning av finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

### 2.9.3 Nedskrivning av finansiella instrument

Koncernen har omarbetat sin metod för att fastställa nedskrivningsbehov. Detta rör främst bolagets redovisning av kundförluster. I enlighet med IFRS 9 har en beräkning genomförts baserad på historisk data för att fastställa nedskrivningsbehovet i enlighet med kraven i IFRS9. Beräkningen resulterade inte i en ökning av förlustriservan för kundfordringar eller avtalstillgångar vid ingången 1 jan 2019. Under perioden ökade reserven från 0,5 till 0,7 MSEK.

### 2.9.4 Säkringsinstrument

Avseende säkringsredovisning får IFRS 9 ingen effekt på Christian Berners finansiella ställning och resultat då inga säkringar funnits redovisade vid ingången eller utgången av 2018.

### 2.10 Kundfordringar

Kundfordringar är finansiella instrument som består av belopp som ska betalas av kunder för sålda varor och tjänster i den löpande verksamheten. Om betalning förväntas inom ett år eller tidigare, klassificeras de som omsättningstillgångar.

### 2.11 Likvida medel

Likvida medel är ett finansiellt instrument och innefattar, i såväl balansräkningen som i rapporten över kassaflöden, banktillgodohavanden.

### 2.12 Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är finansiella instrument och avser förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten. Om betalning förväntas inom ett år klassificeras de som kortfristiga skulder.

Leverantörsskulder redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

### 2.13 Skulder till kreditinstitut

Upplåning är finansiella instrument och redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuellt skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Upplåning klassificeras som kortfristiga skulder om inte koncernen har en ovillkorlig rätt att skjuta upp betalning av skulden i åtminstone 12 månader efter rapportperiodens slut.

### 2.14 Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet och beloppet har beräknats på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns ett antal liknande åtaganden, bedöms sannolikheten för att det kommer att krävas ett utflöde av resurser vid regleringen sammantaget för hela denna grupp av åtaganden. En avsättning redovisas även om sannolikheten för ett utflöde avseende en speciell post i denna grupp av åtaganden är ringa.

Avsättningarna värderas till nuvärdet av det belopp som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen. Härvid används en diskonteringsränta före skatt som återspeglar en aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med avsättningen. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som räntekostnad.

### 2.15 Aktuell och uppskjuten skatt

Periodens skattekostnad omfattar aktuell och uppskjuten skatt. Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade i de länder där moderföretaget och dess dotterföretag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter.

Uppskjuten skatt redovisas, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och deras redovisade värden i koncernredovisningen. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser som har beslutats eller aviserats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar på underskottsavdrag redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder, de uppskjutna skattefordringarna och skatteskulderna hänför sig till skatter debiterade av en och samma skatte-

myndighet och avser antingen samma skattesubjekt eller olika skattesubjekt och det finns en avsikt att reglera saldon genom nettobetalningar. Samtliga skatteeffekter finns bokade i resultatet under året, inga effekter finns i övrigt totalresultat eller bokade direkt mot eget kapital.

### 2.16 Ersättningar till anställda

#### Pensionsförpliktelser

Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. De förmånsbestämda planerna utgörs av ITP 2 planer (för utförligare beskrivning se nedan). En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen tillgodo.

Inom delar av koncernen förekommer det att tjänstemän i Sverige ingår i en ITP 2 plan. ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För perioden har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltnings-tillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid.

### 2.17 Intäktsredovisning

Koncernen tillämpar IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder från och med 1 januari 2018. Utgångspunkten i standarden är att en intäkt redovisas när kontrollen över en såld produkt övergår till kunden och försäljningspriset fördelas på de i avtalen identifierade prestationsåtagandena. Prestationsåtagandena kan uppfyllas vid en specifik tidpunkt såväl som över tid. Då koncernen tillämpar framärtrad övergångsmetod gäller tidigare redovisningsprinciper i enlighet med IAS 18 för jämförelsesåret 2017. Som framgår av sektion 2.1.1 har emellertid IFRS15 ej haft någon effekt på koncernens redovisning varför ingen skillnad mellan dessa standarder finns att upplysa kring utöver de utökade upplysningskraven.

#### Projektförsäljning

För Christian Berner redovisas intäkter över tid specifikt när koncernen via entreprenadavtal förbundit sig att leverera ett i sin helhet prissatt projekt. Då redovisas intäkter baserat på projektets färdigställandegrad. Detta avser främst värmeprojekt i dotterbolaget Zander & Ingeström. För mer information om projektförsäljning, se not 25.

#### Försäljning av varor

Koncernen säljer tekniska komponenter, material och avancerad utrustning. Försäljning av varor intäktsredovisas när ett koncernföretag har levererat produkten till en kund. Leverans anses inte ha skett förrän produkterna har sänts till angiven plats, riskerna för inkurans och förlust har överförts till kunden och kunden har godkänt produkterna i enlighet med försäljningsavtalet, villkoren för godkännande har löpt ut eller koncernen har objektiva bevis för att alla kriterier för godkännande har uppfyllts.

#### Försäljning av tjänster

Koncernen säljer tjänster i form av konsultation, analyser, utveckling, installation och service. Intäkter från försäljning av tjänster redovisas i den period då tjänsterna utförs. Intäkterna beräknas genom att färdigställandegraden för den specifika transaktionen fastställs baserat på hur stor del de tjänster som utförts, utgör av de totala tjänster som ska utföras.

#### Provisionsförsäljning

Christian Berner agerar försäljningskanal åt leverantörer genom att via kontakt med slutkunden sälja leverantörens tjänster. Intäkten är en överenskommen provision som Christian Berner erhåller från leverantören och som vanligtvis erhålls från leverantör i samband eller efter att produkten levereras till slutkunden. Christian Berner kontrollerar inte försäljningsflödet och är normalt beroende av att leverantör och kund kommer överens och slutför affären för att vi skall kunna erhålla slutbetalning från leverantören. Vanligtvis finns här enbart ett prestationsåtagande och intäktsföring sker i samband med leverans.

## 2.18 Ränteintäkter

Ränteintäkter intäktsredovisas med tillämpning av effektivräntemetoden.

## 2.19 Utdelningsintäkter

Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla betalning har fastställts.

## 2.20 Utdelningar till moderbolagets aktieägare

Utdelning till Moderföretagets aktieägare redovisas som skuld i koncernens finansiella rapporter i den period då utdelningen godkänns av moderbolagets aktieägare.

## 2.21 Leasing

Inom koncernen finns både leasingavtal som klassificeras som operationella leasingavtal och finansiella leasingavtal. Operationella leasingavtal är sådana avtal där väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren. Finansiella avtal är sådana där koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska riskerna och fördelarna förknippade med ägandet. Koncernen agerar enbart som leasetaagare och det avser främst leasingavtal av bilar, maskiner samt fastigheter. Leasing av bilar och maskiner har klassificerats som finansiell leasing förutsatt att de krav som regelverket ställer uppfyllts.

Vid redovisning av en finansiell leasing redovisas tillgången som en anläggningstillgång i koncernens balansräkning och värderas initialt till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna vid avtalet. Variabla avgifter kostnadsförs i den period de uppkommer.

Från och med 1 januari 2019 kommer koncernens redovisning avseende leasing att förändras i och med att IFRS 16 träder i kraft. Mer om detta finns att läsa i 2.1.1 Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar.

## 2.22 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. I kassaflödet nettoredo visas inte utnyttjad checkkredit utan nyttjad checkkredit framgår på egen rad i kassaflödet för finansieringsverksamheten.

## NOT 3 Finansiell riskhantering

### 3.1 Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker: marknadsrisk (främst valutarisk), kreditrisk och likviditetsrisk. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Koncernen använder derivatinstrument för att ekonomiskt säkra viss riskexponering. Koncernen tillämpar dock inte säkringsredovisning.

Riskhanteringen sköts av en central finansavdelning enligt finanspolicy som fastställts av styrelsen. Koncernfinans identifierar, utvärderar och säkrar finansiella risker i nära samarbete med koncernens operativa enheter.

#### a) Marknadsrisk

##### Valutarisk

Koncernen verkar internationellt och utsätts för valutarisk, framför allt avseende euro (EUR) och norska kronor (NOK). Valutarisk uppstår genom framtida affärstransaktioner, redovisade tillgångar och skulder samt nettoinvesteringar i utlandsverksamheter.

Valutarisker uppstår när framtida affärstransaktioner uttrycks i en valuta som inte är enhetens funktionella valuta. Försäljning sker huvudsakligen i respektive enhets funktionella valuta vilket gör att kundfordringar inte är exponerade för valutakursförändringar i någon väsentlig omfattning.

Koncernens varuinköp sker i det flesta fall i EUR.

Koncernens riskhanteringspolicy är att ekonomiskt säkra alla väsentliga förväntade kassaflöden (huvudsakligen inköp av varor) i utländsk valuta. För att ekonomiskt säkra risken med inköp i EUR tecknas terminskontrakt. Samtliga kontrakt avser EUR och förfaller inom 12 månader. Koncernen tillämpar inte säkringredovisning och vid årsskiftet fanns i koncernen utstående terminskontrakt värderade till 0,0 (0,0) MSEK.

Avseende transaktionsrisk är koncernen främst exponerad för förändringar i växelkursen EUR/SEK. Exponeringen mot NOK är begränsad då inköp ej görs i den valutav. Känslighet i resultatet avseende förändringar i växelkursen uppstår främst genom leverantörsskulder i dessa valutor. I nedan tabell åskådliggörs koncernens påverkan på resultatet efter skatt vid en rimlig möjlig förändring av dessa valutor, alla andra variabler konstanta. Ingen ytterligare påverkan sker på eget kapital. Se ytterligare information i not 17 och 22.

Mot bakgrund av ovanstående skulle en förändring av den svenska kronans värde med 2 procent i förhållande till andra valutor ger en obetydlig resultat effekt relaterad till finansiella instrument per balansdagen. Totala rörelserelaterade skulder och tillgångar i NOK och EUR framgår av not 22 Leverantörsskulder och not 17 Kundfordringar.

TSEK	2018	2017
EUR/SEK +/- 2 %	61/-61	75/-75
NOK/SEK +/- 4 %	235/-235	268/-268

Koncernen har ett antal innehav i utlandsverksamheter vilkas nettotillgångar exponeras för valutarisk. Valutaexponering som uppstår från nettotillgångarna i koncernens utlandsverksamheter har koncernen valt att inte valutasäkra, då dessa inte bedömts väsentliga.

Nedan tabell åskådliggör omräkningsrisken genom att visa på en rimlig möjlig förändring i valutav för respektive utlandsverksamhet, alla andra variabler konstanta, skulle påverka omräkningsdifferensen i övrigt totalresultat som går in i posten "reserver" i eget kapital.

TSEK	2018	2017
EUR/SEK +/- 2 %	100/-100	73/-73
NOK/SEK +/- 4 %	123/-123	9/-9
DKK/SEK +/- 2 %	45/-45	52/-52

#### b) Ränterisk

Koncernens ränterisk uppstår genom långfristig upplåning. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter koncernen för ränterisk avseende kassaflöde. Koncernens exponering för den rörliga räntan har ej varit väsentlig under året, varför inga riskhanteringsåtgärder har vidtagits. Under 2018 och 2017 var koncernens upplåning till rörlig ränta i svenska kronor.

I nedan tabell åskådliggörs effekten på koncernens resultat efter skatt på grund av en rimlig möjlig förändring i räntan på upplåningen i svenska kronor, alla andra variabler konstanta. Samtliga resultat effekter avser effekt av högre/lägre räntekostnader i upplåningen till rörlig ränta. Ingen ytterligare påverkan sker på eget kapital.

TSEK	2018	2017
25 baspunkter högre/lägre	202/-202	48/-48

Resultateffekten är större för 2018 då koncernens belåning förändrats, främst hänförligt till nytecknat lån vid förvärvet av Zander och Ingeström.

#### c) Kreditrisk

Kreditrisk hanteras på koncernnivå, med undantag för kreditrisk avseende utestående kundfordringar, vilka framgår av tabellen nedan. Varje koncernföretag ansvarar för att följa upp och analysera kreditrisken för varje ny kund innan standardvillkor för betalning och leverans erbjuds. Kreditrisk uppstår genom likvida medel, derivatinstrument och tillgodohavanden hos banker och finansinstitut, inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner. Individuella risklimit fastställs baserat på interna eller externa kreditbedömningar i enlighet med de gränser som satts av koncernledningen. Användningen av kreditgränser följs upp regelbundet.

Inga kreditgränser överskreds under rapportperioden och ledningen förväntar sig inte några förluster till följd av utebliven betalning från dessa motparter. Se ytterligare information i not 17.

	Ej förfallna	Förfallet mer än 30 dagar	Förfallet mer än 60 dagar	Förfallet mer än 120 dagar	Summa
<b>Den 1 januari 2018, tkr</b>					
Förväntad förlustnivå i %	0,40	2,5	7,2	20,30	
Redovisat belopp kundfordringar – brutto	46 006	9 802	1 473	-17	<b>57 264</b>
kreditförlustreserv	-184	-245	-105	3	<b>-531</b>
<b>Den 31 december 2018, tkr</b>					
Förväntad förlustnivå i %	0,32	1,7	5,0	16,15	
Redovisat belopp kundfordringar – brutto	71 143	9 780	1 892	1 521	<b>84 336</b>
kreditförlustreserv	-228	-166	-95	-246	<b>-734</b>

Not 3 forts.

#### d) Likviditetsrisk

Kassaflödesprognoser upprättas av koncernens rörelsedrivande företag och aggregeras av Koncernfinans. Koncernfinans följer noga rullande prognoser för koncernens likviditetsreserv för att säkerställa att koncernen har tillräckligt med kassamedel för att möta behovet i den löpande verksamheten. Med nuvarande kassaflöde och likviditet finns inget behov av ytterligare upplåning. Per 2018-12-31 uppgår koncernens likvida medel till 33,8 MSEK jämfört med total upplåning om 89,9 MSEK.

Tillfällig likviditetsöverskott får placeras, förutom i bankinlåning, i statsskuldväxlar eller företagscertifikat med rating K1 eller motsvarande internationell rating, med maximal löptid på 360 dagar.

Nedanstående tabell analyserar koncernens icke derivata finansiella skulder, uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen. De belopp som anges i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena i MSEK.

	Mindre än 3 månader	Mellan 3 månader och 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år	Mer än 5 år
<b>Per 31 december 2018</b>					
Skulder till kreditinstitut	5 000	15 000	20 000	22 500	18 270*
Framtida räntebetalningar	297	748	665	297	-
Skulder till kreditinstitut avseende finansiell leasing	635	1 699	1 473	5 339	-
Leverantörsskulder	35 504	-	-	-	-
Upplupna leverantörsskulder	11 289	-	-	-	-
<b>Per 31 december 2017</b>					
Skulder till kreditinstitut	500	1 500	2 000	3 500	-
Framtida räntebetalningar	36	93	90	66	-
Skulder till kreditinstitut avseende finansiell leasing	603	1 580	1 216	4 194	-
Leverantörsskulder	30 234	-	-	-	-
Upplupna leverantörsskulder	8 246	-	-	-	-

\* Avser nyttjad checkkredit

#### 3.2 Hantering av kapital

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, så att den kan fortsätta att generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere.

För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen förändra den utdelning som betalas till aktieägarna, återbetala kapital till aktieägarna, utfärda nya aktier eller sälja tillgångar för att minska skulderna.

Bolagets utdelningspolicy med 30–50 procent utdelning på resultat efter skatt, säkerställer bolagets soliditetsmål. Enligt Christian Berners finansiella mål, ska bolaget ha en soliditet om minst 35 procent vilket är uppfyllt per balansdagen.

### NOT 4 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

#### 4.1 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Vid upprättande av års- och koncernredovisningen görs uppskattningar, antaganden och bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciperna. Dessa påverkar redovisade belopp av tillgångar, skulder, intäkter, kostnader och tilläggsupplysningar. Uppskattningar och antaganden baseras på historiska erfarenheter, andra relevanta faktorer samt förväntningar om framtiden och ses över regelbundet. Det faktiska utfallet kan därför komma att avvika från gjorda uppskattningar och antaganden. Sådana uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår bedöms inte föreligga per 31 december 2018.

#### Prövning av medskrivningsbehov för goodwill

Koncernen undersöker varje år samt om indikation ges, huruvida något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2.7. Återvinningsvärden för kassagenererade enheter har fastställts genom en beräkning av nyttjandevärde. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras. För dessa uppskattningar, samt bedömningar kring hur rimligt möjliga förändringar i viktiga antaganden skulle påverka balansräkningen av återvinningsvärden, se not 14.

Goodwill uppgick vid årets slut till 132 609 TSEK (14 844 TSEK).

#### Nedskrivningsprövning av kundfordringar

Koncernen gör bedömningar avseende framtida förväntade förluster i kundfordringar i enlighet med kraven i IFRS9. Bedömningen baseras på historisk data. Christian Berner har historiskt haft mycket få kundförluster. För mer information se not 3 och avsnitt kring kreditrisk.

### NOT 5 Segmentinformation

Den verkställande direktören är koncernens högste verkställande beslutsfattare. Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas av den verkställande direktören och som används som underlag för att fördela resurser och utvärdera resultat. Den verkställande direktören bedömer verksamheten både utifrån ett geografiskt perspektiv, och utifrån ett affärsområdesperspektiv. Då det geografiska perspektivet har bedömts vara överordnat produktområdesperspektivet, har Christian Berner fyra rörelsesegment; Sverige, Norge, Finland och Danmark. Affärsområdena beskrivs närmare i slutet av denna not. Verkställande direktören bedömer rörelsesegmentens resultat främst baserat på

måttet EBITA. Detta mått är rörelseresultat före räntor, skatter, nedskrivningar och avskrivningar inklusive nedskrivningar på goodwill.

#### Intäkter

Försäljning mellan segment sker på marknadsmässiga villkor. De intäkter från externa parter som rapporteras till verkställande direktören värderas på samma sätt som i företagets externa finansiella rapportering. För ytterligare upplysning kring fördelning mellan intäkter och de upplysningskrav som IFRS15 återger, se not 25.

	2018			2017		
	Segmentens intäkter	Försäljning mellan segment	Intäkter från externa kunder	Segmentens intäkter	Försäljning mellan segment	Intäkter från externa kunder
Sverige	460 645	-10 294	450 351	303 155	-9 909	293 246
Norge	64 874	-	64 874	62 662	-	62 662
Finland	74 032	-	74 032	70 567	-	70 567
Danmark	28 318	-	28 318	23 132	-	23 132
<b>Summa</b>	<b>627 869</b>	<b>-10 294</b>	<b>617 575</b>	<b>459 516</b>	<b>-9 909</b>	<b>449 607</b>



Not 5 forts.

**Nettoomsättningen fördelar sig på följande:**

	2018	2017
Produkter	594 041	425 960
Tjänster	23 534	23 647
<b>Summa</b>	<b>617 575</b>	<b>449 607</b>

Fördelningen av resultat per segment sker till och med EBT. Det mått som verkställande direktören främst utvärderar segmenten utifrån är dock EBITA. EBITA stäms av mot resultat före skatt enligt följande avstämning:

EBITA	2018	2017
Sverige	54 638	28 535
Norge	301	-3 568
Finland	5 079	6 544
Danmark	2 684	2 574
Koncerngemensamt <sup>1)</sup>	-10 924	-12 617
<b>Summa</b>	<b>51 778</b>	<b>21 467</b>
Avskrivning av immateriella anläggningstillgångar	-1 688	-1 290
Finansnetto	-1 252	-257
<b>Resultat före skatt</b>	<b>48 838</b>	<b>19 920</b>

1) Koncerngemensamt avser ej fördelade kostnader avseende moderbolaget.

**Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar**

	2018	2017
Sverige	-3 511	-2 998
Norge	-58	-67
Finland	-190	-126
Danmark	-12	-16
<b>Summa</b>	<b>-3 771</b>	<b>-3 207</b>

**Intäkter från externa kunder per land, baserat på var kunderna är lokaliserade**

	2018	2017
Sverige	391 291	268 317
Norge	71 068	64 717
Finland	75 600	71 445
Danmark	30 442	22 203
Tyskland	9 012	5 140
Polen	3 753	5 102
Kina	18 548	38
Nederländerna	314	833
Estland	1 953	1 308
Frankrike	856	114
Litauen	58	106
Malaysia	894	1 041
Belgien	4 120	2 216
Schweiz	2 006	1 467
Österrike	1 086	374
Japan	435	1 073
Island	1 515	-
Tjeckien	1 302	-
Övriga länder	3 320	4 113
<b>Summa</b>	<b>617 575</b>	<b>449 607</b>

Koncernen har ett stort antal kunder där den största står för högst 1 % (1 %) av omsättningen.

**Anläggningstillgångar, andra än finansiella instrument och uppskjutna skattefordringar fördelas per land enligt följande:**

	2018	2017
Sverige	170 622	26 789
Norge	155	115
Finland	1 876	439
Danmark	31	41
<b>Summa</b>	<b>172 684</b>	<b>27 385</b>

**Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar fördelas per land enligt följande:**

	2018	2017
Sverige	5 109	3 441
Norge	90	33
Finland	1 540	11
Danmark	-	-
<b>Summa</b>	<b>6 739</b>	<b>3 485</b>

**Affärsområden**

Christian Berner består av 4 segment, vilka är bolagets geografiska fördelning samt rapporteringsstruktur (Sverige, Norge, Danmark och Finland). Respektive Segment (land) är sedan uppdelat i affärsområdena Process&Miljö och Materialteknik. Affärsområde Process & Miljö omfattar försäljning inom processutrustning och hela system med försäljning inom främst stora investeringsprojekt men även inom löpande underhåll. Affärsområde Materialteknik omfattar försäljning av vibrations- och bullerdämpande material samt plaster.

Nedan framgår nettoomsättning samt EBITA för respektive affärsområde. Posten "Koncern" avser ej fördelade kostnader så som koncernens årsredovisning och börsrelaterade kostnader.

**Nettoomsättning per affärsområde**

	2018	2017
Process och Miljö	419 346	267 026
Materialteknik	198 228	182 581
<b>Summa</b>	<b>617 575</b>	<b>449 607</b>

**EBITA per affärsområde**

	2018	2017
Process och Miljö	45 464	16 290
Materialteknik	17 238	18 358
Koncerngemensamt	-10 924	-13 181
<b>Summa</b>	<b>51 778</b>	<b>21 467</b>

**NOT 6 Övriga rörelseintäkter**

	2018	2017
Vinst avyttring maskiner/inventerier	265	387
Återvunna kundförluster	2	1
Försäkringsersättningar	208	-
<b>Totalt</b>	<b>475</b>	<b>388</b>

## NOT 7 Anställda, ersättningar och antal

Samtliga anställda (exklusive externa styrelsemedlemmar)	2018	2017
Löner och andra ersättningar	84 659	73 550
Sociala avgifter	17 380	19 478
Pensionskostnader – avgiftsbestämda planer	12 772	8 267
Pensionskostnader – förmånsbestämda planer	–	4 812
<b>Summa ersättningar till anställda</b>	<b>114 811</b>	<b>106 107</b>

Inom koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner.

I avgiftsbestämda planer begränsas koncernens åtagande till fastställda avgifter som betalas till en separat juridisk enhet. Som framgår av not 2.16 redovisas även ITP2 planens förmånsbestämda pensionsåtaganden som en avgiftsbestämd plan.

Koncernens andel av totala sparpremier för ITP 2 i Alecta uppgår per 2018-12-31 till 0,02752 % (0,02075 %).

Koncernens andel av totalt antal aktiva försäkrade i ITP 2 uppgår per den 2018-12-31 till 0,01685 % (0,01203%). Förväntade premier kommande räkenskapsår för försäkringar tecknade i Alecta uppgår till 4 882 tsek (2 798 tsek)

Per 2018-12-31 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 142 %. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent till försäkringåtaganden beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsåtaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Samtliga anställda (inklusive externa styrelsemedlemmar)	2018		2017	
	Styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare	Övriga anställda	Styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare	Övriga anställda
Löner och andra ersättningar	7 984	75 213	7 689	65 203
Tantiem	1 300	1 233	559	1 119
Pensionskostnader	1 573	11 199	2 090	10 988
Sociala avgifter	2 289	15 427	2 048	17 751
<b>Koncernen totalt</b>	<b>13 146</b>	<b>103 072</b>	<b>12 386</b>	<b>95 061</b>

Ersättning till ledande befattningshavare	2018 (2017)					
	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnader	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande	330 (330)	– (–)	– (–)	– (–)	44 (28)	<b>374 (358)</b>
Anders Birgersson (4 månader)	53 (160)	– (–)	– (–)	– (–)	– (–)	<b>53 (160)</b>
Charlotta Utterström (4 månader)	43 (130)	– (–)	– (–)	– (–)	7 (3)	<b>50 (133)</b>
Stina Wollenius (8 månader)	87 (–)	– (–)	– (–)	– (–)	2 (–)	<b>89 (–)</b>
Bengt Persson (8 månader)	107 (–)	– (–)	– (–)	– (–)	3 (–)	<b>110 (–)</b>
Lars Gatenbeck	190 (190)	– (–)	– (–)	– (–)	12 (13)	<b>202 (203)</b>
Malin Domstad	130 (130)	– (–)	– (–)	– (–)	2 (3)	<b>132 (133)</b>
Kerstin Gillsbro	130 (130)	– (–)	– (–)	– (–)	12 (22)	<b>142 (152)</b>
Verkställande direktören	2 082 (1 641)	808 (–)	92 (90)	756 (1 090)	25 (19)	<b>3 763 (2 840)</b>
Andra ledande befattningshavare (koncernledningen 6 personer)	6 317 (5 028)	534	559	556 (417)	1 392 (1 156)	<b>8 856 (7 226)</b>
<b>Summa</b>	<b>9 469 (7 739)</b>	<b>1 342</b>	<b>559</b>	<b>648 (507)</b>	<b>2 148 (2 246)</b>	<b>164 (154)</b>
						<b>13 771 (11 205)</b>

Koncernen har under perioden hyrt konst från styrelseordföranden. Se vidare not 29 Närståendetransaktioner.

### Pensioner

Pensionsåldern för den verkställande direktören är 65 år. Pensionspremien ska uppgå till 35 % av den pensionsgrundande lönen. Med pensionsgrundande lön avses grundlönen.

För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Pensionsavtalet angee att pensionspremien ska uppgå till mellan 10–35 % av den pensionsgrundande lönen.

### Avgångsvederlag

Mellan företaget och den verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid på sex månader. Vid uppsägning tillämpar koncernen ett avgångsvederlag om sex månadslöner.

Mellan företaget och andra ledande befattningshavare gäller en ömsesidig uppsägningstid på sex månader. Vid uppsägning tillämpar koncernen inga avgångsvederlag.

Medeltalet anställda med geografisk fördelning	2018		2017	
	Antal	Varav män	Antal	Varav män
Sverige	121	86	89	63
Norge	18	10	16	12
Finland	21	17	20	15
Danmark	5	4	4	3
<b>Koncernen totalt</b>	<b>165</b>	<b>117</b>	<b>129</b>	<b>93</b>

Könsfördelning av styrelseledamöter och ledande befattningshavare (inkl. dotterbolagen)	2018		2017	
	Antal	Varav män	Antal	Varav män
Styrelseledamöter	31	26	21	14
Vd och andra ledande befattningshavare	6	6	5	4

**NOT 8 Ersättningar till revisorerna**

	2018	2017
<b>PWC</b>		
Revisionsuppdraget	1 035	786
varav till Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	680	535
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	113
varav till Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	0	44
Skatterådgivning	7	43
varav till Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	7	
Övriga tjänster	67	325
varav till Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	36	325
<b>Summa</b>	<b>1 109</b>	<b>1 267</b>
Revisionsarvode till övriga	0	27
<b>Koncernen totalt</b>	<b>1 109</b>	<b>1 294</b>

**NOT 9 Operationell leasing**

Koncernen hyr maskiner, bilar och kontorslokaler enligt ej uppsägningsbara operationella leasingavtal. Leasingperioderna varierar mellan 3–5 år. Endast hyresavtal för kontorslokaler löper mellan 3–10 år. De flesta leasingavtalen kan vid leasingperiodens slut förlängas till en avgift som överensstämmer med en marknadsmässig avgift. Framtida sammanlagda minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal är som följer:

	2018	2017
Inom 1 år	12 890	12 113
Mellan 1 och 5 år	37 474	38 110
Mer än 5 år	10 739	16 499
<b>Summa</b>	<b>61 103</b>	<b>66 722</b>

	2018	2017
Kostnadsförda operationella leasingavgifter	-12 905	-10 978

I enlighet med de nya reglerna för redovisning av leasing (IFRS 16) som träder i kraft 1 januari 2019 kommer öppningsbalansen 2019 att justeras. Effekten består i att öppningsbalansen justeras med de avtal som tidigare klassificerats som operationell leasing. Effekten framgår i tabellen nedan.

Åtaganden för operationella leasingavtal per 31 december 2018	61 103
Diskontering med koncernens vägda genomsnittliga marginella låneränta 2 %	-3 336
Tillkommer: Skulder för finansiella leasingavtal per 31 dec 2018	9 146
(Avgår): Kortidsleasing som kostnadsförs linjärt	-3 049
(Avgår): Leasingavtal för vilka den underliggande tillgången är av lågt värde som kostnadsförs linjärt	-1 782
(Avgår): Avtal som omklassificerats till serviceavtal	-
Tillkommer/Avgår: Justeringar pga annan hantering av optioner att förlänga respektive säga upp avtal	213
Leasingskuld per 1 jan 2019	62 295

**NOT 10 Finansiella intäkter och kostnader**

	2018	2017
Övriga ränteintäkter	159	175
Valutakursvinster	214	-
Övriga finansiella intäkter	1	2
<b>Total finansiella intäkter</b>	<b>374</b>	<b>177</b>
Räntekostnader på skulder till kreditinstitut exkl. finansiell leasing	-1 375	-112
Räntekostnader på skulder till kreditinstitut avseende finansiell leasing	-173	-202
Valutakursförluster	-25	-46
Övriga finansiella kostnader	-52	-75
<b>Total finansiella kostnader</b>	<b>-1 625</b>	<b>-434</b>
<b>Finansnetto</b>	<b>-1 251</b>	<b>-257</b>

**NOT 11 Valutakursdifferenser**

Valutakursdifferenser har redovisats i rapporten över totalresultatet enligt följande:

	2018	2017
Handelsvaror	675	-531
Finansiella poster – netto (not 10)	-1 251	-46
<b>Summa</b>	<b>-576</b>	<b>-577</b>

**NOT 12 Inkomstskatt**

	2018	2017
<b>Aktuell skatt</b>		
Aktuell skatt på årets resultat	-9 926	-3 751
Justeringar avseende tidigare år	5	-135
<b>Summa aktuell skatt</b>	<b>-9 921</b>	<b>-3 886</b>
<b>Uppskjuten skatt (not 21)</b>		
Uppkomst och återföring av temporära skillnader	-645	228
Uppskjuten skatt hänförlig till underskottsavdrag	-548	-815
<b>Summa uppskjuten skatt</b>	<b>-1 193</b>	<b>-587</b>
<b>Summa inkomstskatt</b>	<b>-11 115</b>	<b>-4 473</b>

Inkomstskatten på resultatet före skatt skiljer sig ifrån det teoretiska belopp som skulle ha framkommit vid användning av skattesatsen i Sverige för resultaten i de konsoliderade företagen enligt följande:

	2018	2017
<b>Resultat före skatt</b>	<b>48 838</b>	<b>19 920</b>
Inkomstskatt beräknad enligt skattesatsen i Sverige (22 %)	-10 744	-4 383
Effekten av utländska skattesatser	-2	188
<b>Skatteeffekt av:</b>		
Ej avdragsgilla kostnader	-536	-386
Ej skattepliktiga intäkter	11	280
Justering avseende tidigare års aktuella skatt	5	-135
Ändring p.g.a. ändrad skattesats	148	-37
<b>Skattekostnad</b>	<b>-11 115</b>	<b>-4 473</b>

## NOT 13 Resultat per aktie

### Före och efter utspädning

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden. Det har under 2018 förekommit återköp av aktier som innehas som egna aktier per den sista december 2018. Vidare har återköpta aktier använts vid förvärvet av Zander & Ingeström AB. Inga utspädnings-effekter har justerat det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för perioderna, varför resultat per aktie efter utspädning sammanfaller med resultat per aktie före utspädning.

	2018	2017
Resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	37 725	15 448
A-Aktier med röstvärde 10	1 250	1 250
B-Aktier med röstvärde 1	17 509	17 509
<b>Totalt</b>	<b>18 759</b>	<b>18 759</b>
Aktier i eget förvar	72	399
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier (tusental)	18 675	18 360
Resultat per aktie	2,02	0,84

Varje aktie har ett kvotvärde om 0,03 SEK.

## NOT 14 Immateriella anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde räkningsåret 2016	Distrib- tionsrätter	Good- will	Varu- märken	Pågående projekt	Summa
<b>Räkenskapsåret 2017</b>					
Ingående redovisat värde	6 115	15 594	3 000	0	24 709
Justering av anskaffningsvärde avseende ej utbetalad tilläggsköpeskillning	-	-750	-	0	-750
Valutadifferenser	-	-	-	-	0
Inköp	-	-	-	-	0
Omklassificeringar	-	-	-	-	0
Avyttring och utrangering	-	-	-	-	0
Avskrivningar	-1 290	-	-	-	-1 290
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>4 825</b>	<b>14 844</b>	<b>3 000</b>	<b>0</b>	<b>22 669</b>

### Per 31 december 2017

Anskaffningsvärde	12 900	14 844	3 000	0	30 744
Ack. av- och nedskrivningar	-8 075	-	-	0	-8 075
<b>Redovisat värde</b>	<b>4 825</b>	<b>14 844</b>	<b>3 000</b>	<b>0</b>	<b>22 669</b>

### Räkenskapsåret 2018

Ingående redovisat värde	4 825	14 844	3 000	0	22 669
Justering av anskaffningsvärde avseende ej utbetalad tilläggsköpeskillning	-	-	-	-	-
Valutadifferenser	-	-	-	-	0
Inköp	-	-	-	1 187	1 187
Inköp genom förvärv	1 195	117 765	14 000	-	132 960
Omklassificeringar	-	-	-	-	0
Avyttring och utrangering	-	-	-	-	0
Avskrivningar	-1 688	0	0	-	-1 688
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>4 332</b>	<b>132 609</b>	<b>17 000</b>	<b>1 187</b>	<b>155 128</b>

### Per 31 december 2018

Anskaffningsvärde	15 291	134 633	17 000	1 187	168 111
Ack. av- och nedskrivningar	-10 959	-2 024	0	0	-12 983
<b>Redovisat värde</b>	<b>4 332</b>	<b>132 609</b>	<b>17 000</b>	<b>1 187</b>	<b>155 128</b>

\* Goodwill har uppkommit genom företagsförvärv. 12,4 mkr från förvärvet 2016 av Fillflex AB och 2,3 mkr från förvärvet av Plastkaptek AB samma år. 0,2 mkr avser förvärv av Satron AB år 2008. Under året har goodwill avseende förvärv av Zander & Ingeström tillkommit med belopp om 117,8 mkr.

\*\* Varumärken har uppkommit genom företagsförvärv under 2016 av Fillflex AB samt Zander & Ingeström AB som båda bolagen ingår i segment Sverige.

## Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Goodwill övervakas av ledningen baserat på de rörelsesegment som koncernen har uppdelat verksamheten i. Den goodwill som har uppstått via förvärv är i sin helhet allokerad till rörelsesegmentet Sverige enligt nedan och är således den grupp av kassagenererande enheter som goodwill testas på.

Goodwill per segment och kassagenererande enhet	2018	2017
Sverige	132 609	14 844

Återvinningsbart belopp för segment Sverige har fastställts baserat på beräkningar av nyttjandevärde. Dessa beräkningar utgår från uppskattade framtida kassaflöden före skatt baserade på finansiella budgetar som godkänts av företagsledningen och som täcker en femårsperiod. Kassaflöden bortom femårsperioden extrapoleras med hjälp av bedömd tillväxttakt enligt uppgift nedan.

Sverige	2018	2017
Långsiktig tillväxttakt (%)	2,0	2,0
Diskonteringsränta före skatt (%)	10,0	9,5

Väsentliga antaganden som använts för beräkningar av nyttjandevärden är årlig volymtillväxt och därmed resultatutveckling, långsiktig tillväxttakt och ett marknadsmässigt avkastningskrav (WACC). Ledningen har bedömt att den årliga volymtillväxten för varje kassagenererande enhet över den femåriga prognosperioden är ett viktigt antagande. Antaganden har gjorts om bruttomarginal, omkostnadsnivå, rörelsekapitalbehov och investeringsbehov. Försäljningsvolymen i respektive period är den huvudsakliga orsaken till utvecklingen av intäkter och kostnader. Den årliga volymtillväxten baseras på ledningens erfarenhet samt tidigare resultat samt ledningens förväntningar på marknadsutvecklingen. Den långsiktiga tillväxttakt som använts överensstämmer med de långsiktiga inflationsförväntningarna i Sverige. Tillväxttakten bedöms inte heller överstiga den långfristiga tillväxttakten för marknaden där berörd KGE verkar. Den diskonteringsränta som används anges före skatt. Känslighetsanalys har genomförts och en förändring av en procentenhet, vilket bedöms som en rimlig avvikelse, av ovanstående angivna viktiga antaganden skulle inte innebära att det redovisade värdet skulle överstiga nyttjandevärdet. Samtliga aktiverade varumärken bedöms ha en obestämd nyttjandeperiod då det inte finns någon förutsägbar gräns för den tidsperiod under vilken tillgången väntas generera nettoinbetalningar för koncernen. Tilläggsköpeskillningen vid förvärvet av Zander & Ingeström kommer att betalas till fullo, 15 MSEK, och är värderad till detta belopp (se även not 26 avseende rörelseförvärv) då den faller ut under första halvåret 2019.

## NOT 15 Materiella anläggningstillgångar

Maskiner och inventarier	2018	2017
<b>Anskaffningsvärde per 1 januari</b>	<b>31 218</b>	<b>28 359</b>
Avskrivningar	-18 908	-17 751
<b>Redovisat värde</b>	<b>12 310</b>	<b>10 608</b>

### Räkenskapsåret

Ingående redovisat värde	12 310	10 608
Valutadifferenser	96	8
Inköp	11 457	5 970
Inköp genom förvärv	220	-
Omklassificeringar	-	-
Avyttring och utrangering	-2 756	-1 069
Avskrivningar	-3 772	-3 207
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>17 556</b>	<b>12 310</b>

### Per 31 december

Anskaffningsvärde	37 011	31 218
Avskrivningar	-19 455	-18 908
<b>Redovisat värde</b>	<b>17 556</b>	<b>12 310</b>

**NOT 16** Finansiella instrument

Koncernen har följande finansiella instrument:

	2018	2017
<i>Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde</i>		
Kundfordringar	83 602	56 734
Övriga finansiella tillgångar värderade enligt upplupet anskaffningsvärde	–	–
Övriga lån och fordringar	186	179
Investeringar som hålls till förfall	–	–
Likvida medel	33 774	64 538
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat</i>	–	–
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>	–	–
<b>Summa finansiella tillgångar</b>	<b>117 562</b>	<b>121 451</b>
<i>Skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde</i>		
Upplåning	83 408	15 093
Leverantörsskulder och andra skulder	70 473	43 942
Derivatinstrument	–	–
<b>Summa finansiella skulder</b>	<b>153 881</b>	<b>59 035</b>

**NOT 17** Kundfordringar

Mkr	2018-12-31	2017-12-31
Kundfordringar	84 336	57 265
Reservering för osäkra fordringar	-734	-531
<b>Kundfordringar netto</b>	<b>83 602</b>	<b>56 734</b>
Förfallna kundfordringar där nedskrivningsbehov ej ansetts föreligga	13 193	10 728
<b>Åldersfördelning kundfordringar</b>	<b>2018-12-31</b>	<b>2017-12-31</b>
Ej förfallna kundfordringar	71 143	46 006
1–30 dagar	9 780	9 802
31–60 dagar	1 892	1 473
> 60 dagar	1 521	-17
varav reserverat	-734	-531
<b>Summa</b>	<b>83 602</b>	<b>56 734</b>

Avseende åldersanalys av kundfordringar med nedskrivningsbehov, se not 2.

Redovisade belopp per valuta för kundfordringar	2018-12-31	2017-12-31
SEK	54 573	29 694
EUR	18 174	15 724
NOK	6 752	7 114
DKK	2 689	2 490
USD	317	111
GBP	145	297
CHF	518	253
JPY	434	1 050
<b>Summa</b>	<b>83 602</b>	<b>56 734</b>

Förändringar i reserven för osäkra kundfordringar	2018	2017
Per 1 januari	531	2 000
Reservering av osäkra fordringar	734	573
Fordringar som skrivits bort under året som ej indrivningsbara	-499	-431
Återförda outnyttjade belopp	74	-1 560
Effekt av ändrade valutakurser	-106	-51
<b>Per 31 december</b>	<b>734</b>	<b>531</b>

**NOT 18** Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda hyror	–	204
Förutbetald leasing	82	16
Förutbetalda försäkringar	28	166
Upplupna intäkter	2 165	–
Övriga poster	2 206	1 737
<b>Totalt</b>	<b>4 481</b>	<b>2 124</b>

**NOT 19** Likvida medel

Likvida medel, såväl i balansräkningen som kassaflödesanalysen, består av:

	2018-12-31	2017-12-31
Kassa	–	8
Banktillgodohavanden*	33 774	64 430
<b>Totalt</b>	<b>33 774</b>	<b>64 438</b>

**Checkräkningskredit**

Koncernen har en beviljad checkräkningskredit i valutorna SEK, NOK och EUR om 37 814 (18 463) TSEK. Av beviljad checkräkningskredit har 18 270 TSEK (0 TSEK) utnyttjats per den 31 december 2018.

**NOT 20** Skulder till kreditinstitut

Långfristig	2018-12-31	2017-12-31
Skulder till kreditinstitut (exkl. finansiell leasing)	42 500	5 500
Skulder till kreditinstitut avseende finansiell leasing	6 508	5 224
<b>Summa långfristig upplåning</b>	<b>49 008</b>	<b>10 724</b>
<b>Kortfristig</b>		
Skulder till kreditinstitut (exkl. finansiell leasing)	38 270	2 000
Skulder till kreditinstitut avseende finansiell leasing	2 638	2 369
<b>Summa kortfristig upplåning</b>	<b>40 908</b>	<b>4 369</b>
<b>Summa upplåning koncernen</b>	<b>89 916</b>	<b>15 093</b>
<b>Redovisade belopp per valuta</b>		
SEK	89 916	15 093
Andra valutor	–	–

**Skulder till kreditinstitut avseende finansiell leasing**

Se specifik not för leasing samt upplysning i redovisningsprinciperna avseende IFRS16. Från och med 1 jan 2019 kommer en ny leasingstandard att tillämpas (IFRS16) som innebär att alla leasingavtal kommer att ses som finansiella (med vissa undantag avseende korttidslas och leasingavtal med lågt värde).

**Upplysning om verkliga värden**

Redovisat värde överensstämmer i allt väsentligt med verkligt värde avseende långfristig upplåning, då räntan är rörlig och marginalen oförändrad per balansdagen jämfört med tidpunkten då lånet initialt redovisades. För övriga finansiella skulder, och tillgångar, bedöms det verkliga värdet motsvara det redovisade värdet främst då dessa poster är kortfristiga till sin natur.

## NOT 21 Uppskjuten inkomstskatt

Uppskjutna skattefordringar och -skulder fördelas enligt följande:

	2018-12-31	2017-12-31
<b>Uppskjutna skattefordringar</b>		
– uppskjutna skattefordringar som skall utnyttjas efter mer än 12 månader	–	–
– uppskjutna skattefordringar som skall utnyttjas inom 12 månader	1 827	2 375
<b>Uppskjutna skatteskulder</b>		
– uppskjutna skatteskulder som skall betalas efter mer än 12 månader	8 012	1 934
– uppskjutna skatteskulder som skall regleras inom 12 månader	280	27
<b>Uppskjutna skatteskulder (netto)</b>	<b>–6 465</b>	<b>414</b>

Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag eller andra avdrag i den utsträckning som det är sannolikt att de kan tillgodogöras genom framtida beskattningsbara vinster. Samtliga underskottsavdrag i koncernen bedöms kunna tillgodoräknas framöver. Christian Berner har redovisat uppskjuten skattefordran på underskottsavdrag som finns i Danmark och Norge då det bedöms sannolikt att dessa underskottsavdrag kan nyttjas mot framtida över-skott. Av underskotten förfaller 0 (0) TSEK mellan år 2018–2025. Uppskjuten skatt på anläggningstillgångar avser skillnaden mellan skattemässiga restvärden och redovisade restvärdevärden. Förändring i uppskjutna skattefordringar och -skulder under året, utan hänsyn tagen till kvittningar som gjorts inom samma skatterättsliga jurisdiktion, framgår nedan:

Bruttoförändringen avseende uppskjutna skatter är följande:

	2018	2017
<b>Ingående balans</b>	<b>414</b>	<b>995</b>
Valutadifferenser	32	6
Redovisning i resultaträkningen	–1 193	–587
Förändring hänförlig till obeskattade reserver i under året förvärvade dotterbolag	–2 639	–
Förändring hänförlig till uppskjuten skatt på immateriella rättigheter i under året förvärvade dotterbolag	–3 080	–
<b>Utgående balans</b>	<b>–6 466</b>	<b>414</b>

Uppskjutna skattefordringar	Underskottsavdrag
<b>Per den 1 januari 2017</b>	<b>3 185</b>
Redovisat i resultatet	–815
Redovisat i övrigt totalresultat	–
Valutakursdifferenser	6
<b>Per den 31 december 2017</b>	<b>2 375</b>
Redovisat i resultatet	–580
Valutakursdifferenser	32
<b>Per den 31 december 2018</b>	<b>1 827</b>

Uppskjutna skatteskulder	Temporär skillnad immateriella och materiella anläggningstillgångar samt obeskattade reserver
<b>Per 1 januari 2017</b>	<b>2 189</b>
Redovisat i resultatet	–228
<b>Per den 31 december 2017</b>	<b>1 961</b>
<b>Ökning på grund av rörelseförvärv</b>	<b>5 719</b>
Redovisat i resultaträkningen	613
Valutakursdifferenser	–
<b>Per den 31 december 2018</b>	<b>8 292</b>

## NOT 22 Leverantörsskulder

	2018-12-31	2017-12-31
Leverantörsskulder	35 505	30 234
<b>Åldersfördelning leverantörsskulder</b>	<b>2018-12-31</b>	<b>2017-12-31</b>
Ej förfallna leverantörsskulder	35 187	28 836
1–30 dagar	282	1 084
31–60 dagar	4	27
> 60 dagar	31	288
<b>Summa</b>	<b>35 505</b>	<b>30 234</b>

Redovisade belopp per valuta för leverantörsskulder är som följer:

	2018-12-31	2017-12-31
SEK	8 497	6 551
EUR	21 256	19 473
NOK	875	406
DKK	592	689
USD	227	237
GBP	3 029	2 131
CHF	1 028	747
<b>Totalt</b>	<b>35 505</b>	<b>30 234</b>

## NOT 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna löner	4 066	2 263
Upplupna resekostnader	317	213
Upplupna semesterlöner	12 345	9 324
Upplupna sociala avgifter	3 686	3 030
Upplupen löneskatt	2 686	1 995
Upplupna räntor	194	10
Övriga interimsskulder	5 013	312
Upplupna leverantörsskulder	6 661	8 246
<b>Totalt</b>	<b>34 968</b>	<b>25 394</b>

## NOT 24 Kassaflöde

	2018	2017
Avskrivningar av anläggningstillgångar	5 460	4 497
Realisationsresultat försäljning/ Utrangering av anläggningstillgångar	–264	–
Garantiavsättningar	135	–
Övriga avsättningar	598	387
<b>Summa</b>	<b>5 929</b>	<b>4 884</b>

Specifikation avseende kassaflödeseffekt på skulder i finansieringsverksamheten	Skulder till kreditinstitut avseende förvärvslån	Skulder till kreditinstitut avseende finansiell leasing
<b>Ingående balans</b>	<b>7 500</b>	<b>7 594</b>
Kassaflöde	73 200	–2 448
Inköp	70	5 918
Försäljningar & utrangeringar	–	–1 919
<b>Utgående balans</b>	<b>80 770</b>	<b>9 146</b>

Ovan tabell visar förändringen i koncernens skuldsättning vars kassaflöden redovisas i finansieringsverksamheten i enlighet med nya upplysningskrav i IAS7.

**NOT 25 Nettoomsättningens fördelning**

I enlighet med de nya upplysningskraven i IFRS 15 redogör Christian Berner koncernen för den uppdelning av intäkter som görs.

Christian Berners intäktsströmmar är redovisade per Segment och Affärsområde, där Segment motsvarar marknaden för intäkten. Alla Affärsområden finns representerade i alla segment och intäkterna kommer i kontrakt med kategorier som beskrivs närmre nedan. Affärsområde Process & Miljö har en affärsmodell, som i större grad präglas av kategori 1 och 2, medan Affärsområde Materialteknik har större andel av kategori 3. Dock återfinns alla tre kategorier i alla Segment och Affärsområden.

Christian Berner har intäkter i tre kategorier; (1) Provisionsförsäljning, där Christian Berner agerar försäljningskanal åt leverantörer genom att via kontakt med slutkunden. Intäkten är en överenskommen provision som Christian Berner erhåller från leverantören och som vanligtvis erhålls från leverantör i samband eller efter att produkten levereras till slutkunden. Christian Berner kontrollerar inte försäljningsflödet och är normalt beroende av att leverantör och kund kommer överrens och slutför affären för att vi skall kunna erhålla slutbetalning från leverantören. (2) Projektförsäljning, avser de intäktsströmmar där Christian Berner har ett flertal prestationsåtaganden, dvs det utgörs inte bara av en tjänst eller en vara utan avtalet omfattar ett flertal olika delar. Intäkten utgörs huvudsakligen av i förväg avtalade arvoden för projekten och betalas vanligtvis genom förskotts fakturering och fakturering vid olika milstolpar i projekten, beroende på storlek på projekten. Dessa projekt kan löpa under lång tid och beroende på karaktär redovisas också intäkten och konstnaden succesivt allt eftersom färdigställandegraden utvecklas. Resultatutgången för större projekt är beroende av att kalkylen håller och projektet blir framgångsrikt. Således finns det alltid en osäkerhet kring lönsamheten i projektet innan det är färdigställt. (3) Försäljning av varor och tjänster, Denna kategori avser de varor och tjänster som säljs separat. Det kan handla om en service eller installation, en vara eller reservdel från vårt lager mfl. Dessa varor säljs till de belopp som överenskommit med kunden, vanligtvis baserat på prislistor. Tidpunkt för intäktsredovisning av dessa varor och tjänster är när kontrollen överförs till kunden. Fakturering sker vanligtvis i samband med leverans. Den största osäkerheten här skulle vara om kunden ej har betalningsförmåga att betala av oss utförda tjänster eller levererade produkter.

**Jan-Dec 2018**

Nettoomsättning TSEK	Sverige	Norge	Finland	Danmark	Koncernen
Process & Miljö	328 969	41 209	32 657	16 511	419 346
Materialteknik	121 381	23 665	41 375	11 808	198 228
<b>Totalt</b>	<b>450 351</b>	<b>64 874</b>	<b>74 032</b>	<b>28 318</b>	<b>617 575</b>

**Jan-Dec 2017**

Nettoomsättning TSEK	Sverige	Norge	Finland	Danmark	Koncernen
Process & Miljö	176 726	41 070	35 065	14 165	267 026
Materialteknik	116 521	21 591	35 502	8 967	182 581
<b>Totalt</b>	<b>293 246</b>	<b>62 662</b>	<b>70 567</b>	<b>23 132</b>	<b>449 607</b>

**Kontrakterade framtida intäkter**

De kontrakterade intäkter som koncernen har där prestationsåtaganden är uppfyllda och där kontraktstiden överstricker ett år avser samtliga vårt produktområde värme och de entreprenadkontrakt som återfinns där. Det finns inga intäkter som intäktsförts under perioden där prestationsåtagandet sedan tidigare varit utfört.

Kontrakterade framtida intäkter	2019	2020
Entreprenadkontrakt inom värme	54 802	18 950

**Avtalsskulder (förskott från kunder)**

Ingående balans 2018-01-01	4 240
Erhållna avtalsskulder vid förvärv av Zander och Ingeström	33 210
Intäktsförda under året*	-37 450
Nya avtalsskulder ingångna under året	19 972
<b>Utgående balans</b>	<b>19 972</b>

\*Samtliga förskott från kunder som fanns per 2017-12-31 har vid räkenskapsårets slut varit intäktsförda.

**NOT 26 Rörelseförvärv & Förvärvskalkyl**

Christian Berner Tech Trade AB tecknade den 16 februari 2018 avtal om förvärv av samtliga aktier i Zander & Ingeström AB. Zander & Ingeström AB (zeta.se) är ett av Sveriges ledande bolag inom pump- och värmeteknik och kunderna finns bland annat i branscherna process, papper, VA/energi och inom gruvindustrin. Företagets omsättning 2017 uppgick till 124 MSEK med ett rörelseresultat om 16,4 MSEK. Vid utgången av första kvartalet 2018 hade företaget 24 anställda. Köpskillingen uppgick till 125 MSEK på skuldfri basis och finansiering sker genom lån och aktier. Tilläggsköpskilling kommer därutöver att betalas ut om 15 MSEK under 2019.

Tillträde ägde rum den 1 mars 2018. Zander & Ingeström AB bedriver sin verksamhet som ett eget fristående bolag inom Christian Berners affärsområde Process & Miljö inom segment Sverige. Betalning har erlagts den 1 mars 2018 om totalt 125 MSEK. Av denna summa består 70 MSEK av nyupptagna förvärvslån, 8,1 MSEK avser betalning genom tidigare återköpta aktier, totalt 438 242 aktier, och 46,9 MSEK betalas genom egen kassa. Ingen förändring har skett i förvärvskalkylen sedan den först presenterades i Q1 2018.

Köpskilling varav 125 MSEK erlagts vid tillträdesdagen och resterande erlaggs inom ett år	140
Nettotillgångar värderade till verkligt värde	22,2
Goodwill	117,8

Nettotillgångarna består av nedan värden (MSEK)	Redovisade värden i dotterbolag	Verkligt värde justering	Verkligt värde i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar exklusive koncernmässig goodwill	1,2	14	15,2
Materiella anläggningstillgångar	0,2	0	0,2
Finansiella anläggningstillgångar	0	0	0
Omsättningstillgångar	62,3	-9,3	53
Avsättningar	-1,2	0	-1,2
Långfristiga skulder	0	-5,7	-5,7
Kortfristiga skulder	-48,7	9,4	-39,3
Obeskattade reserver (ombokning)	-12	12	0
Nettotillgång	1,8	20,4	22,2

Likvida medel i förvärvad verksamhet uppgår till: 7

Sedan förvärvet 1 mars 2018 har Zander & Ingeström bidragit med 149,1 MSEK i nettoomsättning till koncernen. Resultat efter skatt som bolaget bidrar med uppgår till 25,8 MSEK.

Om bolaget hade förvärvats 1 januari 2018 hade bolaget bidragit med en intäkt om 162,1 MSEK och ett resultat efter skatt om 25,5 MSEK.

Den goodwill som redovisats i förvärvet avser immateriella tillgångar som ej uppfyller villkoren i IFRS-regelverket för separat redovisning.

Förvärvskostnaden vid köpet av Zander & Ingeström uppgår till 4,0 MSEK under 2018 och 0,99 MSEK under 2017.

### NOT 27 Ställda säkerheter

	2018-12-31	2017-12-31
Företagsinteckningar	32 198	26 857
<b>Totalt</b>	<b>32 198</b>	<b>26 857</b>

### NOT 28 Eventualförpliktelser

	2018-12-31	2017-12-31
Borgensförbindelser	46 639	49 084
Garantier	1 578	15 616
<b>Totalt</b>	<b>48 217</b>	<b>64 700</b>

Borgensförbindelserna avser moderbolaget i koncernens borgen för kommande hyreskostnader i dotterbolag och beräknas ej betalas ut då samtliga dotterbolag är lönsamma. Garantierna är generella borgensåtaganden för dotterbolag i Finland och Sverige avseende krediter i SEB. Inte heller dessa beräknas betalas ut.

### NOT 29 Närstående

Gårdaverken AB äger per 2018-12-31 samtliga A-aktier och 18,2 % av alla B-aktier och har således den största andelen av rösterna samt 23,7 % av de totala aktierna. Ernstöm Kapital AB äger 13,6 %. Lannebo Nanocap äger 10,9 % av de totala aktierna vid samma datum. För resterande del av aktierna är spridningen stor.

Inköp av tjänster	2018	2017
Hyra av konst från styrelseordförande	102	102
<b>Summa</b>	<b>102</b>	<b>102</b>

Tjänsterna som redovisas enligt ovan har köpts på normala kommersiella villkor på affärsmässig grund. Ersättning till ledande befattningshavare framgår av not 7.

### NOT 30 Varulager

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Handelsvaror	38 782	21 882
Varor under tillverkning	11 464	-
Förskott till leverantörer	2 261	1 659
<b>Summa varulager mm</b>	<b>52 507</b>	<b>23 481</b>

I kostnad för sålda varor ingår nedskrivning av varulager med 458 (270) TSEK. Inga väsentliga återföringar av tidigare gjorda nedskrivningar har genomförts under 2018 eller 2017.

### NOT 31 Övriga kortfristiga skulder

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Ej betald tilläggsköpeskilling*	15 000	0
Momsskulder	11 407	10 847
Övriga skulder	6 284	4 160
<b>Totalt övriga kortfristiga skulder</b>	<b>32 691</b>	<b>15 007</b>

### NOT 32 Händelser efter rapportperiodens slut

Christian Berner Tech Trade AB utökar sin nordiska ledningsgrupp med Marknadschef, som tidigare rapporterat in i det svenska dotterbolaget Christian Berner AB, och med ny roll, Chef Verksamhetsutveckling och IT (som är under rekrytering och förväntas vara på plats under Q2/Q3 2019).

Ny webb lanseras, som ett led i modernisering av kommunikation, samt ett första steg mot möjliggörande av e-handel.



# Moderföretagets resultaträkning

TSEK	Not	2018	2017
<b>RÖRELSEINTÄKTER</b>			
Nettoomsättning	3, 17	19 895	14 072
<b>Summa</b>		<b>19 895</b>	<b>14 072</b>
<b>Rörelsens kostnader</b>			
Köpta tjänster	17	-8 395	-6 197
Övriga externa kostnader	5	-5 895	-9 676
Personalkostnader	4	-12 831	-10 269
<b>Summa rörelsens kostnader</b>		<b>-27 121</b>	<b>-26 142</b>
<b>Rörelseresultat</b>		<b>-7 226</b>	<b>-12 070</b>
Resultat från andelar i koncernföretag	6	21 652	8 460
Ränteintäkter och liknande resultatposter	6, 7	214	-
Räntekostnader och liknande resultatposter	6, 7	-1 577	-119
<b>Summa resultat från finansiella poster</b>		<b>20 289</b>	<b>8 341</b>
<b>Resultat före skatt</b>		<b>13 063</b>	<b>-3 729</b>
Bokslutsdispositioner	8	19 000	19 000
Skatt på årets resultat	9	-2 317	-1 549
<b>ÅRETS RESULTAT</b>		<b>29 746</b>	<b>13 722</b>

I moderföretaget återfinns inga poster som redovisas som övrigt totalresultat varför summa totalresultat överensstämmer med årets resultat.

# Moderföretagets balansräkning

TSEK	Not	2018	2017
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<b>Anläggningstillgångar</b>			
<b>Finansiella anläggningstillgångar</b>			
Andelar i koncernföretag	10	227 554	84 179
<b>Summa finansiella anläggningstillgångar</b>		<b>227 554</b>	<b>84 179</b>
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>227 554</b>	<b>84 179</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
<b>Kortfristiga fordringar</b>			
Fordringar på koncernföretag	17	19 660	8 460
Övriga fordringar		3	517
Skattefordringar		129	0
Förutbetalda kostnader	11	245	125
<b>Summa kortfristiga fordringar</b>		<b>20 037</b>	<b>9 102</b>
Kassa och bank	12	120	23 242
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>20 157</b>	<b>32 344</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>247 711</b>	<b>116 523</b>

TSEK	Not	2018	2017
<b>EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>			
<b>Eget kapital</b>			
<b>Bundet eget kapital</b>			
Aktiekapital		625	625
Uppskrivningsfond		37 000	37 000
Reservfond		1	1
<b>Summa bundet eget kapital</b>		<b>37 626</b>	<b>37 626</b>
<b>Fritt eget kapital</b>			
Balanserad vinst eller förlust		63 176	52 574
Årets vinst		29 746	13 722
<b>Summa fritt eget kapital</b>		<b>92 922</b>	<b>66 296</b>
<b>Summa eget kapital</b>		<b>130 548</b>	<b>103 922</b>
<b>SKULDER</b>			
<b>Långfristiga skulder</b>			
Skulder till kreditinstitut	14	42 500	5 500
Skulder till koncernföretag	14	960	840
<b>Summa långfristiga skulder</b>		<b>43 460</b>	<b>6 340</b>
<b>Kortfristiga skulder</b>			
Skulder till kreditinstitut	14	38 270	2 000
Leverantörsskulder	15	654	420
Aktuella skatteskulder		0	792
Övrig kortfristiga skulder		30 064	305
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	4 715	2 744
<b>Summa kortfristiga skulder</b>		<b>73 703</b>	<b>6 261</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>		<b>247 711</b>	<b>116 523</b>

# Moderföretagets rapport över förändringar i eget kapital

TSEK	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital			Summa
	Aktiekapital	Uppskrivningsfond	Reservfond	Överkursfond	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat		
<b>Ingående eget kapital 2017-01-01</b>	<b>625</b>	<b>37 000</b>	<b>1</b>	<b>41 228</b>	<b>28 084</b>	<b>106 938</b>	
Årets resultat tillika totalresultat	-	-	-	-	13 722	13 722	
<b>Summa</b>	<b>625</b>	<b>37 000</b>	<b>1</b>	<b>41 228</b>	<b>41 806</b>	<b>120 660</b>	
<b>Transaktioner med ägare</b>							
Utdelning	-	-	-	-	-9 380	-9 380	
Köp av egna aktier	-	-	-	-	-7 358	-7 358	
<b>Utgående eget kapital 2017-12-31</b>	<b>625</b>	<b>37 000</b>	<b>1</b>	<b>41 228</b>	<b>25 068</b>	<b>103 922</b>	
<b>Ingående eget kapital 2018-01-01</b>	<b>625</b>	<b>37 000</b>	<b>1</b>	<b>41 228</b>	<b>25 068</b>	<b>103 922</b>	
Årets resultat tillika totalresultat	-	-	-	-	29 746	29 746	
<b>Summa</b>	<b>625</b>	<b>37 000</b>	<b>1</b>	<b>41 228</b>	<b>54 814</b>	<b>133 668</b>	
<b>Transaktioner med ägare</b>							
Utdelning	-	-	-	-	-9 343	-9 343	
Köp av egna aktier	-	-	-	-	-1 902	-1 902	
Emission av stamaktier vid rörelseförvärv					8 125	8 125	
<b>Utgående eget kapital 2018-12-31</b>	<b>625</b>	<b>37 000</b>	<b>1</b>	<b>41 228</b>	<b>51 694</b>	<b>130 548</b>	

# Moderföretagets kassaflödesanalys

TSEK	2018	2017
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>		
Rörelseresultat	-7 226	-12 070
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-	-
Erhållen ränta och liknande poster	214	-
Erlagd ränta och liknande poster	-1 577	-119
Betald inkomstskatt	-3 238	-2 352
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital</b>	<b>-11 827</b>	<b>-14 541</b>
Förändring övriga kortfristiga fordringar	10 722	990
Förändring övriga kortfristiga rörelseskulder	-234	-691
<b>Summa förändring av rörelsekapital</b>	<b>10 488</b>	<b>299</b>
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>	<b>-1 339</b>	<b>-14 242</b>
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		
Sålda anläggningstillgångar	-	-
Förvärv dotterbolag	-113 263	-
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar	-	-
Amortering av finansiella anläggningstillgångar	-	-
Erhållen utdelning	10 451	2 610
Erhållet koncernbidrag	19 000	19 000
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>	<b>-83 812</b>	<b>21 610</b>
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		
Nyemission	-	-
Nyttjad checkkredit	18 270	-
Upptagna lån	70 000	-
Amortering av lån	-15 000	-2 000
Utbetald utdelning	-9 340	-9 380
Återköp av egna aktier	-1 901	-7 358
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>	<b>62 029</b>	<b>-18 738</b>
<b>Minskning / ökning likvida medel</b>		
Årets kassaflöde	-23 122	-11 370
Kursdifferens i likvida medel	-	-
Likvida medel vid årets början	23 242	34 612
<b>Likvida medel vid årets slut</b>	<b>120</b>	<b>23 242</b>

# Noter – Moderföretaget

## NOT 1 Allmän information

Christian Berner Tech Trade AB (publ) (moderföretaget) ansvarar för koncernens affärsutveckling, förvärv, finansiering, styrning och analys.

Moderföretaget är ett aktiebolag registrerat i Sverige och med säte i Mölnlycke. Huvudkontorets postadress är Box 88, 435 22 Mölnlycke och besöksadress är Designvägen 1 i Mölnlycke.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor.

## NOT 2 Sammanfattning av moderföretagets viktiga redovisningsprinciper

Årsredovisningen för moderföretaget är upprättad i enlighet med RFR 2 Redovisning för juridiska personer och Årsredovisningslagen. Tillgångar och skulder är värderade till historiska anskaffningsvärden. I de fall moderföretaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernens redovisningsprinciper, som beskrivs i not 2 i koncernredovisningen, anges dessa nedan.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med RFR 2 kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av moderföretagets redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för årsredovisningen anges i koncernredovisningens not 4.

För information om finansiella risker hänvisas till koncernredovisningens not 3.

### Uppställningsformer

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens uppställningsform. Rapport över förändring av eget kapital följer också koncernens uppställningsform men ska innehålla de kolumner som anges i ÅRL. Vidare innebär det skillnad i benämningar, jämfört med koncernredovisningen, främst avseende finansiella intäkter och kostnader och eget kapital.

## Andelar i dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet inkluderas förvärvsrelaterade kostnader och eventuella tilläggsköpeskillningar.

När det finns en indikation på att andelar i dotterföretag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posterna ”Resultat från andelar i koncernföretag”.

## Aktieägartillskott och koncernbidrag

Koncernbidrag lämnade från moderföretag till dotterföretag och koncernbidrag erhållna till moderföretag från dotterföretag redovisas som bokslutsdisposition. Lämnat aktieägartillskott redovisas i moderbolaget som en ökning av andelens redovisade värde och i det mottagande företaget som en ökning av eget kapital.

## Finansiella instrument

IFRS 9 tillämpas ej i moderföretaget och finansiella instrument värderas till anskaffningsvärde. Inom efterföljande perioder kommer finansiella tillgångar som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt att redovisas i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Vid varje balansdag bedömer moderföretaget om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon av de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående. Nedskrivning för räntebärande finansiella tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av företagsledningens bästa uppskattning av de framtida kassaflödena diskonterade med tillgångens ursprungliga effektivränta. Nedskrivningsbeloppet för övriga finansiella anläggningstillgångar fastställs som skillnaden mellan det redovisade värdet och det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nuvärdet av framtida kassaflöden (som baseras på företagsledningens bästa uppskattning).

## NOT 3 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen avser i sin helhet försäljning av koncerngemensamma tjänster.

## NOT 4 Ersättningar till anställda och styrelse

	2018		2017	
	Styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare	Övriga anställda	Styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare	Övriga anställda
Löner och andra ersättningar	4 245	2 137	3 603	1 041
Tantiem	1 053	215	201	50
Pensionskostnader	1 135	864	1 445	511
Sociala avgifter	1 987	983	1 588	487
<b>Koncernen totalt</b>	<b>8 420</b>	<b>4 199</b>	<b>6 837</b>	<b>2 089</b>

	2018		2017	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
<b>Könsfördelning för styrelseledamöter och ledande befattningshavare</b>				
Styrelseledamöter	8	5	8	5
Vd och andra ledande befattningshavare	2	1	2	1
<b>Totalt</b>	<b>10</b>	<b>6</b>	<b>10</b>	<b>6</b>

Inom företaget finns förmånsbestämda pensionsplaner genom ITP 2.

Som framgår av koncernens not 2.16 redovisas även ITP 2 planens förmånsbestämda pensionsåtaganden som en avgiftsbestämd plan, dvs företagets åtaganden begränsas till fastställda avgifter som betals till en separat juridisk enhet. Företagets andel av totala sparpremier för ITP 2 i Alecta uppgår per 2018-12-31 till 0,00431% (2017-12-31 till 0,00263). Företagets andel av totalt antal aktiva försäkrade i ITP 2 uppgår per den 2018-12-31 till 0,00089% (2017-12-31 till 0,00043%) Förväntade premier kommande räkenskapsår för försäkringar

tecknade i Alecta uppgår till 631 tsek (285 tsek) Per 2018-12-31 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 142%. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent till försäkringåtaganden beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsåtaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Se not 7 i koncernen för individuella uppgifter för styrelse och vd samt villkor för uppsägning, pension och pensionsåtaganden

**NOT 5 Ersättningar till revisorerna**

	2018	2017
<b>PWC</b>		
Revisionsuppdraget	250	175
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	28
Skatterådgivning	7	23
Övriga tjänster	38	325
<b>Summa</b>	<b>295</b>	<b>551</b>

**NOT 6 Finansiella poster**

	2018	2017
Anticiperade utdelningar från dotterbolag	21 652	8 460
Ränteutgifter på banktillgodohavanden	–	–
Valutakursvinster på fordringar hos dotterbolag	214	–
Övriga finansiella intäkter	–	–
<b>Totala ränteutgifter och liknande resultatposter</b>	<b>21 866</b>	<b>8 460</b>
Räntekostnader på skulder till kreditinstitut	1 247	71
Valutakursförluster	18	46
Övriga finansiella kostnader	312	2
<b>Totala räntekostnader och liknande resultatposter</b>	<b>1 577</b>	<b>119</b>
<b>Summa finansiella poster – netto</b>	<b>20 289</b>	<b>8 341</b>

**NOT 10 Innehav och investeringar i dotterföretag**

	2018-12-31	2017-12-31
<b>Ingående anskaffningsvärde</b>	<b>84 179</b>	<b>84 929</b>
Justering av preliminär förvärvskalkyl	–	–750
Kapitaltillskott	–	–
Förvärv av dotterföretag	143 375	–
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	227 554	84 179
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>227 554</b>	<b>84 179</b>

Namn	Org.nr	Säte samt registrerings- och verksamhetsland	Antal aktier	Andel stamaktier som direkt ägs av moderföretaget (%)	Andel stamaktier som ägs av innehav utan bestämmande inflytande (%)	Bokfört värde 2018-12-31	Bokfört värde 2017-12-31
Christian Berner AB	556049-5235	Mölnlycke, SE	10 000	100	0	63 761	63 761
Christian Berner AS	910542788	Oslo, NO	1 000	100	0	4 375	4 375
Christian Berner OY	48788	Vanda, FI	20	100	0	5 676	5 676
A/S Christian Berner	7066	Lyngby, DK	513	100	0	4 649	4 649
A-filter AB	556065-0409	Mölnlycke, SE	6 000	100	0	720	720
Satron Instruments Process & Miljö AB	556473-1783	Säffle, SE	1 000	100	0	120	120
PlastKapTek Sverige AB	556799-6391	Partille, SE	1 000	100	0	2 829	2 829
Fillflex AB	556281-4102	Västra Frölunda, SE	1 000	100	0	2 049	2 049
Power to Heat Scandinavia AB*	559090-9981	Stockholms län, Täby kommun	500	100	0	–	–
Zander och Ingeström Aktieföretag	556020-3472	Stockholms län, Täby kommun	10 000	100	0	143 375	–
Stockholm Elinvest AB*	556442-5337	Stockholms län, Täby kommun	1 000	100	0	–	–
						<b>227 554</b>	<b>84 179</b>

\* Markerade bolag är per 2018-12-31 dotterbolag till Zander & Ingeström AB och har således ej något bokfört värde i moderbolaget.

**NOT 7 Valutakursdifferenser – netto**

Valutakursdifferenser har redovisats i resultaträkningen enligt följande:

	2018	2017
Finansiella poster – netto (not 6)	–196	46
<b>Totalt</b>	<b>–196</b>	<b>46</b>

**NOT 8 Bokslutsdispositioner**

	2018	2017
Erhållna koncernbidrag	19 000	19 000

**NOT 9 Skatt på årets resultat**

	2018	2017
<b>Aktuell skatt</b>		
Aktuell skatt på årets resultat	2 317	1 400
Justeringar avseende tidigare år	1	149
<b>Summa aktuell skatt</b>	<b>2 318</b>	<b>1 549</b>

Inkomstskatten på resultatet före skatt skiljer sig ifrån det teoretiska belopp som skulle ha framkommit vid användning av skattesatsen för moderföretaget enligt följande:

	2018	2017
<b>Resultat före skatt</b>	<b>32 063</b>	<b>15 271</b>
Inkomstskatt beräknad enligt skattesatsen i Sverige (22 %)	7 054	3 360
<b>Skatteeffekt av:</b>		
Ej skattepliktig utdelning	–4 763	–1 861
Justering avseende tidigare års aktuella skatt	1	–134
Övriga ej skattepliktiga intäkter	–	149
Ej avdragsgilla kostnader	27	35
<b>Summa redovisad skatt</b>	<b>2 318</b>	<b>1 549</b>

### NOT 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda hyror	–	–
Övriga poster	245	125
<b>Totalt</b>	<b>245</b>	<b>125</b>

### NOT 12 Likvida medel

	2018-12-31	2017-12-31
Banktillgodohavanden	120	23 242
<b>Totalt</b>	<b>120</b>	<b>23 242</b>

### NOT 13 Förslag till disposition av resultatet

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:	2018-12-31	2017-12-31
Balanserade vinstmedel	63 176	52 574
Årets vinst	29 746	13 722
	<b>92 922</b>	<b>66 296</b>
<b>Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att:</b>		
Till aktieägarna utdelas 0,50 kr (0,50 kr) per aktie	14 070	9 380
I ny räkning överförs	78 852	56 916
	<b>92 922</b>	<b>66 296</b>

### NOT 14 Upplåning

	2018-12-31	2017-12-31
<b>Långfristig</b>		
Skulder till kreditinstitut	42 500	5 500
Skulder till koncernföretag	960	840
<b>Summa långfristig upplåning</b>	<b>43 460</b>	<b>6 340</b>
<b>Kortfristig</b>		
Skulder till kreditinstitut	38 270	2 000
Skulder till koncernföretag	14 655	–
Övriga kortfristiga skulder	15 000	–
<b>Summa kortfristig upplåning</b>	<b>67 925</b>	<b>2 000</b>
<b>Summa upplåning</b>	<b>111 385</b>	<b>8 340</b>

### NOT 15 Leverantörsskulder

	2018-12-31	2017-12-31
Leverantörsskulder SEK	654	420
Levskulder NOK	–	–
Valutajustering leverantörsskulder	–	–
<b>Summa leverantörsskulder</b>	<b>654</b>	<b>420</b>

### NOT 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna löner	2 641	1 594
Upplupna sociala avgifter	1 311	973
Övriga interimsskulder	764	176
<b>Totalt</b>	<b>4 716</b>	<b>2 743</b>

### NOT 17 Närstående

Gårdaverken AB äger per 2018-12-31 samtliga A-aktier och 18,2% av alla B-aktier och har således den största andelen av rösterna samt 23,7% av de totala aktierna. Ernstöm Kapital AB äger 13,6%. Lannebo Nanocap äger 10,9% av de totala aktierna vid samma datum. För resterande del av aktierna är spridningen stor.

### Inköp från och försäljning till dotterföretag

Av moderföretagets nettoomsättning utgör 100%(100%) försäljningen till koncernföretag, och av moderföretagets inköp utgör 31% (23%) inköp från koncernföretag.

Försäljningen till dotterföretagen består av koncernadministrativa tjänster. Inköp från dotterföretagen består av koncerngemensamma kostnader för vidaredebitering. Tjänsterna köps på normala kommersiella villkor på affärsmässig grund.

Skulder till aktieägare	2018-12-31	2017-12-31
<b>Vid årets början</b>		
Av årsstämman fastställd utdelning	14 070	9 380
Amorterade belopp	–14 070	–9 380
<b>Vid årets slut</b>	<b>–</b>	<b>–</b>

### NOT 18 Ställda säkerheter

	2018-12-31	2017-12-31
Aktier i dotterbolag	35 000	19 389
<b>Totalt</b>	<b>35 000</b>	<b>19 389</b>

### NOT 19 Eventualförpliktelser

	2018-12-31	2017-12-31
Borgensförbindelser	46 639	49 084
Borgensåtagande till förmån för dotterföretag	1 578	15 616
<b>Totalt</b>	<b>48 217</b>	<b>64 700</b>

### NOT 20 Händelser efter rapportperiodens slut

Christian Berner Tech Trade AB utökar sin nordiska ledningsgrupp med Marknadschef, som tidigare rapporterat in i det svenska dotterbolaget Christian Berner AB, och med ny roll, Chef Verksamhetsutveckling och IT (som är under rekrytering och förväntas vara på plats under Q2/Q3 2019).

Ny webb lanseras, som ett led i modernisering av kommunikation, samt ett första steg mot möjliggörande av e-handel.



Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderföretagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderföretaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderföretagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderföretaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Mölnlycke 2019-03-21

Joachim Berner  
Styrelseordförande

Kerstin Gillsbro  
Styrelseledamot

Stina Wollenius  
Styrelseledamot

Malin Domstad  
Styrelseledamot

Kurt Olofsson  
Arbetsgärrrepresentant

Bo Söderqvist  
Verkställande direktör

Bertil Persson  
Styrelseledamot

Lars Gatenbeck  
Styrelseledamot

Sohrab Moshiri  
Arbetsgärrrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-03-21  
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Michael Bengtsson  
Auktoriserad revisor

# Definitioner

Christian Berner Tech Trade AB har gått igenom terminologin för alternativa nyckeltal på grund av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens (ESMA) nya riktlinjer. Inga ändringar i nyckeltalen har ansetts behövas pga. detta.

## Beskrivning av finansiella resultatmått som inte återfinns i IFRS regelverket

Icke IFRS-resultatmått*	Beskrivning	Orsak till användning av mått
Nettoomsättningstillväxt*	Ökning i nettoomsättning i procent av föregående års intäkter	Mått på Bolagets tillväxt relativt föregående period som illustrerar Bolagets trend och ger möjlighet att följa underliggande drivkrafter
EBITA*	Rörelseresultat före nedskrivning av goodwill samt av- och nedskrivningar av andra immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv och därmed likställda transaktioner	Som tillverkande företag är EBITA ett viktigt mått för att visa Bolagets lönsamhet före nedskrivningar, räntebetalningar samt skatter
EBITA-marginal*	EBITA i procent av nettoomsättningen.	EBITA-marginalen visar Bolagets resultatgenerering före nedskrivningar, räntebetalningar samt skatter relativt rörelsens intäkter. Ett resultatmått som är passande för bolag som Christian Berner
Rörelseresultat*	Rörelseresultat före finansiella poster och skatt	Rörelseresultatet ger en samlad bild av Bolagets resultatgenerering i dess operativa verksamhet
Rörelsemarginal*	Rörelseresultat före finansiella poster och skatt, i procent av rörelsens intäkter	Rörelsemarginalen är ett traditionellt jämförelsemått som visar Bolagets resultatgenerering relativt rörelsens intäkter
Finansiella poster, netto*	Differensen mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader	Netto av finansiella poster visar skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader
Periodens resultat	Resultatet efter skatt	Periodens resultat, måttet är relevant eftersom det är periodens resultat som styrelsen väljer att dela ut till aktieägarna alternativt återinvestera i Bolaget
Balansomslutning	Summan av Bolagets tillgångar	Balansomslutningen är ett mått på Bolagets samtliga tillgångar som Bolaget har att disponera för att skapa avkastning för aktieägarna
Soliditet*	Eget kapital i procent av balansomslutningen	Ett traditionellt mått för att visa finansiell risk, uttryckt som hur stor del av det justerade egna kapitalet som finansierats av ägarna
Avkastning på eget kapital*	Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt eget kapital	Visar vilken avkastning som ges på ägarnas investerade kapital, sett ur ett aktieägarperspektiv
Periodens kassaflöde	Summan av kassaflödet från den löpande verksamheten, kassaflödet från investeringsverksamheten samt kassaflödet från finansieringsverksamheten	Periodens kassaflöde är ett mått på hur mycket likvida medel bolaget genererar eller förlorar per period
Antal aktier vid periodens slut*	Antal utestående aktier per räkenskapsperiodens slutdatum	Antalet aktier i Bolaget är centralt då det ligger till grund för beräkning av vinst per aktie
Genomsnittligt eget kapital*	Genomsnittet av summan av ingående eget kapital för perioden adderat med utgående eget kapital för perioden	Genomsnittligt eget kapital är ett mer rättvisande jämförelsemått och används som komponent i ett antal andra nyckeltal

*Härledning av alternativa nyckeltal	2018	2017
EBITA	51 779	21 467
Avskrivningar immateriella tillgångar	-1 688	-1 290
<b>Rörelseresultat</b>	<b>50 091</b>	<b>20 177</b>
EBITA	51 779	21 467
Nettoomsättning	617 575	449 607
<b>EBITA marginal</b>	<b>8,4%</b>	<b>4,8 %</b>
Rörelseresultat	50 091	20 177
Nettoomsättning	617 575	449 607
<b>Rörelsemarginal</b>	<b>8,1%</b>	<b>4,5 %</b>
Eget kapital	129 718	94 962
Balansomslutning	352 400	186 891
<b>Soliditet</b>	<b>36,8%</b>	<b>50,8 %</b>
Resultat före skatt	48 839	19 920
Genomsnittligt eget kapital	112 340	95 442
<b>Avkastning eget kapital</b>	<b>43,5%</b>	<b>20,9 %</b>

# Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Christian Berner Tech Trade AB (publ), org.nr 556026-3666

## Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

### Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Christian Berner Tech Trade AB (publ) för år 2018. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 43–72 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

## Vår revisionsansats

### Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

### Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

### Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

## Särskilt betydelsefullt område

### Värdering av goodwill

Koncernens goodwill uppgår till 132,6 miljoner kronor per den 31 december 2018. Den mest väsentliga delen av posten utgörs av förvärvet av Zander och Ingeström, 117,8 miljoner kronor är hänförligt till förvärvet av Zander och Ingeström den 16 februari 2018.

I enlighet med IAS 36 prövar koncernen minst årligen om det förekommer ett nedskrivningsbehov av redovisad goodwill. Denna prövning görs genom att verksamhetens återvinningsvärde beräknas och jämförs med det redovisade värdet på verksamheten. Återvinningsvärdet fastställdes av företagsledningen genom en beräkning av nyttjandevärdet, vilket motsvarar verksamhetens diskonterade kassaflöden. Nedskrivningsprövningen av goodwill är väsentlig för vår revision eftersom denna bygger på väsentliga uppskattningar och bedömningar om framtiden. Baserat på företagsledningens nedskrivningsprövning har styrelsen dragit slutsatsen att inget nedskrivningsbehov av goodwill föreligger per 31 december 2018. De väsentligaste antaganden som tillämpats vid denna nedskrivningsprövning finns beskrivna i not 2.5, 2.7 och not 4.

### Värdering av kundfordringar

Kundfordringar uppgår per den 31 december 2018 till 83,6 miljoner kronor vilket utgör en väsentlig post i balansräkningen, där existens och värdering är av vikt. Även här finns inslag av ledningens bedömning vad gäller värdering av osäkra kundfordringar samt bedömning av kreditrisk. Av dessa anledningar har värdering av kundfordringar bedömts vara ett särskilt betydelsefullt område i vår revision. Se årsredovisningen not 3 Finansiell Riskhantering samt not 17 Kundfordringar.

### Värdering av varulager

Koncernens varulager uppgår till 52,5 miljoner kronor per den 31 december 2018, vilket utgör en väsentlig post i balansräkningen där existens och värdering är av vikt. Inkuransreserverna styrs av en fastställd inkuransmodell. Se årsredovisningen not 2.8 Varulager.

### Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen, koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–42 samt sidorna 73–76. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

## Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Våra granskningsåtgärder inkluderade granskning av förvärvet av Zander & Ingeström. Vi har utvärderat riktigheten av bolagets förvärvsanalys med avseende av verkligt värde av tillgångar och skulder samt den överskjutande delen som utgörs av goodwill.

Övriga granskningsåtgärder avseende bolagets bedömning av kassaflödesberäkningens matematiska riktighet och en avstämning av kassaflödesprognoserna mot av styrelsen antagen budget för 2019 samt utvärderat av rimlighet i företags bedömningar om kassaflöden för perioden efter 2019. Vi har utvärderat och bedömt att bolagets värderingsmodell är förenlig med vedertagna värderingstekniker. Vi har utmanat företagsledningen angående rimligheten i de antaganden som har störst effekt på värdet, vilka inkluderar uthållig tillväxttakt, uthållig rörelsemarginal samt diskonteringsränta. Genom egna genomförda känslighetsanalyser har vi utmanat företagsledningens antaganden och testat de säkerhetsmarginaler som föreligger och bedömt risken för att ett nedskrivningsbehov skulle uppstå. Vi har även utvärderat att bolaget lämnat tillräckliga upplysningar i årsredovisningen om de antaganden som vid en ändring skulle kunna föranleda nedskrivning av goodwill i framtiden.

Försäljningsprocessen, med kontroller hänförliga till kreditprövning, uppföljning och bevakning av förfallna fordringar samt värdering av osäkra kundfordringar, utgör en viktig process att fokusera på i revisionen. Vid bokslutsgranskningen har vi haft ett särskilt fokus på granskningen av reserver för osäkra fordringar, där vi har att ta ställning till val av modell för reservering samt ledningens bedömningar vad gäller väsentliga kreditrisker eller kunder med betalningssvårigheter. Vi har dessutom utfört betalningsuppföljning för att bekräfta existensen av kundfordringar.

Vi har i revisionen kartlagt och bedömt bolagens lagerprocesser inklusive rutiner för värdering och inkuransbedömning för att skapa en förståelse för risker och kontroller. Vi har dessutom deltagit vid inventeringar samt granskat prissättningen av artiklar i varulagerna. Vi har prövat inkuransmodellerna mot koncernens övergripande redovisningsprinciper samt beaktat bolagens verksamhet, systemstöd, lageromsättningshastighet och andra relevanta faktorer.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

### Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS, så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upp-lyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

#### Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: [www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar](http://www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar). Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

#### Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Christian Berner Tech Trade AB (publ) för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

#### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisors- sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

#### Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncer- nens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsför- valtningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bok- föring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsför- valtningen ska skötas på ett betryggande sätt.

#### Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredo- visningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bola- gets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktie- bolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: [www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar](http://www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar). Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till Christian Berner Tech Trade AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 24 april 2018 och har varit bolagets revisor sedan 17 november 2006.

Mölnlycke den 21 mars 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Michael Bengtsson  
Auktoriserad revisor

# Årsstämma och rapporteringstillfällen

24 april, 2019

Årsstämma 2019

Årsstämman hålls i Mölnlycke, på huvudkontoret, den 24 april 2019, kl 16:00

24 april, 2019

Delårsrapport första kvartalet 2019

20 augusti, 2019

Delårsrapport andra kvartalet 2019

21 oktober, 2019

Delårsrapport tredje kvartalet 2019

18 februari, 2020

Bokslutskommuniké 2019

22 april, 2020

Årsstämma 2020

# Kontaktuppgifter

## Investerarrelationer

Bo Söderqvist 031-33 66 910

CHRISTIAN BERNER TECH TRADE AB (publ)

Org. nr: 556026-3666

Box 88, SE-435 22 Mölnlycke

Besöksadress: Designvägen 1, 435 33 Mölnlycke

Tel +46 31 33 66 900

E-mail: [info@christianberner.com](mailto:info@christianberner.com)

[www.christianberner.com](http://www.christianberner.com)

Christian Berner AB

Tel. +46 31 33 66 900

Christian Berner AS Norge

Tel. +47 23 34 84 00

A/S Christian Berner Danmark

Tel. +45 7025 4242

Christian Berner Oy Finland

Tel. +358 9 2766 830

Solberg

**Foto:** Johan Wingborg, Amelia Bordahl och Robert Elmengård Superstudio, Plainpicture.com med flera.

**Tryck:** Göteborgstryckeriet

En klimatneutral trycksak





# CHRISTIAN BERNER

Expect more

CHRISTIAN BERNER TECH TRADE AB

Ledande partner för tekniska lösningar

[info@christianberner.com](mailto:info@christianberner.com) | [christianberner.com](http://christianberner.com)